

Missatgers de pau

**Els coloms han esdevingut al llarg
de la història un símbol de
germanor entre els éssers humans**

El colom amb un branquilló tendre d'olivera al bec és una imatge que s'ha convertit en l'emblema de la pau per excel·lència. Un símbol que du implícits alguns anhels vitals com ara fer miques les reixes de la intolerància i de la injustícia, viure en llibertat i emprendre el vol cap a una convivència pacífica i solidària. El que molta gent potser no sap és que el seu origen es remunta al relat bíblic del Gènesi, quan Noè va deixar anar el colom després del diluvi per esbrinar si les aigües havien ja desaparegut de la superfície terrestre. Encarnava, doncs, la reconciliació entre Déu i la humanitat. A més de missat-

gers de pau i germanor, els coloms són també la representació de l'Esperit Sant a les Sagrades Escripures.

Un dels primers mitjans que van fer servir els éssers humans per comunicar-se entre ells van ser els coloms missatgers. L'innat sentit de l'orientació d'aquestes aus ha estat utilitzat tant en temps de pau com de guerra. Els columbòfils fan d'aquests animals autèntics atletes perquè puguin recórrer el més ràpidament possible les distàncies que se'ls imposen en els concursos.

Pàg. 2, 3, 5 i 6

Foto: MAC

Davant de circumstàncies opressores, s'imposen somnis de llibertat.

Nou bisbe per a Menorca

Juan Piris es va adreçar als menorquins acompanyat per l'arquebisbe de València, Mons. García-Gasco.

me envair per la vostra rica realitat, per anar cada dia coneixent-vos i estimant-vos més i millor». A partir del nomenament, el nou prelat de Menorca té unes setmanes per prendre possessió de la diòcesi. Mentrestant, Mons. Jesús Murgui Soriano continuarà com a bisbe administrador.

Pàg. 25

Joan Pau II va nomenar l'1 de març passat Juan Piris Frígola, rector del Bon Pastor de València, com a bisbe de Menorca. La diòcesi balear estava vacant des de desembre del 1999 pel trasllat del seu anterior bisbe, Mons. Francesc Xavier Ciuraneta, a la diòcesi de Lleida. En les primeres paraules adreçades als diocesans menorquins, Juan Piris (Cullera, 1939) va indicar que en aquests moments sentia abans que res «el deure d'esforçar-me a "escoltar-vos" i deixar-

L'Institut Químic de Sarrià homenatja Francesc Castelló

Només resten tres dies per a la beatificació de Francesc Castelló i Aleu i amb aquest motiu se succeeixen els actes d'homenatge i de record al màrtir lleidatà. En aquesta ocasió ha estat l'Institut Químic

dels Jesuïtes de Sarrià, adscrit a la Facultat d'Economia de la Universitat Ramon Llull, el que el 26 de febrer passat va voler tributar un acte acadèmic d'homenatge a Francesc Castelló, que en va ser alumne destacat fins al 1933. El bisbe auxiliar de Barcelona Joan Carrera, que va ser present a l'acte, també havia presidit prèviament una eucaristia celebrada al Col·legi Sant Ignasi. En la seva homilia, Mons. Carrera va dir que Francesc Castelló va ser un jove a qui Jesús va mirar amb afecte: «Ell va escoltar la seva paraula i va considerar-se estimat per Jesús. Es lliurà a l'apostolat i es va desprendre dels béns materials, tot lliurant la seva vida a la causa de Jesús i donant finalment la vida per Ell. Castelló ens convida avui a ser generosos i apòstols.»

Pàg. 17

Foto: Jordi Curcó

La sala de projeccions del centre va servir d'escenari per a la celebració.

**Entrevista al
P. Peter Hans
Kolvenbach,
general dels
jesuïtes**

Pàg. 20 i 21

Sumari

Pàg. 8 La beatificació més nombrosa de la història

Pàg. 19 Què fem amb el genoma humà?

Pàg. 22 Barcelona: festa a Sant Salvador d'Horta

Pàg. 23 Entrevista a Mons. Deig, bisbe de Solsona

Pàg. 24 Tortosa: millorar les processons de Setmana Santa

Editorial

El vol de la pau

El símbol del colom de la pau és conegut de forma universal. Fins i tot els més petits saben identificar un colom amb una branca d'olivera al seu bec amb el desig de pau en el món. Artistes com Picasso i molts d'altres han popularitzat aquest dibuix que podem trobar en logotips, pancartes, manifestos, fins i tot en les convencions internacionals de pau més importants i decisives per a la humanitat.

És bo que s'hagi trobat una forma gràfica de simbolitzar la pau, que sigui coneguda per tots i bàsicament acceptada per tothom. Fins i tot les diferències de raça, cultura i de religió no són obstacle perquè persones de tots els continents i mentalitats s'uneixin sota el símbol del colom blanc.

Però també és bo recordar que aquest símbol, com molts d'altres —per exemple els 12 estels de la bandera de la Comunitat Europea— tenen un component religiós molt clar. Concretament el colom que anomenem de la pau té el seu origen en els primers passatges de la Bíblia, en el llibre del Gènesi, quan Noè després del diluvi va enviar aquest conegut ocell perquè fos testimoni que les aigües havien deixat pas a la terra ferma, i efectivament el colom va tornar amb una branca d'olivera, signe que hi havia arbres que no estaven ja coberts pel mar i que per tant podrien deixar l'arca per tornar a viure a terra ferma (Gn 8,11). Gràcies a l'anunci d'aquest animal alat la família de Noè tingué la gran alegria de comprovar que el diluvi ja era història. La vida normal a terra ferma tornava a ser una realitat.

Per això, en sentit cristià, no tan sols parlem del colom blanc com a signe de la pau sinó que alhora pot representar moltes altres realitats tant humanes com espirituals: esperança, vida, normalitat, la fi d'un mal moment...

Bíblicament, i agafant el fragment del Gènesi com a punt de partida és possible que l'assimilació més correcta del colom amb la branca d'olivera seria la de «Vida». El diluvi s'havia emportat pràcticament tota la humanitat i només havia sobreviscut una família per la seva fidelitat a Déu.

Però està clar que aquells humans al costat d'aquell zoològic que omplia l'enorme vaixell de Noè, no haurien sobreviscut gaire temps si haguessin hagut de continuar vivint al mig del mar. L'anunci de terra no coberta per les aigües, és la confirmació que la vida segueix, en els éssers humans i en la resta dels animals. Perquè a més, la terra no ha quedat devastada i inútil per a la vida sinó que manté la seva riquesa i la seva capacitat per generar aliments i progrés. La branca d'olivera informa a Noè que continua havent-hi arbres i fruita des dels quals podrà treure les olives, l'oli i tots els productes per al nostre manteniment. La terra continua sent apta per a la vida, no és com la de Mart o Júpiter o qualsevol dels planetes que de tant en tant ens mostren les naus espacials que s'acosten a investigar indrets tan llunyans.

Passant unes quantes pàgines endavant en el llibre sagrat dels cristians i entrant ja de ple en el Nou Testament ens trobem amb una nova imatge del colom blanc, encara que en aquest cas fins i tot té un significat més important i transcendent que en l'Antic Testament. En els evangelis l'Esperit Sant es manifesta en diverses ocasions en forma de colom que baixa del cel. Aquella imatge ens ha arribat fins avui en moltes il·lustracions, quadres i obres d'art de tots els temps. No és un invent dels artistes, s'ha seguit fidelment el relat bíblic on trobem aquesta assimilació. Així, per exemple, en el moment del baptisme de Jesús a mans de Joan el Baptista, en els quatre evangelistes trobem el colom que descendeix de les altures per anunciar que Aquell que rep l'aigua és el Fill estimat de Déu a qui hem d'escoltar.

Totes aquestes aportacions són molt útils en la nostra societat on en moltes ocasions es constata una falta important de cultura cristiana. Així per exemple, molts infants en veure un dibuix de l'Esperit Sant, afirmen que es tracta del colom de la pau. Tampoc és un error descomunal, perquè l'Esperit de Déu és certament esperit de Pau i d'Amor, però és important saber situar cada cosa al seu lloc i diferenciar tots els sentits i formes a què associem un animal tan popular.

CATALUNYA CRISTIANA

Director: Mn. R. Octavi Sánchez

Sotsdirectora: Gna. Gemma Morató

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire, Marta Puyol

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Montse Sans, *ANDALUSIA*; Guillem Farré, *GIRONA*; Jordi Curcó, *LLEIDA*; Lluís Serra i Miriam Díez *ROMA*; Guillem Ferrer, *ILLES BALEARS*; Antoni Mirabet, *SEU D'URGELL*; Benet Roigé, *SOLSONA*; Joan Boronat, *TARRAGONA*; Joaquim Blanc, *TORTOSA*; Fàtima Alemany, *VIC*

Col·laboradors externs: Gmà. Adrià, Josep M. Aragonès, Pilarín Bayés, Joan Carrera, Francesc Gamissans, Enric Graupera, Joan Guiteras, Francesc Nicolau, Cristóbal Sàrrias, Pere Tena, Ferran L. Tognetta, Josep Ventura, P-J Ynaraja, Joan Manel Gutiérrez

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Puiggarí, 5-7 - 08014 BARCELONA

Tel. 934 905 988, Fax 934 902 035

E-mail: catcris@idgrup.iber.net

Gerent: Jaume Vinyals

Publicitat: Josep Harris

Promoció: Alfons Miralles

Secretaria i subscripcions: Victòria Camps, Antònia Canals, Isabel Giralt

Administració i comptabilitat: Mònica Torras

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Cra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT-FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la UCIP

International Catholic Union of Press

Membre de l'APPEC

Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal: 12.480 ptes.

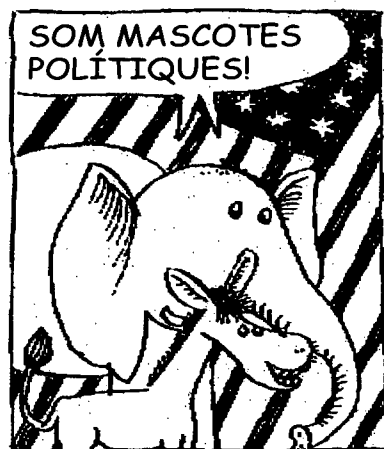
Resta d'Europa: 22.950 ptes.

Amèrica i Àfrica: 28.200 ptes.

Àsia i Oceania: 39.100 ptes.

LA TIRA

Per Pilarín

en primer pla

Ales portadores de vida i fe

■ Els coloms, símbol de la pau i de l'Esperit Sant a les Sagrades Escripures

El colom, encarnació de l'ànima

*«La blanca palomica
al arca con el ramo se ha tornado
y ya la tortolica
al socio deseado
en las riberas verdes ha hallado.»*

Sant Joan de la Creu, un dels màxims exponents de la literatura mística universal i doctor de l'Església, empra el simbolisme dels vocables «espòs» (representant a la Divinitat) i «esposa» (expressió metafòrica de l'ànima enamorada del seu Creador), seguint un esquema inspirat en el bíblic Càntic dels Càntics, per descriure les relacions entre Déu i l'ànima. En aquesta estrofa —la número 34 del seu prodigiós Càntic espiritual— l'Espòs s'adreça amb tendresa a l'Esposa anomenant-la «blanca colometa», encarnació de l'ànima en el seu estat màxim de puresa, bellesa, bondat i humilitat.

El sant acostuma a explicar les seves contemplacions místiques a través de complexes al·legories, ja que, segons ell, no s'ha d'arribar a Déu per la intel·ligència, sinó pel cor. Sant Joan de la Creu fa un enginyós símil entre el diluvi i l'ardua trajectòria espiritual de la seva ànima, que arriba al seu zenit quan exclama que el colom —a vessar d'amor— «a l'arca amb la branca s'ha tornat».

Això significa que ha complert feliçment la seva missió: trobar «el soci desitjat» (la Divinitat). Finalment, en el seu cor, el colom sentirà, extasiat, el suau parrup amorós del seu Estimat. Experimentarà, així, l'amor perfecte i veritable, la felicitat completa. Un dels simbolismes més bells traçats per sant Joan de la Creu en la seva obra literària per definir l'etapa de la «via unitiva» assolida entre Déu i l'ànima.

En exposar als seus dotze apòstols les especials característiques de la missió que els encomanava, Jesús els va aconsellar: «Sigueu astuts com les serps i innocents com els coloms» (Mt 10,16). A les Sagrades Escripures els coloms són una de les imatges més emprades,

fonamentalment en una doble vessant: com a símbol de la pau i de l'Esperit Sant. Una simbologia que ha arribat fins als nostres dies. I és que els coloms han niat un sens fi de sentiments (puresa, senzillesa, tendresa...) en la nostra memòria col·lectiva.

El llenguatge té un poder insospitat per donar cos a idees o sentiments. La paraula *pau* n'és un bon exemple. Implica essencialment el respecte a la vida. És el bé més valuós que pot posseir la humanitat. La pau és molt més que l'absència de violència o que la fi dels conflictes armats: és un comportament, una adhesió profunda de l'ésser humà als principis de llibertat, justícia, tolerància i solidaritat. Jesucrist, encertadament anomenat «Príncep de Pau» (Is 9,5), ens va ensenyar que tot el que contribueix a edificar la pau ajuda també a forjar el Regne de Déu. Recordem que Jesús va anunciar als seus deixebles: «Feliços els qui treballen per la pau: Déu els anomenarà fills seus» (Mt 5,9).

El colom blanc s'ha erigit a escala mundial com a símbol de la pau. Segons el P. Agustí Borrell Viader, o.c.d., secretari de l'Associació Bíblica de Catalunya, «molta gent sap identificar el colom amb la branca d'olivera al bec com a símbol de la pau, però potser no tanta gent sap que això té el seu origen en el relat bíblic del diluvi, al Gènesi». El P. Borrell revela també que el nom de Jonàs, protagonista d'un dels llibres profètics menors, significa «colom» en hebreu. «Es tracta —diu— d'un llibre molt simbòlic que proposa ensenyar que Déu no salva només el poble d'Israel, sinó també totes les comunitats que escolten la crida a la conversió.»

SÍMBOL DE RECONCILIACIÓ ENTRE DÉU I LA HUMANITAT

Jahvé, davant de la gran corrupció moral que regnava a la terra, va obrir les portes del cel i durant quaranta dies i quaranta nits va ploure torrencialment. El diluvi va aniquilar qualsevol rastre de vida sobre el planeta, tret de Noè, la seva dona, els seus fills (Sem, Cam i Jafet), les dones d'aquests i una parella de cada espècie animal, que es van salvar en refugiar-se a l'arca que Noè havia construït prèviament tal com Jahvé li ho havia ordenat.

«L'arca de Noè», miniatura del segle xv.

Temps després Noè va obrir la finestra que havia fet a l'arca i va alliberar el corb, que va volar d'un costat a l'altre fins que les aigües es van assecar. Noè va esperar set dies i va alliberar el colom per veure si havien minvat les aigües. L'au va tornar a l'arca perquè les aigües encara cobrien la superfície terrestre. Noè va esperar set dies més i va tornar a deixar anar el colom. Al capvespre, va tornar duent al bec una branca verda d'olivera. Noè va comprendre així que les aigües havien minvat sobre la terra. Va esperar set dies més, va deixar anar el colom, però ja no va tornar.

«El colom deixat anar per Noè que

torna amb una branca tendra d'olivera al bec representa d'alguna manera la reconciliació entre Déu i la humanitat, així com la instauració d'una nova etapa d'harmonia iniciada amb Noè i la seva família, salvada per Déu del diluvi», explica el P. Agustí Borrell. Per a Mn. Francesc Nicolau Pous, professor de Filosofia de la Natura a la Facultat Eclesiàstica de Filosofia de Catalunya i sotsdirector del Museu Geològic del Seminari Conciliar de Barcelona, la disminució de l'aigua expressava «la fi del càstig de Déu, és a dir, la pau divina amb la humanitat».

(Continua a la pàg. 5)

LLAR D'ANCIANS PRUDENCI MIRALLES

Autèntica Llar-residència.

Trafalgar, 39, 5è - 08010 Barcelona
NIF: G-08862781. - Tel. 932 681 867 - Fax 932 684 356

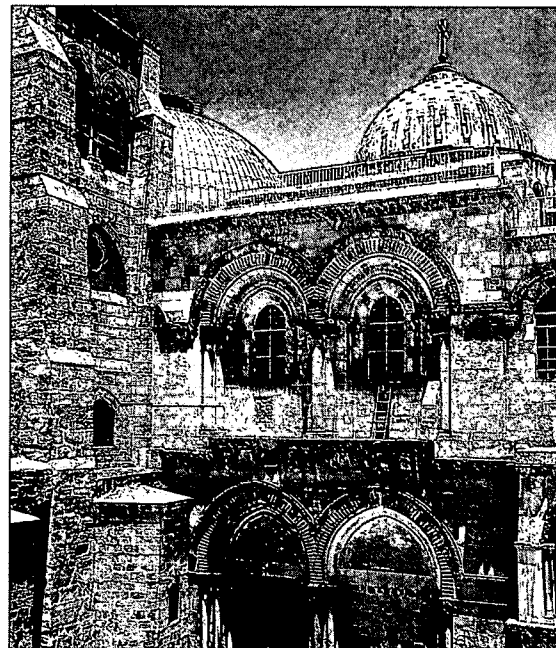
Pelegrinatges a

TERRA SANTA

«Pelegrins de la Paraula» al país de Jesús

- Del 5 al 12 d'agost
- De l'1 al 8 d'octubre **Especial contemplatiu**
- Del 2 al 9 de novembre
- Del 28 de desembre al 4 de gener del 2002

Una vivència excepcional de reflexió, de pregària i de celebració de la fe a les fonts mateixes de la nostra salvació.

AMB L'ASSISTÈNCIA TÈCNICA DE

MERCATRAVEL S.A.

G.C. 612

RUTES RAIMONDIANES

Amb motiu del IV centenari de la canonització de sant Ramon de Penyafort.

RUTA CATALANO-OCCITANA

Del 30 de maig al 3 de juny

- Provença
- Llenguadoc
- La Selva
- Penedès

Sant Ramon en el seu temps...

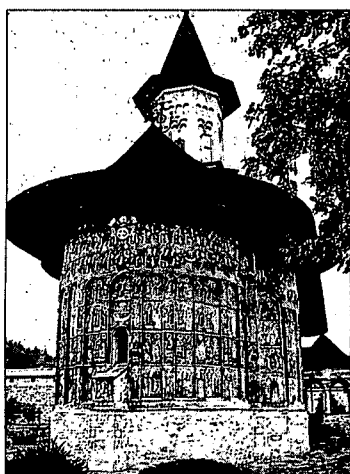
RUTA ITALICA

Del 19 al 26 d'octubre

- Bolonya
- Florència
- Assís
- Roma

Els viatges de sant Ramon.

DEMANEU INFORMACIÓ JA DES D'ARA

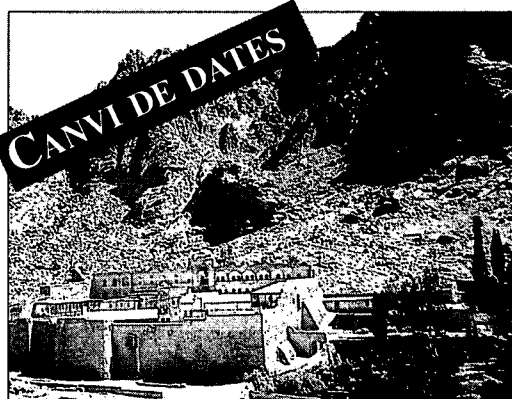

Del 16
al 23
d'agost

ROMANIA MEDIEVAL

Els Carpats i Monestirs

Els testimonis de la més típica tradició oriental.

Del 16 al 28 de setembre

ITINERARI BÍBLIC SINAÍ

Egipte i Jordània

La ruta de l'Èxode fins a Jerusalem.

Del 19 al
30 de
novembre

REP. SUD-AFRICANA ZIMBABWE

Parc Kruger / Catarates Victòria

A la descoberta dels contrastos més exòtics del món.

La vinguda de l'Esperit Sant és un tema clàssic en la iconografia cristiana.

Per aquest motiu, el colom es considera des d'aleshores «un missatger de la pau».

Mn. Armand Puig Tàrrach, biblista i director de l'Institut Superior de Ciències Religioses Sant Fructuós de Tarragona, afirma que «el colom i la branca d'olivera signifiquen que hi tornava a haver vida animal i vegetal a la terra, que aquesta era una altra vegada habitable. Només calia que l'home sortís de l'arca perquè hi hagués de nou vida humana sobre la terra. Un anunci de l'aliança establerta entre Jahvé i Noè». Evoquem el que Déu va dir a Noè: «El signe de l'aliança que faig amb vosaltres i amb tots els éssers vius que us envolten, per totes les generacions i per sempre, és aquest» (Gn 9,12).

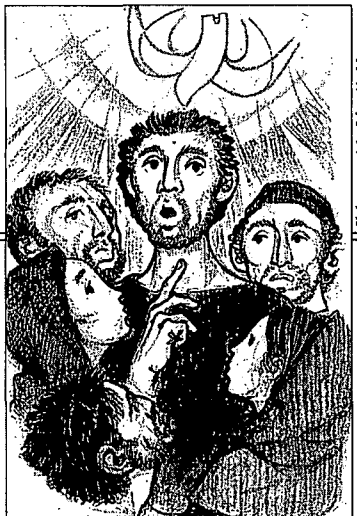
EL COLOM, SÍMBOL DE «NOVA CREACIÓ»

Quan Jesús es va presentar davant de Joan per ser batejat, aquest va pretendre impedir-li-ho, però Jesús hi va insistir. Quan va sortir de l'aigua, «davant d'ell el cel s'obrí, i Jesús veié l'Esperit de Déu que baixava com un colom i venia damunt d'ell. I una veu digué des del cel: «Aquest és el meu Fill, el meu estimat, en qui m'he complagut»» (Mt 3,16-17). «Les raons d'aquesta mena de manifestació

divina han estat investigades per molts Sants Pares de l'Església. Diuen, entre d'altres coses, que els coloms són senzills, fidels, afectuosos, mostren tendresa amb els seus petits, són fecunds, etc.», apunta Mn. Francesc Nicolau.

Això no obstant, el colom com a símbol de l'Esperit Sant s'ha interpretat de maneres molt diferents. «Això ha estat molt discutit, perquè sempre s'ha suposat que hi hauria d'haver alguna tradició d'un simbolisme conegut, però no resulta tan clar dilucidar quina n'és la referència», opina el P. Agustí Borrell. De vegades, s'ha relacionat amb el colom del diluvi. Després de rebre el baptisme, Jesús surt de les aigües del riu Jordà, cosa que recorda el colom com a símbol de «nova creació» (renovació redemptora). Mn. Armand Puig subratlla que d'això es dedueix que «Jesús és la creació nova i darrera de Déu; és el nou i definitiu Adam, l'home perfecte».

També es correspon amb el relat de la Creació: «La terra era caòtica i desolada, les tenebres cobrien la superfície de

Il·lustració: Lucía Navarro

Diví Esperit

Tu, dolç Esperit, que tot bé crees,
Tu, la pau de la meua ànima, llum i força,
omnipotència de l'amor etern,
oh! mostra't a mi en visible forma.

Allà al Jordà el Fill de l'home es va mostrar,
el cap diví en profunda humilitat va inclinar,
aleshores Tu vas venir, sobreabundància de tota puresa,
sota la forma lluminosa d'un colom lleuger.

(Fragment d'«Esposa de l'Esperit Sant»,
de santa Edith Stein)

l'oceà, i l'Esperit de Déu planava sobre les aigües» (Gn 1,2). Aquí no es parla explícitament d'un colom, però hi ha una imatge metafòrica de l'Esperit com una au. El secretari de l'Associació Bíblica de Catalunya insinua fins i tot una tercera lectura: «En algunes cultures del món oriental el poder que rebia un rei quan era investit amb a tal es representava a través de la imatge d'un ocell, de vegades un colom. Potser n'és una reminiscència.»

EL BLANC, COLOR DE JESÚS RESSUSCITAT

En la festa de Pentecosta els cristians commemorem la vinguda de l'Esperit Sant, cinquanta dies després de la Pasqua. És com l'apoteosi final amb què es remata el pas de Jesús per la vida, la confirmació de l'origen diví del seu missatge. Per l'efusió de l'Esperit Sant, l'Església es manifesta al món. «Quan el Fill va haver acabat l'obra que el Pare li va encarregar de fer a la terra, va ser enviat l'Esperit Sant el dia de Pentecosta perquè santifiqués contínuament l'Església» (*Lumen gentium*, 4).

En aquest dia, en què es revela plenament la Santíssima Trinitat, el Regne anunciat per Crist està obert a tots els que creuen en Ell. Plens de l'Esperit Sant, els apòstols comencen a proclamar «les grans coses de Déu» (Ac 2,11). La vinguda de

l'Esperit Sant —que no és el començament d'una nova història, ni el complement de la primera, sinó la seva il·luminació definitiva— és un tema clàssic en la iconografia cristiana. En molts quadres, retaules i vidrieres la Mare de Déu sol ocupar l'indret central de l'escena i els apòstols s'apleguen en cercle al seu voltant. Damunt dels caps aleteja un colom blanc (símbol de l'Esperit Sant) que

Després de rebre el baptisme, Jesús esdevé la creació nova i última de Déu, el nou i definitiu Adam, l'home perfecte.

deixa caure una pluja de flames o llengües de foc.

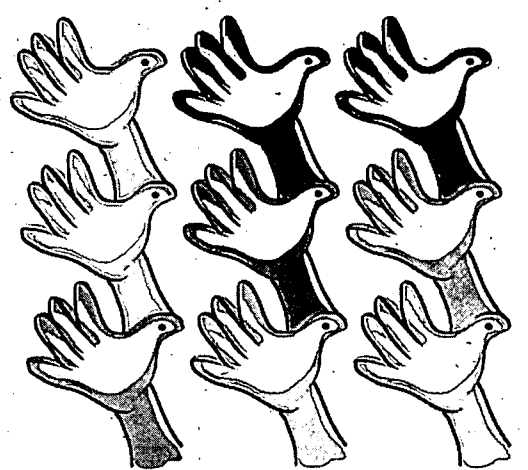
El P. Agustí Borrell reconeix que el color blanc del colom «té una connotació de puresa, amor i senzillesa». Per la seva part, Mn. Armand Puig sosté que el blanc és el color de Jesús ressuscitat. En el darrer llibre de la Bíblia apareix una al·legoria molt significativa: «Després vaig veure que el cel s'havia obert i apareixia un cavall blanc. El seu cavaller s'anomena Fidel i Veraç, i judica i combat amb justícia. (...) Portava el mantell xopat de sang. El seu nom és «la paraula de Déu»» (Ap 19,11-13). (M.A.C.)

En nom de la pau

Els autors del rètol de la campanya que Mans Unides ha emprès enguany, Abel Rocha i Guillermo Losada, han tingut l'encertada idea gràfica de convertir les mans en coloms de la pau. El lema és el següent: «Si vols la pau, defensa la justícia.» La injustícia no únicament genera violència, sinó que és en ella mateixa violència; per això, tot hom que vulgui construir una pau estable ha de defensar la justícia.

Milions de persones arreu del món esperen que apareixin en el cel dels seus anhels i esperances aquestes bandades de coloms de la pau perquè puguin viure d'una manera digna. La pau és a les nostres mans i Mans Unides —organització no governamental per al desenvolupament, catòlica, creada el 1960— ens convida a sumar esforços per posar fi a la injustícia i que la pau sigui una realitat.

Les mans de la mateixa mida indiquen que tots els éssers humans som iguals, tots tenim dret a la pau i a la justícia. «El colom blanc ha esdevingut universalment el símbol de la pau. És també la imatge amb què els cristians hem representat l'Esperit Sant, que així mateix simbolitza l'esperança dels éssers humans de superar tot allò que perverteix les consciències i que fa de l'home un llop per a l'home», assegura Daniel Ortiz, responsable de Comunicació de la delegació de Mans Unides a Barcelona.

**SI VOLS LA PAU,
DEFENSA LA JUSTÍCIA**

Els coloms, els missatgers més audaços

■ L'instint d'aquestes aus ha estat utilitzat tant en temps de pau com de guerra

El poeta Miguel Hernández plasma en els versos de *Carta* un bonic paral·lelisme entre la missiva que envia a la seva estimada i un colom: «*Allá va mi carta cálida, / paloma forjada al fuego, / con las dos alas plegadas / y la dirección en medio. / Ave que sólo persigue / para nido y aire y cielo, / carne, manos, ojos tuyos, / y el espacio de*

tu aliento.» No s'ha d'oblidar que els coloms van ser un dels primers mitjans que van fer servir els éssers humans per comunicar-se entre ells. Des de l'antiguitat els coloms missatgers han estat portadors de notícies, de vegades fins i tot arriscant la vida per dur a terme la missió encomanada.

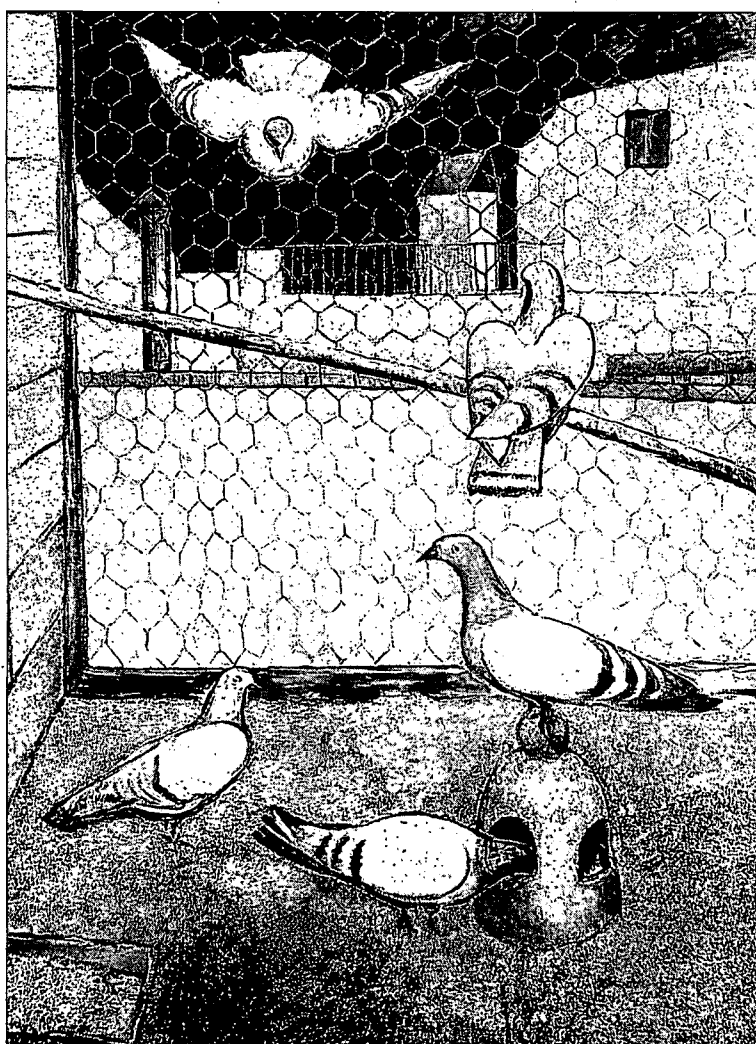
Els orígens de la columbofilia —l'afició als coloms i molt especialment l'art de tenir cura i ensinistrar coloms missatgers— són molt remots. Egipcis, grecs, romans i àrabs ja feien servir l'instint d'aquestes aus per aconseguir els seus objectius, tant en temps de pau com de guerra. Es tractava d'un mitjà d'enllaç ràpid i segur, encara que de seguida es va estudiar la manera d'atacar-les utilitzant els serveis de la falconeria. Els falcons s'ensinistraven per a aquest fi i interceptaven el pas dels coloms quan portaven missatges. Durant les Croades, Ricard Cor de Lleó va recórrer al servei de falcons per combatre els coloms enviats pels sarraïns.

Al llarg de la Primera Guerra Mundial el servei columbòfil no donaven a l'abast. En l'ocupació de Bèlgica, els alemanys, coneixedors de l'acció decisiva i eficaç dels coloms, es van apoderar de tots els coloms que van poder localitzar. Els coloms missatgers també es van fer servir moltíssim durant la Segona Guerra Mundial, sobretot per part de les forces de la resistència.

Un sentit innat de l'orientació

La pregunta que es planteja molta gent és la següent: com s'orienten els coloms missatgers? Ricard Montmany Bosch, que durant trenta anys ha estat el president del Club Columbòfil Coloms Missatgers de Barcelona —l'entitat complirà al maig d'enguany el seu 75è aniversari—, afirma que «avui dia encara és un misteri que ningú no ha sabut esbrinar totalment». Cal assenyalar que els coloms missatgers fins i tot poden viatjar de nit, amb vent i pluja.

Nascut a Sant Andreu de la Barca fa 84 anys, Ricard Montmany va tenir el privilegi de conèixer l'eminent neuròleg Luis Barraquer, gran aficionat als coloms missatgers. «Després de diversos estudis anatòmics, el Dr. Barraquer va descobrir que el sorprenent sentit de l'orientació d'aquestes aus estava lligat al seu sistema nerviós, concretament a un òrgan situat al costat de l'oida. A més, va arribar a la conclusió que els coloms trobaven la

«Coloms» (1959), oli sobre tela, de Jaume Mercadé, que es pot visitar fins a finals de mes en el Museu Diocesà de Barcelona.

ruta gràcies a la influència del magnetisme terrestre», explica el veterà columbòfil.

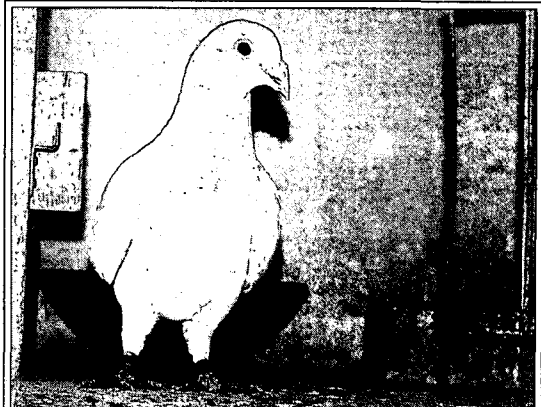
Grans atletes voladors

El colom viu, s'alimenta i es reproduïx en el seu colomar. Cal entrenar-lo perquè pugui recórrer tan ràpid com pugui les distàncies que se li imposen en els concursos. «Entrenem els coloms una mitja hora diària. Des del seu naixement comencem a preparar-los i amb un any ja poden participar als concursos. Nosaltres, els columbòfils, fem d'aquests animals autèntics atletes», comenta Ricard Montmany. Els coloms missatgers són la seva passió. «Vinc al colomar —diu— fins i tot amb 40° de febre. És una afició que va néixer en mi des que era molt petit.» Aquestes aus s'han adaptat perfectament al mitjà urbà, fins al punt que podem considerar-les uns ciutadans

més. Uns ciutadans molt peculiars, caracteritzats generalment pel seu plomatge gris blavós. «Potser no hi hem meditat mai, però el primer contacte que acostumen a tenir els nens de les grans metròpolis amb la fauna de la mare natura és precisament a través dels coloms», apunta Ricard Montmany.

En els concursos (regionals, nacionals i internacionals) de coloms missatgers, aquests es transporten al punt de sortida designat. Des d'allí, a una hora determinada, se'ls deixa en llibertat perquè retornin als seus respectius coloms. Prèviament s'haurà col·locat una anella de goma en una de les potes del colom. Quan arriben, es controla amb uns comprovadors especials el temps exacte (hora, minuts i segons) que han fet servir per recórrer els quilòmetres que separen el punt d'on els han deixat anar del seu colomar. Que guanyi el millor!

Reportatge:
Miquel Àngel Codina

El colom, protagonista literari.

Font d'inspiració literària

Quan lo sol surt a la serra
baden son calze les flors.
Vós sou lo sol de la terra,
les floretes nostres cors.
Los aucells que entre les branques
sospiren tan dolçament,
són angelets d'ales blanques
puntejant l'arpa d'argent.
Sol que a l'ànima extasia,
no us pongau mai per mon pit;
que la flor que hi bada el dia
seria morta a la nit.

Les colometes volen,
volen al colomar;
les ànimes que estimen
volen a vostre altar;
oh qui tingués ses ales!
oh qui hi pogués volar!
que a l'ombra de les vostres
deu fer de bon estar.

(«Al cor de Jesús», poesia d'«Idil·lis i cants místics», de Jacint Verdaguer)

Lliris morats, prada de trèvol,
núvols de neu, cel matinal.
Fullones noves s'emmirallen
a l'estany d'aigua verge, benèvol.
És càndid el vol dels coloms.
Sàvia, la primavera crea
l'ombra rosa dels arbres de Judea,
l'ombra grisa dels cinamoms.
S'han acabat les violetes.
Cap al tard, la boira s'esmuny.
Xopes de blau, arribaran de lluny,
un vespre càlid, orenetes.
El sol, un vell sense esperança,
tímid com un infant s'acosta;
i cada tarda, quan se'n va a la posta
té una mica més de recança.

(«Abril», poesia de Màrius Torres)

Quan una gralla va observar que els coloms d'un colomar estaven molt grassos, es va pintar de blanc com ells, i com ells va volar cap a la menjadora on aquestes aus criaven. Els coloms, en un primer moment, no es van fixar en aquella companya que callava i menjava; però quan la gralla es va oblidar del seu paper i va començar a grallar, es va iniciar una picossada sobre la intrusa que si no surt corrents la destrossen. Va tornar al refugi de les gralles, on encara no s'havien aixecat les estovalles; però les gralles, en veure-la blanca, la van creure colom, i si no fugia aviat, l'escorxen. Així, per voler aconseguir dues racions, es va quedar sense, com amb tanta freqüència els passa als avariciosos.

(«La gralla i els coloms», fàula d'Isop)

Vaticà

Consistori sobre les perspectives de l'Església

ROMA.— El Papa ha convocat una reunió de tots els cardenals de l'Església per analitzar els reptes que ha d'afrontar el cristianisme a principis del nou mil·lenni. Aquest «consistori extraordinari», segons ha explicat el portaveu de la Santa Seu, Joaquín Navarro Valls, tindrà lloc del 21 al 24 de maig.

«El tema central d'aquesta sisena reunió plenària del col·legi cardenalici és l'estudi de les perspectives de l'Església per al tercer mil·lenni, a la llum de la recent carta apostòlica del Sant Pare *Novo millennio ineunte*.» El comunicat de premsa de la Santa Seu no és gaire explícit, però segons el diari romà *Il Messaggero*, els cardenals aprofundiran amb el Papa sobre el paper i les funcions del primat del bisbe de Roma, així com sobre el ministeri dels bisbes en unió entre ells i en comunió amb el Pontífex. El consistori, al qual assistiran els 183 purpurats, hauria de tractar l'estat de les relacions entre l'Església catòlica i les Esglésies cristianes de cara al «restabliment de la comunió plena». Així ho indica el rotatiu romà, que assenyalava que també hauria de fer un balanç final del Jubileu. El consistori tindrà lloc cinc mesos abans de la celebració del Sínode universal sobre la figura del bisbe.

Set anys després, Joan Pau II torna a

convocar un consistori extraordinari al qual estan convidats tots els cardenals de l'Església catòlica. El Pontífex ha donat una gran importància des del seu primer any de pontificat a aquesta mena de reunions de cardenals. La primera d'aquestes trobades va tenir lloc el 1979, a un any de la seva elecció, mentre que l'última es va celebrar el 1994, durant la qual es va reflexionar sobre la preparació per a la celebració del Jubileu.

Per a Joan Pau II, correspon als cardenals ser missioners i evangelitzadors. Segons ell, els nous purpurats enriqueixen i consoliden el «codi genètic de la comunitat eclesial», definit amb quatre paraules: «La seva unitat, santedat, catolicitat i apostolicitat.» La seva missió, per ser autèntica, ha de contemplar el «rostre de Jesucrist», perquè «si no s'escolta la Paraula de Déu, si es debilita la pregària i el contacte interior amb el Senyor, és fàcil caure en un activisme estèril, que constitueix un risc malauradament massa freqüent, sobretot als nostres dies». (C.C.)

SIGNES D'AVUI

Fastos i cendres

El Festival de San Remo va acudir puntualment a la seva cita i va convertir la ciutat en l'epicentre d'un terratrèmol musical i mediàtic que va sacsejar Itàlia així com altres països que van fer una transmissió televisiva de l'esdeveniment. Els rètols lluminosos dissenyaven als carrers notes del pentagrama. Es respirava festa per tot arreu. Els adolescents esperaven a la porta dels hotels per aconseguir els autògrafs dels seus ídols de la cançó. Vaig assistir a la gala inaugural el 26 de febrer. Tots els convidats vam haver de recórrer una passarel·la que ens conduïa al teatre Ariston. Els curiosos s'hi amuntegaven a totes dues bandes i intentaven descobrir un rostre famós. Tres hores més tard, a la sortida, molts continuaven allà impertèrrits, tot i el fred de la nit, i esperaven veure durant uns segons Raffaella Carrà o Megan Gale. San Remo, a més de ser el trampolí per a joves valors i la consagració d'artistes consolidats, representa sobretot un espectacle mediàtic. Es van acreditar més de 1.400 periodistes de gairebé 250 capçaleres. El festival va durar cinc dies sense comptar el Dimecres de Cendra. La raó no era crear un parèntesi religiós, sinó evitar competir amb el futbol, ja que la selecció italiana s'enfrontava a l'argentina.

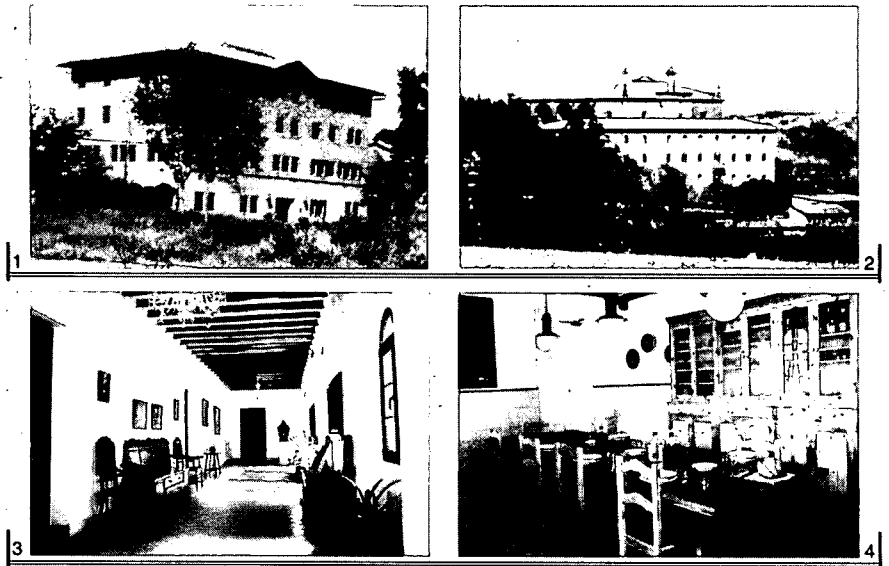
La vida actual és com una pantalla de televisió. En dècimes de segon, passem de veure un nen famèlic ple de mosques a contemplar un cotxe esportiu; de veure una pila de cadàvers amuntegats després d'un atemptat o una acció militar a delectar-nos amb el luxe d'una mansió de somni. El comandament afavoreix un zàping capritxós i veloç. Es veu una mica de tot i no s'acaba a fons cap programa. És com un vol de papallona, majestuós i superficial.

L'inici de la Quaresma, en la nostra societat pluralista i heterogènia, tampoc no se sustrau a aquesta realitat. El carnaval no sempre s'acaba el dimarts sinó que es projecta dins del mateix període quaresmal. Algunes discoteques continuaran convocant concursos de disfresses. No hi ha fronteres. Tot es barreja i se superposa. La música lleugera de San Remo amb els cants penitencials de les parròquies. El gaudi del que és efímer amb la recerca de sentit. Els fastos d'un món exterior, teixit de famosos, passarel·les, modes, vestits, tatuatges, bellesa física, llums, contrasten amb les cendres de la penitència i l'esforç d'aprofundir en el món interior. El Papa ho recorda en el missatge per a la Quaresma, en què reflexiona sobre *La caridad no toma en cuenta el mal* (1Co 13,5): «La Quaresma representa per als creients l'ocasió propícia per a una profunda revisió de vida.» Una revisió que comporta interioritat, silenci, solitud, pausa, esforç espiritual, perdó, vida comunitària, pregària.

Lluís Serra i Llansana

C E N T A n y s
Monestir Del Miracle

CASA D'ESPIRITUALITAT

1. Casa d'Espiritualitat. 2. Vista general del monestir: façanes sud i est. 3. Corredor. 4. Menjador.

enguany el Santuari del Miracle celebra el CENTENARI DEL MONESTIR (1901-2001). Són 100 anys al servei de l'Església a Catalunya. També celebrem els 20 anys (1981-2001) de la Casa d'Espiritualitat. Més de 30.000 persones han participat en les seves activitats.

Invitem els amics, subscriptors i lectors de Catalunya Cristiana i les seves famílies a visitar el Santuari del Miracle per conèixer i admirar els seus valors històrics, artístics i religiosos.

Veniu a passar un Cap de setmana de recés a la Casa d'Espiritualitat, en un ambient acollidor, unes instal·lacions i uns serveis adients -42 habitacions renovades, amb bany- que permeten una estada senzilla i agradable. Serà una experiència personal enriquidora.

ABRIL

del 12 al 15
(matí)

PER A TOTHOM. RECÉS, SETMANA SANTA.
Reflexions sobre el Misteri Pasqual.
Director: G. Josep-Miquel Bauset, monjo.

del 27 al 29

PER A MATRIMONIS. RECÉS, CAP DE SETMANA.
Director: P. Daniel Codina, monjo.

MAIG

del 14 al 20

PER A TOTHOM. EXERCICIS ESPIRITUALS.
Director: P. Carles M. Gri, monjo.

del 18 al 20

PER A TOTHOM. RECÉS, CAP DE SETMANA.
Director: P. Carles M. Gri, monjo.

JUNY

del 9 al 10

PER A VÍDUES I VIDUS. RECÉS, CAP DE SETMANA.
Director: P. Jordi Castanyer, monjo.

del 18 al 24

PER A TOTHOM. EXERCICIS ESPIRITUALS.
Director: Josep M. Sanromà, monjo.

del 22 al 24

PER A TOTHOM. RECÉS, CAP DE SETMANA.
Director: Josep M. Sanromà, monjo.

PER A INFORMACIÓ, INSCRIPCIONS I RESERVES:
CASA D'ESPIRITUALITAT
Tlf: 973 48 00 45
Fax: 973 48 02 43
25287 - EL MIRACLE (El Solsonès)

Vaticà

El Papa presidirà la beatificació més nombrosa de la història

ROMA.— Els 233 màrtirs espanyols de la persecució religiosa del 1936, que seran beatificats per Joan Pau II l'11 de març, en la beatificació més gran de la història de l'Església catòlica, procedeixen de tretze comunitats autònomes espanyoles. Això no obstant, les causes de 226 d'ells van ser iniciades a la cúria

eclesiàstica de València, perquè és el lloc on van desenvolupar la seva tasca pastoral quan van ser assassinats. Dels set màrtirs restants, l'arquebisbat de Barcelona instrueix les causes de sis franciscans conventuals de Granollers, mentre que el bisbat de Lleida promou la de Francesc Castelló i Aleu, seglar d'Acció Catòlica.

La cerimònia serà concelebrada per un centenar de cardenals, bisbes i arquebisbes, majoritàriament espanyols, però també procedents de la resta d'Europa i altres continents. S'iniciarà a les 10 del matí a la plaça de Sant Pere i tindrà una durada d'unes dues hores. En paraules de l'arquebisbe José Saraiva Martins, prefecte de la Congregació per a les Causes dels Sants, «l'impressionant en aquest grup de màrtirs és la seva gran fortalesa, la seva profunda formació religiosa, la seva mansuetud, la seva capacitat per perdonar, la disposició joiosa per al martiri, fins al punt de suscitar estupor entre els seus perseguidors que van donar proves d'una ferocitat increïble i de manca total d'humanitat».

Per comunitats autònomes en les quals van néixer els màrtirs que seran beatificats, figura en primer lloc la Comunitat Valenciana, amb 135 màrtirs, seguida per Aragó, amb 28, i Catalunya, amb 26. Tot seguit es troben Castella-Lleó, amb 15; País Basc, amb 8; Andalusia, amb 6; Galícia, amb 4; Cantàbria i Navarra, amb 3 cadascuna; Madrid, amb 2, i Balears, La Rioja i Múrcia, amb un màrtir cadascuna.

Per congregacions religioses o associacions catòliques a les quals pertanyien els màrtirs, hi ha laics i laïques, sacerdots diocesans, religiosos salesians, religioses carmelites de la Caritat, terciaris caputxins, dominics, caputxins, jesuïtes, germans de les Escoles Cristianes, religioses escolàpies, caputxines, franciscans, terciàries caputxines, germanetes dels Ancians Desemparats, salesians, escolàpies seglars, una agustina descalça, una missionera claretiana i un servita. Segons el vicari episcopal de València, Mons. Vi-

cente Cárcel Ortí, la xifra dels 233 màrtirs que seran beatificats representa els 20% dels beats que han estat elevats als altars durant els 22 anys de pontificat de Joan Pau II.

Un tapís gegant amb la creu martirial de sant Vicent màrtir representarà els 233 màrtirs. Malgrat que són més de quinze les congregacions religioses amb màrtirs que seran beatificats i que els 226 que van ser assassinats al territori diocesà de València procedien de tretze comunitats autònomes, tots els postuladors de les respectives causes han acceptat que el símbol

El sacerdot Laguarda viu amb il·lusió la beatificació.

comú sigui el del primer màrtir de l'Església valenciana «perquè és també un dels més antics que es conserven», segons han assenyalat fonts de la Delegació diocesana de València per a les Causes dels Sants.

El tapís tindrà una superfície rectangular de set metres quadrats i penjarà del balcó principal de la basílica durant tota la cerimònia. A l'inici de la celebració estarà cobert per un mantell fosc que començarà a ser enrotllat quan el Papa pronunciï la fórmula de la beatificació, i es deixarà al descobert el tapís. Hi estarà representada la creu martirial que va ser escolpida en

relleu en el sepulcre de sant Vicent màrtir, de començaments de segle IV que es conserva al Museu de Belles Arts Sant Pius V de València.

València s'entrega a la beatificació

L'arxidiòcesi de València ha elaborat una sèrie de mil medalles commemoratives de la beatificació. Hi apareixen, en el revers, la Mare de Déu dels Desemparats, patrona de València, i la Porta dels Apòstols de la catedral, amb la llegenda «Màrtirs valencians del segle XX» i la data de la beatificació. En l'anvers es reproduïxen els rostres dels tres màrtirs valencians que encapçalen la relació de beatificats: José Aparicio, Amalia Abad i Rafael Alonso, a més d'altres rostres que representen simbòlicament els màrtirs restants. Està previst que l'arquebisbe de València, Mons. Agustín García-Gasco, en nom de l'arxidiòcesi, obsequi al Papa amb una medalla especial en plata al final de la celebració. Per als pelegrins que vagin a Roma s'ha preparat una altra edició de medalles amb llibres explicatius sobre el significat de les relíquies.

Milers de fidels valencians es preparen per anar a Roma. Qui no podrà assistir, i no serà per falta de ganes, és el sacerdot valencià Eugenio Laguarda Palau, de 90 anys, que va sobreviure a la seva pròpia execució el 1938, quan uns milicians després de torturar-lo el van rematar amb un tret al cap i el van llançar per un barranc, i el van donar per mort. Aquest sacerdot se sent «molt impressionat i commogut» per la beatificació, ja que «em porta a la memòria moments inesborrables».

D'altra banda, dotze valencianes, integrants del Rober de Maria Reparadora per a Esglésies Necessitades, han cosit a mà 160 peces litúrgiques que l'arxidiòcesi de València regalarà al Papa amb motiu de la beatificació. (C.C.)

Alexandre Planes Saurí.

Alexandre Planes Saurí, a l'honor dels altars

Entre els màrtirs que beatificarà el papa hi ha Alexandre Planes Saurí, fill de Mataró. Nascut el 31 d'octubre del 1878, el seu pare era botiguer. Als divuit anys, Alexandre va entrar com a empleat al noviciat salesià de Sant Vicenç dels Horts. Allí es va vincular totalment amb els religiosos i va manifestar el desig de fer-se salesià. La seva sordesa completa, però, el va privar de poder professor. Llavors el provincial —avui dia, beat— Felip Rinaldi el va orientar perquè, privadament, fes els vots de castedat, pobresa i obediència. Uns vots als quals va ser fidel per sempre i va viure com un autèntic salesià.

En traslladar-se el noviciat a un altre lloc, Alexandre Planes es va quedar trenta anys completament sol com a guardià de la casa salesiana de Sant Vicenç dels Horts. Portava una vida com un sant anacoreta, plena de pietat i penitència. Era molt apreciat pels veïns del poble, que el coneixien com «el sord dels frares». Tenia cura de l'hort del convent. També va ser un bon escultor i durant aquells anys va adornar, principalment el pati, de grans escultures de pedra, que eren l'admiració de tothom.

El 1931 els salesians van tornar a Sant Vicenç per establir-hi l'Aspirantat. Alexandre es va convertir en el sacrificat servidor de tots, i va intensificar així la seva vida de pietat. Però va arribar el 19 de juliol del 1936 i va esclatar la gran i cruel persecució religiosa. Els salesians es van haver de dispersar a la recerca de refugi i d'una vida de catacumbes... Alexandre es va tornar a quedar sol. D'hortolà del convent va passar a la vida d'anacoreta. Malgrat aquell ambient de lluita contra tot el que era religiós, no es va voler treure mai el Sant Crist que, amb una cadena, portava penjat al coll. Als qui li deien que se'l tragués, ell els contestava ben convençut: «Portant-lo no faig cap mal a ningú. I si per això em maten, aniré directe al cel.» I per això el van matar. El coadjutor salesià Eliseu García García el va anar a visitar i «les autoritats» que tenien el poder a Sant Vicenç dels Horts els van detenir i els van «passejar» per les costes de Garraf. Al lloc anomenat Pas de la Mala Dona els van martiritzar per odi a la fe i els van llençar al mar, on van desaparèixer per sempre.

Mn. Salvador Nonell Bru

Imatges destruïdes el 1936

VALÈNCIA.— El sacerdot Andrés de Sales Ferri ha publicat *Escultura patronal destruïda en 1936*, tres volums que recullen fotos inèdites de les imatges destruïdes durant la persecució religiosa en la qual, segons l'autor, «es va perdre més del 90% de totes les escultures patronals objecte de devoció popular en les esglésies valencianes». De les 800 parròquies amb què comptava la diòcesi de València, només van quedar 36 imatges originals de Crist a la creu i 37 de la Mare de Déu. (C.C.)

GESMOR

DES DE 1950

Servei permanent
24 hores
Ens desplaçem a domicili

Tramitació d'enterraments

En cas de defunció,
què s'ha de fer?

Truquen al 902 11 65 93

Descomptes especials per a subscriptors,
parròquies i comunitats religioses

«El rol de l'Església és treballar el diàleg en situacions de violència»

■ Ángel Calvo és claretià i viu a les Filipines des del 1972

Ángel Calvo ha estat a Barcelona per impulsar la campanya de Mans Unides «Si vols la pau, defensa la justícia». El P. Calvo és responsable de l'ONG local PAZ, que actua en col·laboració amb l'ONG musulmana SALAM per fomentar el diàleg entre cultures i

religions. També dirigeix un centre d'acollida de nens del carrer a Zamboanga (Mindanao, Filipines) i coopera amb les comunitats de desnonats de les barraques, projectes de desenvolupament comunitari als quals dona suport Mans Unides.

—Quin és el camí per a la pau?

—La pau és el somni de la humanitat, però ha esdevingut un malson per a molta gent. La pau s'aconsegueix cercant camins legals (acord entre totes dues parts), econòmics (reivindicacions econòmiques), polítics... són nivells molt complexos. A l'Església li correspon el nivell cultural-religiós. No es pot deixar la promoció de la pau només als líders polítics, econòmics o fins i tot religiosos. Ens correspon a tots. El rol de l'Església és treballar en el diàleg en situació de violència. La cultura de la violència es basa en injustícies econòmiques i es manté pels prejudicis i la ignorància. El nostre propòsit i compromís com a Església és el diàleg amb les cultures, amb les religions, amb els pobres: aquesta és la missió de l'Església a Àsia.

—A la pràctica, com es tradueix?

—A les Filipines, concretament a Mindanao i Bacilán, estem molt ficats en el diàleg amb els musulmans a molts nivells. Treballem el diàleg de vida: reunim les bases de les comunitats cristiana i musulmana amb tots els prejudicis que tenen. Les comunitats superen aquests prejudicis perquè tots són víctimes de les mateixes injustícies: manca de terra, d'educació, de serveis... Es tracta de caminar i ajudar-se mútuament, sempre respectant la diversitat, els camins que Déu ha traçat per a cadascun dels seus fills. Es descobreix l'altre en un àmbit molt humà.

—També treballen el diàleg les associacions PAZ i SALAM.

—Musulmans i cristians cerquem plegats promoure els camins de la pau. Volem ser un signe de com cristians i musulmans poden dialogar, entendre's, seure plegats, portar a terme accions conjuntes. Es tracta de promoure la consciència de la regió perquè tots els sectors de la societat «inverteixin» en pau. Es fa a través de moltes activitats: festivals, conferències... La pau creixerà si tots hi estem implicats. La pau necessita la contribució de tothom. També portem a terme una tasca amb els més

Foto: Cristóbal Corredor Navarro

El P. Calvo dirigeix un centre d'acollida per a nens del carrer.

necessitats i pobres mitjançant una ONG adreçada a les comunitats de desplaçats per la guerra que viuen en barraques. Allà ens trobem conjuntament i impulsem projectes de desenvolupament. El més important és que aquestes comunitats creixin en el desenvolupament econòmic i construeixin plegades la pau.

—Però no tothom sembla disposat a construir-la.

—Bacilán i Mindanao pateixen l'assetjament de la guerrilla musulmana. És una guerra oblidada on és continu l'enfrontament de grups de rebels musulmans amb el govern de Manila. Hi ha una nova generació de líders radicals musulmans, que no va voler signar acords amb el govern el 1996 i que sí que van signar altres grups. Aquests radicals volen imposar una manera de viure segons l'Alcorà i es creuen amb tot el dret d'imposar-lo i qui no ho acati haurà de patir les conseqüències (violència armada, segrest d'estrangers...). És una imposició que va més enllà d'una

reivindicació política d'independència. Aquestes noves generacions són més agressives perquè veuen que els líders tradicionals després de tants anys no han aconseguit gairebé res. No podem oblidar, tampoc, que en el món es dona una revitalització de l'islam, amb més vigor i força. És un fenomen que es produeix arreu del món i també a les Filipines.

—No hi ha veus discordants a la comunitat musulmana?

—Els líders més respectats de la comunitat musulmana local han desautoritzat i condemnat aquesta interpretació de l'Alcorà. Cal dir que a la comunitat musulmana sempre hi ha un sentiment de suport a tot allò que sigui una reivindicació islàmica, però quan s'arriba a límits radicals com aquests, la part més sensata de la comunitat musulmana ho desautoritza obertament i ho condemna com a no islàmic.

—Davant d'aquest panorama, treballar per la pau no resulta gens fàcil.

—Encara hi ha una gran majoria a la

qual no interessa el diàleg, tant de cristians com de musulmans, hi ha molts prejudicis. No se sent la necessitat de diàleg, es troben segurs en les seves religions, en la seva fe... no hi ha un gran entusiasme popular de diàleg. Per això el repte de l'Església és assumir cap a on volem portar la nostra tasca missionera, conscients de les dificultats. L'Església ha d'assumir les implicacions d'aquesta missió perquè si no no passarà de la bona voluntat. Cal cercar interlocutors. És una tasca a llarg termini. Existeix una situació de segles de convivència alterada, amb prejudicis... i això no se superarà fàcilment en generacions. Em preocupa com ha de respondre l'Església i quins compromisos pren en el diàleg, en el respecte, en la dignitat... que l'Església faci amb honestat i dignitat el paper que li toca. La pau és un do que Déu dona. És una llavor que se'n ha lliurat i que cal plantar, conrear cada dia i que donarà els seus fruits quan serà el moment. Hem de tenir cura d'aquesta llavor.

—Què podem fer nosaltres?

—Els processos de pau al món no poden ser aïllats. Tots hi estem implicats. No ens podem retreure, sobretot la comunitat cristiana, que s'ha de sentir compromesa en els processos de pau perquè l'Església els viu i moltes vegades els pateix, com ens mostren els màrtirs. L'Església ha de sentir aquests processos i involucrar-s'hi, ha de denunciar injustícies... En aquest sentit, crec que no hem tret el suc del Jubileu: demanar perdó és acceptar les nostres responsabilitats històriques i iniciar un procés de reconciliació, reconèixer que hem causat injustícies i que ara en veiem les conseqüències. La reconciliació és acceptar l'altre davant de Déu i demanar perdó per les nostres incongruències, per no haver sabut viure l'Evangeli... També hem de donar suport als projectes d'aquestes comunitats cristianes arreu del món, als projectes d'aquestes comunitats que cerquen el diàleg, que busquen construir la pau... podem ajudar-los econòmicament, amb la nostra solidaritat, amb la nostra pregària.

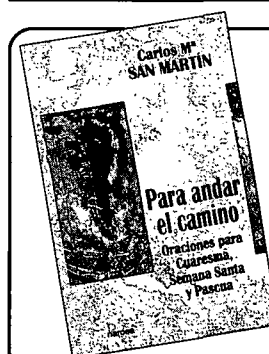
Hem de crear consciència, en la nostra Església i al món, de la responsabilitat que tenim tots d'invertir en pau.

Rosa María Jané Chueca

GUINEA CONAKRY

Càritas es mobilitza a favor dels refugiats

CONAKRY.—La xarxa internacional de Càritas ha mobilitzat els seus recursos per atendre una greu crisi creada pel més de mig milió de refugiats i desplaçats interns de Guinea Conakry. La situació d'aquestes persones ha empitjorat considerablement en els darrers mesos després de l'ofensiva portada a terme pel grup guerriller del Front Unit Revolucionari, que actua a Sierra Leone contra aquest país veí. Diferents camps de refugiats han estat totalment destruïts. Les agències internacionals humanitàries que operen a Guinea Conakry s'han vist desbordades per la situació i els recursos, de l'Alt Comissionat de les Nacions Unides per als Refugiats (Acnur) al país són insuficients per fer front a totes les necessitats. Càritas està posant en marxa un sistema logístic que permeti assistir almenys una desena part dels refugiats de Sierra Leone i Libèria, la situació dels quals es veu agreujada per les nombroses tensions que existeixen. Càritas Guinea ha fet una crida d'auxili a la xarxa internacional de Càritas per un valor de més de dos milions de dòlars. (C.C.)

Carlos Mª San Martín
PARA ANDAR
EL CAMINO

Pregàries per Quaresma,
Setmana Santa i Pasqua

Pregàries i meditacions d'un seglar,
basades en les lectures litúrgiques de cada
dia de Quaresma, Setmana Santa i Pasqua.
256 pàg. 1.700 ptes.

Narcea, s.a. de ediciones

Dr. Federico Rubio y Gall, 9 - 28039 Madrid
Tel. 915 546 102 - Fax 915 546 487
narcea@infonet.es

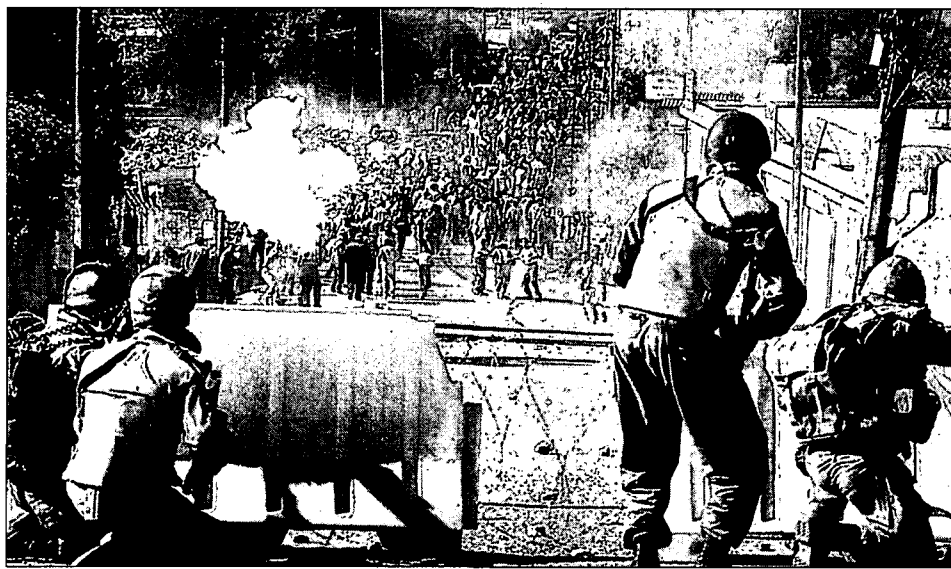
www.narceaediciones.es

Terra Santa

Informe de Pax Christi sobre Israel i Palestina

JERUSALEM.— Una delegació de Pax Christi va visitar Terra Santa del 15 al 21 de febrer per recollir impressions sobre la realitat d'Israel i Palestina. El viatge va estar minuciosament preparat d'acord amb Mons. Michel Sabbah, patriarca llatí de Jerusalem i president internacional de Pax Christi.

La delegació de Pax Christi es va entrevistar amb un seguit d'interlocutors, israelians i palestins, dirigents polítics, responsables religiosos i representants d'organitzacions socials i econòmiques. El primer que va constatar va ser el fet que els territoris ocupats estan rodejats per l'exèrcit i la policia israeliana, cosa que ha creat una situació de «presó a cel obert». Pax Christi també va confirmar que l'ocupació de terres pels colons israelians prossegueix a cops de fustigament i prejudicis contra els habitants palestins, per desallotjar-los. Un dels membres de la

La pau entre palestins i israelians no es veu pròxima.

delegació, Tijl Declercq (exparlamentari belga i del Consell d'Europa, coordinador del grup de treball sobre l'Orient Mitjà a Pax Christi de Flandes), va denunciar una «estratègia de terror. Rebutjant intervenir contra els abusos dels colons, la policia i l'exèrcit israelià es fan còmplices de l'anarquia». Les colònies jueves als terri-

toris ocupats constitueixen un problema més gran per a la pau, als ulls de Pax Christi.

Segons els acords negociats entre israelians i palestins, una part de les taxes per a l'exportació percebudes per l'Estat jueu ha de ser lliurada a l'Autoritat Palestina per permetre-li, entre d'altres coses, pagar els seus funcionaris. Sotal'expressar ministre, Ehud Barak, almenys 500 milions de dòlars haurien estat confiscats per Jerusalem. Segons Declercq, aquesta situació és un dispositiu típic de «l'estratègia d'asfíxia de l'economia palestina». Davant de la delegació de Pax Christi, els dirigents econòmics van informar sobre els milers de treballadors palestins il·legals, situació que s'ha agreujat pel cinturó que pressiona els territoris ocupats.

Un altre aspecte que va analitzar la delegació van ser els refugiats palestins, que són prop de cinc milions repartits en 59 camps. Segons Pax Christi, a Terra Santa no hi ha «ningú que sigui optimista. És com si cada dia que passa, s'agregués el

Crida urgent a la pau

Amb motiu de la Quaresma, Mons. Michel Sabbah, patriarca llatí de Jerusalem, ha escrit una carta pastoral en què fa una crida urgent a la pau. «No abandoneu la vostra terra», demana Mons. Sabbah als fidels que habiten a Terra Santa. «Tingueu paciència. Déu us vol creients en Ell i testimonis de Jesucrist a la seva terra. Romaneu fermes als Llocs Sants.» El patriarca recomana als cristians tenir gestos de caritat i amor davant de les situacions de pobresa. En la carta, també s'adreça als israelians: «Mireu de veure que el palestí, cristià o musulmà, no és el terrorista ni l'home que vol odiar i matar. Recordeu-vos que també vosaltres heu reclamat la vostra llibertat i llençat el mateix crit de l'oprimit. El que vosaltres anomeneu mesures de seguretat és només la invitació a més violència. Torneu la terra als seus propietaris, torneu-los la seva llibertat.» Mons. Sabbah tampoc no oblida el poble palestí: «L'amor no és feblesa ni una fugida, sinó la visió del rostre de Déu en cada home, palestí o hebreu. L'israelià que obstaculitza la vostra llibertat continua sent portador de la imatge de Déu.» (N.E.)

Saps què sent un missioner quan rep notícies de casa?

APADRINA UN MISSIONER

Amb la teva aportació, ells o elles i encara més persones llegiran CATALUNYA CRISTIANA cada setmana

Marqueu amb una "x" les vostres preferències:

Preu d'una subscripció missionera: **Amèrica i Àfrica: 28.200 ptes.** ☐
Àsia i Oceania: 39.100 ptes. ☐
Missioner ☐ **Missionera** ☐
 (Es pot mantenir correspondència)

Nom i cognoms

Adreça

Població Província C.P.

FORMA DE PAGAMENT:

Adjunto xec nominatiu ☐ Domiciliació bancària ☐

Titular Data
 Entitat Oficina DC Compte

Envieu aquesta butlleta a: CATALUNYA CRISTIANA
 C/Puiggarí, 5 • 08014 Barcelona • Tel.: 934 905 988 • Fax: 934 902 035

malentès entre les dues parts en conflicte».

D'altra banda, el 14 de febrer es va celebrar a Roma una taula rodona sobre *Els pelegrins porten l'esperança i la pau a Jerusalem*, organitzada per Opera Romana Pelerinaggi. Un dels participants va ser Mons. Pietro Sambì, nunci a Jerusalem. Per a Mons. Sambì, els llocs sants per al cristianisme estan oberts i són accessibles a tots els pelegrins, i les imatges de violència que la televisió difon no corresponen amb la realitat. El nunci va encoratjar els pelegrins a no tenir por perquè les peregrinacions són un do espiritual que s'atorga a qui viatja a Terra Santa i als que viuen allí. (Zenit)

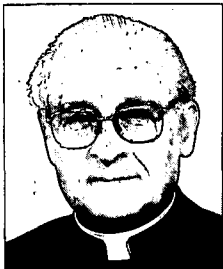
Notificació de la Santa Seu sobre el teòleg Dupuis

ROMA.— La Congregació per a la Doctrina de la Fe ha emès una notificació que aclareix alguns punts doctrinalment ambigus en l'obra *Cap a una teologia cristiana del pluralisme religiós*, escrita el 1997 pel P. Jacques Dupuis, s.j. La notificació, publicada amb l'aprovació del mateix P. Dupuis, reafirma veritats que l'Església sempre ha ensenyat, com que «ha de ser cregut amb fermesa que Jesucrist, Fill de Déu fet home, crucificat i ressuscitat, és el mitjancer únic i universal de la salvació de la humanitat». Entre d'altres ensenyaments, recorda que «la revelació històrica de Jesucrist ja ofereix tot el que cal per a la salvació de l'home, i no necessita ser completada per altres religions» i que és «conforme a la doctri-

na catòlica afirmar que llavors de veritat i bondat que existeixen a les altres religions són una certa participació en les veritats contingudes en la revelació de Jesucrist». Així mateix, en el pla eclesiològic subratlla que «ha de ser cregut amb fermesa que l'Església és signe i instrument de salvació per a tots els homes» i que, per tant, «és contrari a la fe de l'Església considerar les diferents religions del món com a vies complementàries a l'Església en ordre a la salvació». La notificació no pretén jutjar el pensament subjectiu de l'autor sinó «confutar les opinions errònies o perilloses a les quals pot arribar el lector a causa de formulacions ambigües o explicacions insuficients contingudes en diversos passatges del llibre». (N.E.)

Carta Dominical

La fe i les realitats humanes

Ricard M. Carles

Cardenal, arquebisbe de Barcelona

«**E**ls deixebles s'alegren de veure el Senyor.» El rostre que els apòstols contemplen després de la resurrecció era el mateix d'aquell Jesús amb qui havien viscut uns tres anys i que ara els convenia de la veritat sorprenent de la seva nova vida. Certament no els fou fàcil creure. Els d'Emaús només van creure després d'un laboriós itinerari de l'esperit; Tomàs, únicament després d'haver comprovat el prodigi. Encara que es pogués veure i tocar el seu rostre, «només la fe podia travessar el misteri d'aquell rostre». Només la fe professada per Pere i, amb ell, per l'Església de tots els temps, arriba realment al cor, anant fins a la profun-

ditat del misteri: «Tu ets el Crist, el Fill de Déu vivent.» Com arriba Pere a aquesta fe? «No t'ho ha revelat això ni la carn ni la sang, sinó el meu Pare que està en el cel.» La manera corrent de conèixer no és suficient. Fa falta una gràcia de revelació que ve del Pare. Així s'expressa el Sant Pare en la *Novo millennio ineunte* sobre el camí de la fe.

Voldria fer notar aquesta setmana la necessitat que té el món de caminar en la fe. La fe ens ve de la mà d'homes que han tocat i escoltat Déu; per mitjà d'uns homes per als quals Déu s'ha convertit en una experiència concreta i que el coneixen, per dir-ho així, de primera mà. I permeti'm el lector dir que parlar de mística i de coneixement de Déu no és allunyar-se dels problemes de cada dia, ni tampoc dels apostòlics: és anar vers l'única solució real i amb possibilitats de canviar la faç de la terra i de l'Església.

No estava distret Jesús quan va parlar d'edificar sobre la roca que Ell és, que és Déu, que és l'Amor. Des que Déu creà el món bo, perquè hi posà molt d'amor, no es pot continuar l'obra de la creació, ni en el més material ni en el més espiritual, sense l'amor. L'amor com a punt de partença és indefugible. «L'amor edifica. Edificar és construir sobre una base. Així és l'amor. Allò que l'amor fa, això és: allò que és, això fa»

(Kierkegaard). Sense amor no es pot construir el que és bo, ni tampoc el que és bell. I una persona, família o societat que és molt bona és forçosament bella als ulls dels qui la contemplen.

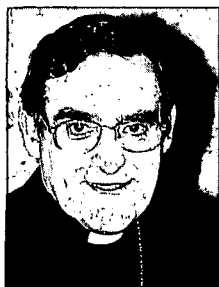
Això que afirmo és una experiència quotidiana. Una acció extremadament bona és qualificada espontàniament de bella. «Que bonic!» diem, i no «Que bo!», en parlar del que ha fet una persona. És a dir, passem sense adonar-nos del transcendental bo al transcendental bell. I insisteixo en això, perquè una societat que sigui molt bona, justa, misericordiosa, alegre..., no podrà ser-ho sense mostrar-se, alhora, com a bella, ennoblidora dels seus coetanis.

Joseph Pieper ha definit amb exactitud l'essència de l'amor com un sí al destinatari de l'amor: és bo que tu existeixis. Podem afegir que, donat que hem rebut el sí de Déu a la nostra existència, que l'ha fet possible, hem de participar en el seu sí envers tot allò que és bo a la terra, per tal de fer-la més semblant a com Ell la concep.

Tanmateix, per a l'amor a Déu i a la seva voluntat, és imprescindible la interioritat, «la perla autèntica», que uns guarden en l'esperança i altres, si l'han deixat fer-se malbé, en el record, tant de bo que enyorant de recuperar-la.

Paraula i vida

Una llum interior

Lluís Martínez Sistach

Arquebisbe de Tarragona i Prímat

L'existència de corrupció en la societat posa en relleu una profunda crisi de la consciència i de la vida moral. Aquesta crisi afecta no sols els costums, sinó també els criteris i principis inspiradors de la conducta moral, i, així, ha fet vacil·lar la vigència dels valors fonamentals ètics.

La dignitat de la persona humana té una relació molt directa amb això que anomenem la «consciència», perquè aquella dignitat exigeix que l'ésser humà actui segons la seva lliure i responsable elecció. La persona ha d'actuar moguda i induïda per una lliure determinació i no pas sota la pressió d'un impuls cec interior o d'una coacció externa.

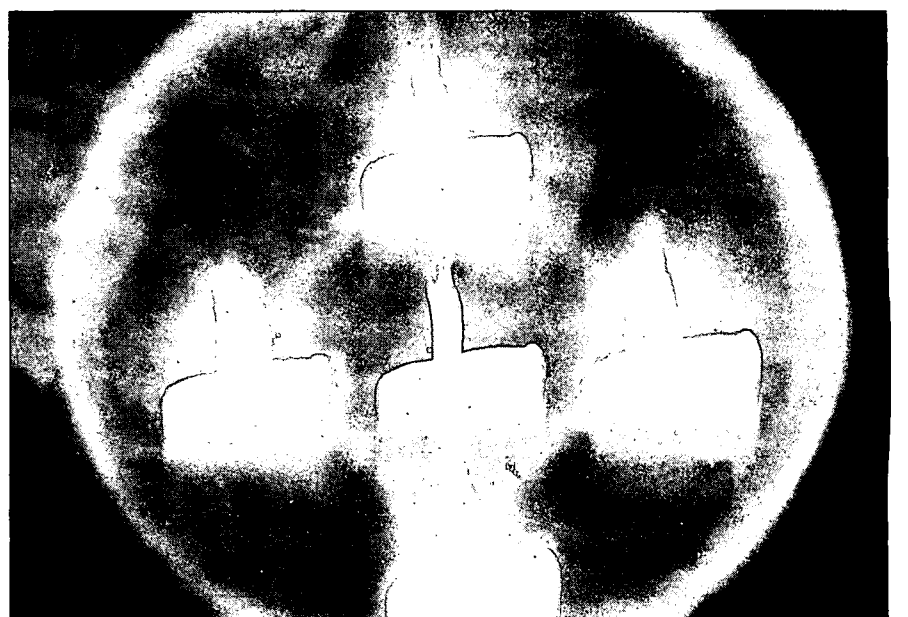
La veritable llibertat demana un autèntic sentit de la responsabilitat, de tal manera que l'una no es pot concebre sense l'altra. Per això cal refusar la idea que la llibertat sigui una «llicència irresponsable» per a fer qualsevol cosa mentre agradi, encara que sigui objectivament dolenta. No es pot admetre tampoc el criteri que

la consciència és «l'opinió que cadascú es forma espontàniament», sense atendre cap valor moral objectiu.

Des del punt de vista ètic cristià, la consciència com a capacitat de manar el bé i de prohibir el mal «és la propietat clau del subjecte personal». Així l'ha qualificada Joan Pau II. Però és, alhora, «un principi d'obediència a la norma objectiva», perquè la pròpia consciència no crea la seva norma, no és «una font autònoma i exclusiva» per decidir el que és bo o dolent.

El Concili Vaticà II afirma que «en el fons de la seva consciència l'home descobreix una llei que no es dona a si mateix, però a la qual ha d'obeir. La seva veu, invitant-lo sempre a estimar i a fer el bé i a evitar el mal, quan convé sona a les seves orelles: fes això, evita allò». Per això no es pot confondre la consciència amb la subjectivitat de l'home. La consciència, per si mateixa, no és un oracle infal·lible: cal que sigui formada en la recerca de la veritat objectiva i en la progressiva integració de valors i normes morals.

La consciència moral interpreta i imposa la norma moral a l'acció humana. És un ull interior que contempla, una llum que permet veure-hi. La consciència accepta i aplica la llei objectiva de la moralitat. Dit

«La consciència moral és una llum que permet veure-hi.»

amb altres paraules: «La consciència pot manar en la mesura que ella mateixa obeeix», segons una frase de Pau VI.

La fermesa de l'Església a defensar les normes morals universals i immutables està al servei de la vertadera llibertat de l'home. L'home recupera la seva grandesa quan nota en si mateix i en tota la realitat creada una racionalitat que no és creació seva, sinó la imatge nova de la saviesa que Déu ha posat en crear totes les coses i que ha manifestat ricament en la revelació.

opinió

Punt de vista

Luis de Moya
Sacerdot i escriptor

Un retrocés lamentable

Amb la recent legalització de l'eutanàsia a Holanda, tan sols s'ha donat estatut jurídic a una pràctica ja coneguda i bastant difosa. Per la meua part, com ja sap algú, durant els últims deu anys vaig estar tres vegades a punt de morir. Gràcies a Déu, en l'ambient hospitalari i familiar en què em bellugo es considera que per un malalt cal fer tot el sigui raonable per mantenir-lo amb vida. No es tracta d'extralimitar-se en tractaments desproporcionats, però tampoc de prendre com a extraordinari el que avui dia està a l'abast dels nostres hospitals, o la cura merament humana, a vegades tant o més costosa que la tècnica o material.

Alguns comenten que amb la nova llei, molt estricta

perquè es refereix a un malalt incurable, que pateixi un sofriment insuportable i que vulgui morir lliurement i insistentment, es garanteix més bé la legalitat d'una situació corrupta en la pràctica. En efecte, tots coneixem a través de la premsa diària* molts casos; «però és que es tracta de garantir la voluntat del malalt, de respectar la seva llibertat individual», s'argumenta. I «l'eutanàsia tan sols es practicarà als qui la sol·licitin lliurement, assegurant d'una manera indubtable que ho decideixen en perfecte ús de les seves facultats», s'insisteix. Si això fos realment cert, possiblement aquí trobaríem el veritable nucli del problema.

Perquè, contra el que diuen alguns, aquesta pretesa llibertat individual no és, ni de bon tros, un valor que hagi de quedar salvaguardat en tota persona. Si fos així, hauríem de tolerar

la conducta de tots els delinqüents, si actuen en llibertat. Més aviat, convindrà fixar-nos sobretot en el contingut concret del que es permet o es prohibeix amb la norma legal. La legislació en general pretén ajustar les conductes individuals —a vegades rebels— a uns criteris objectivament rectes per a l'individu i per a la societat. I, com que del que es tracta amb l'eutanàsia és de matar una persona, no sembla que es pugui consentir la petició, tampoc de l'interessat. Tot i que aquell que morirà demani la seva mort, algú el mata i no es pot concedir el dret a llevar la vida, entre altres motius per la penosa experiència holandesa ja anterior a la legalització.

Una altra cosa ben diferent és ajudar veritablement a morir, que no matar, i procurar tot el bé possible per a l'individu en els moments últims: i tractar el seu dolor, la seva soledat, el seu abatiment, etc. Una cosa, certament, més costosa que una injecció letal, però més digna i honrosa per a la persona. És el que ja es porta a terme als centres mèdics especialitzats en medicina pal·liativa.

Amb aquesta mentalitat holandesa —la dels que han fet possible aquesta llei—, sens dubte, jo ja seria mort. Més ben

dit, m'haurien deixat morir. Perquè allà hi havia els mitjans tècnics i humans per ser utilitzats en situacions com la meua. De totes totes, hauria estat més senzill, més econòmic i, sobretot, molt més còmode per als altres deixar-me morir. Naturalment, cada vegada pesen més els motius econòmics —tot i que no són els únics—

perquè, com s'ha dit alguna vegada, algunes persones ja no produeixen i resulten més barates mortes que vives.

Confiem que no se'ns valori mai amb criteris de mera utilitat.

* Diari italià *Avvenire* (5-XII-2000) «El malson de l'eutanàsia sobre els més dèbils» i «Píndola de l'últim dia: la nova frontera» per Maurizio Blondet.

El personal sanitari ha de fer per un malalt tot el que sigui raonable per mantenir-lo amb vida.

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova

Santa Eulàlia del 2001

He cregut oportú, donada la devoció a santa Eulàlia, publicar part de l'homilia que vaig escriure el dia de la seva festivitat.

«Durant la celebració del Gran Jubileu del 2000 hem après a mirar el bell sepulcre de santa Eulàlia, la copatrona de la catedral de Barcelona. En efecte, davant de la tomba de la «Ben parlada» hi ha restat sempre un ciri encès, com a memòria del seu testimoniatge. I la seva figura, amb la palma del triomf del martiri a les mans, ha estat una veu suau però imperativa per sentir l'estímul de lliurar la nostra vida, més intensament, a Crist i a l'Església.

»La joveneta Eulàlia ha deixat fortes petjades en el cristianisme de la nostra terra. Els seus fets i paraules no són pas com una lleu historieta com teixida per passar una estona. La noieta de tretze anys ha estat testimoni privilegiat de l'amor a Jesucrist quan els nostres avantpassats del segle IV patien persecució per la fe. Totes les tradicions convergeixen en la fidelitat al do de la generositat envers Déu. Do amb el qual Déu l'adornà i que ella acollí amb tota la joia de qui se sap pobre en l'esperit, de qui té l'esperança posada en el Totpoderós.

»Eulàlia és model de fortlesa. Mostra que la fe fa créixer i que esdevé el primer dels valors de la vida. La fe la va

empènyer a desafiar perills. La fe mantinguda, causa de la mort, va ser el seu gran alliberament. Quina paradoxa, el martiri! Turments, foc, sang. Tot això esdevé cant de lloança, enaltiment del Senyor que és protector i ajut. És possible que pugui cantar així una joveneta a qui la vida somreia? No serà de molt poc seny veure el martiri com una gran realització i un triomf immens? Hi ha una folia, teixida de fe, amor i esperança, que només pot comprendre qui gaudeix de la intimitat amb Jesucrist. Folia que és una gran realitat. Per això santa Eulàlia té una palma a la mà, signe del triomf en la cursa cristiana. I per això la clau de volta de la cripta conté l'escena en la qual la Verge té a la falda l'Infant Jesús que corona la nostra màrtir.

»Que el Senyor ens faci ser forts com santa Eulàlia. Que la nostra vida esdevingui una vertadera oblació a Déu, puix que tots els qui Déu ha aplegat avui en aquest temple estem cridats a la santedat. Sacerdots, religiosos, persones consagrades, fidels tots... la santedat no és només per a uns «genis» que surten de tant en tant. És per a nosaltres que, des del Baptisme, som aspirants a ser justos. Hem d'acollir el do de Déu i canviar algunes coses de la nostra vida. Crist necessita, en el tercer mil·lenni, testimonis de l'amor del Pare que ens vingué a revelar.»

A propòsit de...

P-J Ynaraja

Capellà del Montanyà (ynaraja@retel.es)

Funcionariat

Em trobo amb quatre matrimonis que van peregrinar a Roma en diferents dates durant l'any del Gran Jubileu. Van comentar unes vivències ara que ja s'ha esborrat de la seva ment el que era purament anecdòtic. Van viatjar per lliure i no estan vinculats a cap institució, tenen sentit eclesial. Sorgeix una paraula que resum allò: sorpresa. No admiració pels edificis, ni cap judici rigorós de les riqueses. El més curiós del cas és que no recorden el temps que van haver d'esperar abans de poder entrar a les basíliques, recorden bé l'estona que van haver d'esperar per poder confessar els seus pecats, alguns més d'una hora, d'altres van abandonar l'intent després de provar-ho en dues esglésies. Un altre record molt viu i enyorat va ser la pregària del pelegrí al capvespre, la varietat d'assistents, la seva joventut, el fervor.

Escriu aquestes línies mentre se celebren els carnavals, penso concretament en els de Rio. Enguany no he vist cap imatge de les desfilades pel «sambòdrom» però estic segur que seran com les d'altres anys. En principi, vist des del televisor, són una exaltació de la vitalitat humana, de la bellesa, de la festa major del cos, un cant alegre a l'alegria. Hom pensa en el «glorifiqueu Déu en el vostre cos!», de sant Pau (1Co 6,20). Però això és una mera ocurrència. Les agències ens diuen que darrere de tot això hi ha uns grans interessos econòmics, alimentats per la febre del turisme, un desenfrenament total de les passions, un augment considerable del crim. El carnaval de Rio és multicolor, sorollós, frenètic, efímer. Crida l'atenció, però no sorprèn. Les autoritats civils han difós per televisió, segons les agències, uns anuncis que fomenten l'ús de preservatius i, a més, fan servir imatges angèliques, en reparteixen de manera gratuïta. Cal evitar contaminacions massives de la sida. L'arxidiòcesi ofereix aquests dies un programa de pregària, es desenvoluparà principalment al «Maracanazinho», amb capacitat per a 25.000 persones, paral·lelament a altres locals parroquials es disposarà d'espais i moments de pregària, no és gaire per als milions de persones que veuran les rues, però val més això que res. Els actes havien de començar el dissabte 24 a les 8 del matí i acabar el dimarts 27 a les 4 de la tarda amb una missa presidida pel mateix cardenal Araujo. Iniciatives eclesials com aquesta em sorprenen. Lamento sovint que a les d'aquí els manqui suscitar-ho: Són saberudes, raonables, calculades al mil·límetre, però sovint són estèrils. No fa gaire el Papa deia que la caritat d'ara s'havia d'exercir amb imaginació. I crec que la imaginació és una de les nostres mancances. Es prenen decisions col·lectives que es valoren per la quantitat de firmants, per les tècniques d'estadística modernes que s'han utilitzat. Si els apòstols haguessin actuat així haurien constatat que els programes de Jesús els conduïrien al fracàs total. Per sort no sabien tantes coses com saben els «agents» moderns. Eren valents, tot i que alguns tinguessin edat per jubilar-se. Es van arriscar, i això que en aquella època els esports de risc no estaven de moda. A vegades, tinc la sensació que estic envoltat de funcionaris. No tinc por del funcionariat de la Cúria romana, que segons diuen disminueix, tinc por del funcionariat d'aquí i del carrer. Els funcionaris, encara que siguin molt eficients, no em sorprenen mai.

Notes insignificants

Germà Adrià

El somni

En Joan somia. Està ajagut en un llit de matrimoni i, al seu costat, té la seva dona jove i bonica que l'estima molt.

En Joan té 34 anys. Fa un repàs de la seva vida. El primer record clar, és el de la Primera Comunió. Més que la festa religiosa, el banquet amb molts amics convidats i amics del seu germà i la seva germana més grans que ell.

Després recorda l'amor dels seus pares, sempre pendents dels seus desitjos, fins i tot dels seus capricis.

Recorda les vacances que passaven en un poble del Pirineu, d'on era la mare. Verd, rierols, muntanyes, ramats...

I les vacances que tota la família va fer a Itàlia.

Després repassa els anys d'estudiant al col·legi dirigit per frares molt bons i exigents. Les seves bones notes. La universitat i el títol d'enginyer.

Un somni feliç... la seva dona, els seus dos fills, bonics i espavilats. La seva feina de cap en una empresa. El seu cotxe. L'amor de la seva dona...

En Joan es va anar despertant...

Va estirar el braç per acaronar la seva dona i el braç va caure a sobre del llit.

Va obrir els ulls. I va veure que no estava en un llit de matrimoni. Que la seva dona no era al seu costat. Que el llit era una màrrega en un quadrat de ciment. Estava en una cel·la de la presó.

Es va fregar els ulls. Va mirar per la petita finestra amb reixes. I, a través de les reixes, es veia la lluna a dalt al cel.

Era a la presó...

Es va asseure a la màrrega. El seu company continuava dormint. Va deixar de somiar i va tornar a la vida real.

No havia conegut mai el seu pare. La seva mare treballava de prostituta. Els seus dos germans se n'havien anat de casa i no en sabia res.

No havia anat mai a cap escola. Va aprendre a llegir al Centre Obert gràcies a l'afecte d'una tal Conxita, del germà Antonio i de sor Balbina. Ells sí que l'estimaven.

Algú l'estimava per primera vegada a la vida.

Fins i tot, després el van matricular en un col·legi. En Joan se sentia tot un altre. Però als 16 anys va tenir una relliscada. Amb dos companys va fer un atracament i els van agafar. Va anar a la presó.

Passat un temps en va sortir i, al cap d'un temps, hi va tornar. Fins que dels 22 als 34 anys va poder viure fora de la presó: sense casa, sense cobrar cap pensió, amb atacs epilèptics... Sense promesa, sense amics i sense família.

Fa pocs mesos, el van empresonar una altra vegada per una causa pendent.

I ara, a la màrrega de la cel·la mira una altra vegada la lluna entre les reixes.

I ara pensava que si hagués nascut en una família «normal» com ell somiava, no estaria a la presó. I potser seria enginyer i tindria una dona i fills.

Però, per què li havia tocat néixer sense família i viure en un barri tan problemàtic?

No, ell no s'havia fabricat la vida de misèria de presó. Als 34 anys, alguns el prenien per boig. Sí que se sabia epilèptic i desgraciat.

Filtrant la notícia

Francesc Gamissans

Pablo Wattson, testimoni d'unitat i de reconciliació

Pablo Wattson va néixer a Millington (EUA) el 1863 i va morir el febrer del 1940. Va ser un promotor de la unitat cristiana, especialment entre les Esglésies anglicana i catòlica. Després de cursar estudis teològics superiors a la Facultat de St. Stephen's a Annandale, Wattson va ser ordenat prevere anglicà als 23 anys. El desembre del 1898, amb Lurana White, funda la Societat de la Reconciliació amb les seves branques masculina i femenina. La finalitat de la institució és la pregària i un afany per aconseguir la unió de tots els cristians.

Els plantejaments de Pablo Wattson no van agradar a alguns sectors de l'Església episcopal, i li van crear problemes i sofriments. Cal tenir en compte que en aquella època encara no havia sorgit el moviment ecumènic i les diverses Esglésies estaven molt tancades en si mateixes.

Atret pel carisma franciscà, el 25 de gener del 1900 —festa de la conversió de sant Pau—, Wattson passa de l'Església anglicana a la catòlica, i va ingressar en l'orde de framenors. El 1908 instaura l'Octavari per la Unitat Cristiana, que avui continua vigent després d'haver introduït millores en el seu contingut. La Societat de la Reconciliació, fundada per ell, entra corporativament a formar part de l'Església de Roma, i el 27 de desembre del 1909, el papa Pius XI va aprovar l'Octavari de la Unitat i va reconèixer la Societat com una comunitat religiosa en el si de l'Església catòlica.

Des d'aleshores el nou institut manté allotjaments per als més necessitats, publica llibres i revistes de tema ecumènic i emet programes radiofònics i espais televisius en la mateixa direcció. La comunitat ha complert 100 anys i té cases a Anglaterra, Itàlia, Japó i el Brasil. A Roma disposa d'un centre d'acció ecumènica on s'hi celebren congressos i trobades, i disposa d'una rica biblioteca de caràcter interconfessional i interreligiós per als que volen aprofundir en el tema ecumènic.

Pablo Wattson, com a bon franciscà, considerava que el pobrissó d'Assís, sant Francesc, va viure la plenitud de la reconciliació cristiana; la fraternitat i la simplicitat, la pau i el perdó són per a Wattson els signes tangibles de la unitat.

Zoom

Eduard Brufau

Una barcelonina es va vestir amb gel·laba i vel i es va fer passar durant 13 dies per una immigrant musulmana. Per comprendre el tràngol que pateixen molts estrangers va provar de trobar feina i pis amb aquesta nova identitat; només es va topar amb entrebancs, comentaris de mal gust i proposicions ben poc intencionades. Al dia catorzè, quan va tornar a la seva identitat veritable, es devia sentir la dona més alleujada del món. Però de ben segur que també va copsar que per als immigrants de debò aquest dia tan esperat no hi és.

□ Una veu exultant

Benvingut i felicitats a Mn. Josep Soler per la recent aparició del llibre *Una veu exultant* amb acompanyaments d'orgue. Aquest llibre ens farà un gran servei als organistes. Feia molt de temps que l'esperàvem. Ja el tenim! Ara gaudirem encara més de les boniques i pietoses melodies que hi conté gràcies a aquest acompanyament de riques harmonies organístiques. Un treball tan ampli, tan ben fet i tan bellíssim encara ningú no l'havia presentat. Està fet i pensat per a un organista, pensant en aquests músics que ennobleixen els cants amb l'instrument que més bé dignifica la santa missa. A partir d'ara, doncs, el disfrutarem amb gran goig i veu exultant.

PELEGRÍ BERNIAL i CASTELLS
Mollet

□ Renovació de responsabilitats a Vida Creixent

Després d'un bagatge de catorze anys d'iniciatives de treball incansable dut a terme pel Sr. Josep Riera, al final ha pogut aconseguir que de la seva tasca, que va començar de zero, actualment hi hagi grups a quatre parròquies de Tarragona-Centre, Reus, Cambrils i Santa Coloma de Queralt. Dic «finalment» perquè ha costat trobar una persona dinàmica, amb empena, com el Sr. Josep M. Ferré Capdevila, de Reus. És difícil portar grups de formació cristiana, tan recomanats per l'Església d'avui. Cal posar-nos al dia i moltes vegades no interessa perquè ja ho sabem tot i té preferència la rutina. Gràcies a Déu no sempre és així. El Sr. Josep M. Ferré va demostrar en la seva presentació i acurada dissertació, amb exemples ben distesos, que no estem preparats, que ens cal un reciclatge de les idees i de les formes, tot valorant el que va escriure Iglesias i Carner sobre la «saviesa dels cabells blancs» i que el Sr. Ferré ho va adornar amb acabats de poesia de la seva collita.

També a Mn. Josep M. Font li han conferit la cura espiritual com a consi-

Cartes del lector

liari de Vida Creixent i, com era d'esperar, Mn. Font va acceptar dòcilment tot el que ve de «dalt», encara que suposi pujar a un tren que costi que circuli a una velocitat desitjada. Ell va donar les gràcies, es va oferir amb il·lusió, i va dir: «Es farà el que calgui i el que es pugui.» També hem d'agrair i felicitar la participació de la Coral Sant Jordi a la missa de la presentació del Senyor. El seu concert ens va deleitar i emocionar amb el cant *Amor de mare i Muntanyes del Canigó*, lletra de l'entranyable Mn. Cinto Verdaguer. Donem bona nota al director de la Coral per la seva explícita comprensió dels cants.

Felicitats al Sr. Riera pel camí recorregut. Felicitats al Sr. Ferré i a Mn. Josep M. per la seva acollida a la crida, desitjant-los bona feina, que no hi ha dubte que faran. I com deia la cançó: «La rosa quan fa olor, encara que es desfulli, queda la bona olor», com així ho va cantar la Coral.

MARIA VALLDOSERA DE MONTCUSÍ
Tarragona

□ Algunes «sorpreses»

En llegir alguns articles del número 1.118 de *Catalunya Cristiana* he tingut tres «sorpreses» que m'agradaria comentar. Primer, quan es parla del monofisisme (pàg. 6) se'ns diu que en el Concili de Calcedònia «es va arribar a la conclusió que en Ell (Jesucrist) hi ha dues natures (humana i divina) però separades». No comprenc com es pot dir això, quan el Concili diu, clarament, que les dues naturaleses són inseparables; és a dir, que ni estan separades, ni es poden separar per tota l'eternitat. (A *El Magisterio de la Iglesia*, de H. Denzinger, núm. 302, es pot llegir en grec: *akhoristos*, en llatí: *inseparabiliter* i en castellà: *sin separación*.) Suposo, doncs, que es tracta d'un error tipogràfic.

Segon, estic plenament d'acord amb

tot el que diu Mons. Lluís M. Sistach (pàg. 11) sobre la divinitat i humanitat de Jesús; però empra una citació de la Bíblia Catalana Interconfessional, la traducció de la qual no em sembla del tot correcta. Diu així: «Els qui confessen que Jesucrist s'ha fet realment home, són de Déu», quan en realitat l'original més aviat diu: «Tot esperit que confessa a Jesús Crist vingut en carn, és de Déu.» Algú dirà que és el mateix. No, no és el mateix. En el primer cas es diu que «Jesucrist s'ha fet home», la qual cosa, en si, no és veritat, per la senzilla raó que Jesucrist, com tota cosa, no es pot fer el que ja és. Jesucrist és un home, per tant, no es pot fer home. En el segon cas es diu que Jesús ha «vingut en carn», la qual cosa sí que és veritat, perquè fa referència al Verb de Déu, que ha vingut en carn, és a dir, que s'ha fet carn, que s'ha fet home. Si ho mirem bé, doncs, crec que no és el mateix. Si al traductor de la Bíblia esmentada no li agradava la traducció literal, i en comptes de parlar de «venir en carn», preferia parlar de «fer-se home», jo crec que la traducció més correcta hauria estat aquesta: «Els qui confessen que Jesucrist és realment home, són de Déu.» Si us plau: dir que «Jesucrist s'ha fet home», com a mínim «sona malament», i allò que no sona bé, cal evitar-ho.

Tercer, em sorprèn, també, que el Dr. Rovira Belloso quan parla del misteri del mal (pàg. 18), segons el que es desprèn del que diu Francesc X. Marín, no menciona per a res ni Satanàs, ni el pecat original. Francament, no m'explico com es pot parlar del mal sense parlar d'aquestes dues realitats. Per posar una comparació: parlar del mal sense mencionar aquests dos elements és com si un volgués parlar de la traïció de la qual fou objecte Jesús sense esmentar ni Judes, ni del lliurament que va fer d'Ell als seus enemics a l'hort de les oliveres. Pràcticament impossible; doncs, això mateix. Francament, jo no acabo de comprendre per què ens fa tanta por de dir les coses pel seu nom. No és estrany que, així, la gent vegi misteris per tot arreu.

AGUSTÍ MIARNAU, c.m.f.
Girona

Diàleg obert

Per tal d'augmentar la participació i el debat entre els nostres lectors, us oferim aquesta secció dins de «Cartes del lector», on els temes d'actualitat són els protagonistes. D'aquesta manera, esperem afavorir el diàleg obert en el nostre setmanari.

□ Bé per la Conferència Episcopal

Tots estem d'acord que la violència no és legítima per aconseguir qualsevol cosa. Cal utilitzar els mitjans que ens ofereix l'actual sistema democràtic, amb totes les seves limitacions i dilacions. Per tant, estem en contra de la violència d'ETA, i això no per principis d'ordre legal, sinó simplement per dret natural.

També sabem, però, encara que els mitjans de comunicació ho silenciïn, que aquesta violència no és gratuïta, que no és una violència perquè sí, sinó que té un rerefons polític. Encara que s'arribés a posar fi als violents, la causa persistiria.

Per tant, el «pacte antiterrorista» que ha unit el

govern de majoria absoluta amb l'oposició majoritària és evident que no tan sols vol acabar amb la violència, sinó també amb el motiu polític que la promou, tot i que aquest també sigui defensat per no violents.

L'Església ha condemnat repetidament la violència i ha intentat promoure el diàleg. Ho va fer Mons. Uriarte durant els catorze mesos de trèva. Ara, amb molt bon criteri, ha volgut salvar la seva independència dels partits polítics, perquè l'Església és mare de tots, dels que pensen d'una manera o d'una altra i no margina ningú, encara que condemni la seva conducta.

HORTÈNSIA ASSENS
La Palma de Cervelló

EL CONSULTORI

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL,
pel Dr. Joan
Antoni Mateo

—Es pot posar la creu al centre de l'altar, encara que no deixi veure clarament el celebrant?

—Per respondre a aquesta pregunta cito un passatge del darrer llibre del cardenal Ratzinger: «...la creu hauria de trobar-se al centre de l'altar i ser el punt vers el qual miren tant el prevere com la comunitat que prega. D'aquesta manera tots ens trobem *conversi ad Dominum*, mirant el Senyor. Contemplem junts aquell que amb la seva mort ha esquinçat el vel del santuari, aquell que és vora el Pare intercedint a favor nostre... Entre els fenòmens verament absurds del nostre temps hi poso el fet que la creu se situï a un costat per deixar lliure la vista del sacerdot. Però, la creu, durant l'eucaristia, representa un destorb? És més important el sacerdot que el Senyor? El Senyor és el punt de referència. És Ell el sol naixent de la història. Pot tractar-se tant de la creu de la Passió com d'una creu triomfal que expressa la idea del retorn i atreu l'atenció sobre Ell» (*Introduzione allo spirito della liturgia*, 79-80). L'exposició de Ratzinger és suggeridora encara que hi ha diversos parers litúrgics. Les disposicions litúrgiques manen que la creu es trobi damunt o vora l'altar encara que no obliguen a situar-la en un lloc concret. En tot cas, l'obra de Ratzinger que citava diu encertadament que cal celebrar centrats en Jesucrist i no en nosaltres mateixos.

—Quina diferència hi ha entre «contrició» i «atrició»?

—El dolor dels pecats és un element essencial del procés de conversió i, naturalment, del sagrament de la Penitència. La confessió dels pecats o qualsevol altre ritus no tindrien cap valor sense el dolor del cor. Aquest dolor, en la seva expressió més perfecta, s'anomena «contrició», és a dir, «cor trencat i desfet» per la consideració de l'amor de Déu. És el que expressàvem quan deïem «em pesa de tot mon cor d'haver-Vos ofès, per ser Vós qui sou, Bòndat infinita...» Aquest dolor contrasta amb el dolor d'«atrició», dolor imperfecte provocat per la consideració del càstig que mereix el pecat. I així, es deia «i també perquè em podeu castigar amb les penes eternes de l'infern...» Cal desitjar que creixi en el nostre cor el dolor d'amor perquè la llei del cristià és la llei de l'amor, però no hem de menysprear que aquest dolor vagi precedit o acompanyat d'algunes dosis d'atrició. No és manca de realisme considerar que es pot deixar de fer un acte dolent per temor a les seves conseqüències com tampoc és manca de realisme pensar que també, mentre no s'arriba a l'amor perfecte, un saludable temor de Déu ens pot portar al penediment.

Davant l'onada de sentimentalisme i subjectivisme que avui ens envaeix cal reconsiderar els motius objectius del veritable acte del dolor dels pecats. Molts no tenen consciència de pecat, però això no vol dir que no puguin viure en pecat. David vivia tranquil fins que el profeta li va denunciar la seva situació de pecat. De fet, podem viure contents i enganys. Es pot patir fins i tot una greu malaltia sense gairebé advertir-ho.

• Si voleu enviar les vostres consultes al Dr. Mateo, podeu adreçar-vos a: iohannes@terra.es - catcris@idgrup.iber.net - www.balmesiana.org - *Catalunya Cristiana*, c/ Puiggari, 5, 4rt - 08014 Barcelona, fax 93 490 20 35. Cal indicar sempre «Consultori».

«Aquesta nit és nit de vetlla»

Pere Tena, bisbe auxiliar de Barcelona

Preparar Pasqua és preparar la Vetlla

Quan l'any 1951 fou restablert l'horari nocturn propi de la Vetlla Pasqual, no faltaren veus que comentaven: «això no és popular», «ningú no ho entén», «això fracassarà»... Certament, els qui pensaven així han contribuït no pas poc que la Vetlla Pasqual, en l'àmbit de llur actuació, costés «d'entrar» en la pràctica dels fidels. D'una manera irònica, en aquells primers anys, el P. Roguet va publicar un article titulat: *Com aconseguir que la Vetlla Pasqual no tingui el relleu que li correspon*. I explicava un pla pastoral de la Quaresma en el qual hi entrava tot, menys la referència a la Vetlla com a punt de destinació i culminació de tota la Quaresma.

Han passat cinquanta anys, i en molts llocs la Vetlla Pasqual ha adquirit el seu caràcter de celebració central de l'Església. Però continua essent veritat que això només s'aconsegueix a través d'una orientació quaresmal que prepari realment

per a la Pasqua. I preparar la Pasqua és preparar la Vetlla, que vol dir entrar de ple en tot el que la Vetlla celebra: el misteri pasqual, el sentit dels signes propis, el contingut de les lectures, la seva actualització en els sagraments... Per fer-ho, dedicarem aquí al tema de les col·laboracions de la Quaresma.

Una tenebra vençuda

El context de la Vetlla és la nit, «l'hora en què ningú no pot treballar» (Joan 9, 4). La nit és la imatge de la tenebra, de la mort. Però heus aquí el signe pasqual: la tenebra és vençuda per l'acció de Déu que la separa de la llum, i fa el Dia i la Nit (1a lectura de la Vetlla); és vençuda per l'aliança amb Abraham, en la seva fe (2a lectura); és vençuda per l'alliberament que Déu fa del poble primogenit (3a lectura). I tot això són profecies. La nit profunda del pecat i la separació de Déu en què els homes havien caigut, i caiem encara, és vençuda per Jesucrist ressuscitat, la llum del món.

La Vetlla Pasqual comença precisament evocant aquest misteri. El «foc nou» trenca la tenebra materialment, però l'encesa del ciri pasqual ens dona el sentit i la destinació d'aquesta llum: «Que la llum de Crist ressuscitat gloriosament dissipï les tenebres del cor i de l'esperit.» És la llum del Senyor del temps, i que està per damunt del temps. És el mateix ahir i avui i pels segles. Aquesta llum és per a nosaltres, per a l'Església que «invita els seus fills, escampats per tot el món, a reunir-se per vetllar i pregar, en aquesta nit santa» (monició d'entrada). És una llum, d'altra banda, profètica: no és encara la llum que no s'apaga, però n'és un anunci: «Que puguem arribar amb cor pur a la festa de la llum eterna» (pregària de benedicció del foc).

«Oh nit benaurada!»

Vençuda la nit per la llum de Crist, aquesta nit es converteix en una nit benaurada: és el gran missatge del Pregó pasqual. La Mare Església, la nau on

s'aplega, tot resplendeix en la fe en els cors més encara que la llum que portem a les mans, participació de la flama del Ciri Pasqual. Una llum que ha estat transmesa d'un fidel a l'altre, dels pastors als fidels, la fe de l'Església.

És la nit que evoca la nit de la Pasqua del poble d'Israel, imatge i profecia per excel·lència de la Pasqua cristiana. En cap celebració de la Vetlla hi podrà faltar l'anunci d'aquesta meravella de Déu a favor dels elegits (3a lectura), amb el càntic els salvats, que sant Joan sentirà cantar misteriosament pels ciutadans del cel, en l'Apocalipsi (vegeu Ap 15,3).

Per la realitat de la Pasqua de Crist, «aquesta nit torna a la gràcia i associa amb els sants els qui avui, a tot arreu, separats dels vicis i de la foscor del pecat, creuen en Crist» (Pregó). Aquesta és la «benaurança» de la «nit santa i poderosa», «nit realment benaurada, que uneix el cel i la terra, nit en què l'home retroba Déu» (Pregó). D'aquesta manera, simbòlicament, es defineix la nit dels sagraments pasquals.

petites homilies

Escolteu-lo

Josep M. Aragonès, rector de Torrelavit i canonge de la seu de Barcelona

En contra del que algú pensa, i diu, la conversió no és desfiguració de la personalitat. La fe no és alienant. No degrada. Tampoc no és conservadora. La vertadera fe transfigura. És un dels ensenyaments cabdals de la Quaresma. Caminem cap a la resurrecció. *Esperem un Salvador, Jesucrist, el Senyor, que transformarà el nostre pobre cos per configurar-lo al seu cos gloriós.*

El cristià inicia el camí de transfiguració en el baptisme. És llavors que en el seu interior ressona la veu que diu: *Aquest és el meu Fill, el meu elegit; escolteu-lo.* El Fill ens fa fills. I en ell som elegits. Comença la gran aventura de la nostra transfiguració. Havent-se fet ell semblant a nosaltres, ara ens fa a nosaltres semblants a ell. Caminem amb ell per la vida. Per això la consigna del Pare és la d'estar atents a la seva paraula: *Escolteu-lo.*

A la família de Déu hi arribem per l'aigua i la paraula. Som cristians gràcies a l'Església que ens ha submergit en la paraula de Déu. La paraula creadora. La paraula redemptora. La paraula que dona la vida. La primera responsabilitat del cristià és, doncs, la d'escoltar Jesús —*Oh, Déu, vos que ens maneueu d'escoltar el vostre Fill estimat—* perquè també és una necessitat vital, en fer-ho —*i ens alimenteu espiritualment amb la vostra paraula—*, per tal de veure-hi clar en la nostra vida —*feu que, purificada la nostra*

visió interior— i transformar així la nostra mirada humana en visió de Déu —*fruíu de la contemplació de la vostra glòria.*

Els sagraments ens transfiguren. La pregària i l'acció de l'Església col·loquen fites significatives en la nostra vida i marquen el camí que ens acosta i ens acobla a la vida de Déu. *Mentre som encara en aquest món, ja ens concedeix de participar de les coses celestials.* El baptisme ens il·lumina. Més encara, ens trasmuta en llum, units a Jesucrist, la Llum del món. *Mentre pregava, es trasmutà l'aspecte de la seva cara i el seu vestit es tornà blanc i espurnejant.* Som signes de llum enmig de la fosca del món. La unció de l'Esperit ens converteix en una torxa encesa. El pa i el vi de l'eucaristia ens fan forts. La celebració del perdó, guarint-nos, ens retorna a l'abraçada del Pare i a la comunió de l'Església. Situats a pla de terra, els sagraments ens situen en el pla de Déu. Sembla un somni. Però és la realitat de Déu que s'empara de nosaltres. Entrem a la seva glòria. Al núvol. Quan volem expressar aquesta experiència única no ens en sortim. *Mentre parlava es formà un núvol i els cobrí.* És la presència de Déu que ve a la nostra ajuda. *Escolteu-lo.* És el camí. Així que la veu hagué parlat, es van trobar amb Jesús tot sol. Encara no hem arribat a Pasqua. Som a la terra dura de cada dia. Que ens mena pel camí de la creu. Quaresma.

En aquesta composició, de Perugino, Jesús és el protagonista de l'escena.

CALENDARI DE LA SETMANA

Lectures bíbliques

Lectures de la missa, santoral
i altres celebracions

(Cicle litúrgic C; ferial II)

Temps de Quaresma

(Salteri: setmana 2)

MARÇ

11. Diumenge

II de Quaresma. Morat. Lectures: Gènesi 15,5-12.17-18 / Salm 26 / Filipencs 3,17-4,1 / Lluc 9,28b-36

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Eulogi, prev. mr.; Sofroni i Eutimi, bs.; Santa Àurea (Oria) de Villavelayo vg.

Festa Major: a Riner.

12. Dilluns

Fèria. *Morat.* Lectures: Daniel 9,4b-10 / Salm 78 / Lluc 6,36-38

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Teòfanes, mjo.; Innocenci I, p.; Bernat, b.; Egdun, prev. mr.; Mamilià, mr.

13. Dimarts

Fèria. *Morat.* Lectures: Isaïes 1,10.16-20 / Salm 49 / Mateu 23,1-12

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Roderic, prev. mr.; Salomó i Macedoni, mrs.; Ramir, mjo.; Nicèfor, b.; Santes, Patrícia i Modesta, mrs. Eufràsia, vg.

14. Dimecres

Fèria. *Morat.* Lectures: Jeremies 18,18-20 / Salm 30 / Mateu 20,17-28

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Afrodisi i Eutiqui, mrs.; Santes, Matilde, reina, i Florentina, vg.

15. Dijous

Fèria. *Morat.* Lectures: Jeremies 17,5-10 / Salm 1 / Lluc 16,19-31

ALTRES CELEBRACIONS: Sants Ramon de Fitero, ab. fund.; Longí, sold. mr.; Probe, b.; Sisebut, ab.; Santes Madrona, vg. mr.; Lluïsa de Marillac, fund.

16. Divendres

Fèria. *Morat.* Lectures: Gènesi 37,3-4.12-13a.17b-28 / Salm 104 / Mateu 21,33-43.45-46

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Hilari, b. mr.; Tacià, diaca, mr.; Heribert, b.; Abraham, erm.; Agapit, b.

17. Dissabte

Fèria. *Morat.* Lectures: Miquees 7,14-15.18-20 / Salm 102 / Lluc 15,1-3.11-32. (Es pot commemorar: *Sant Patrici, bisbe*)

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Josep d'Arimatea; Agrícola, b.; Santa Gertrudis de Brabant, vg. ab.

Diumenge II de
Quaresma

Cicle C

Lectura primera

Gn 15,5-12.17-18

Déu fa una aliança amb Abram, el creient

Lectura del llibre del Gènesi:

En aquells dies, Déu va fer sortir fora Abram i li digué: «Mira el cel i posa't a comptar les estrelles, a veure si les pots comptar; doncs així serà la teva descendència.» Abram cregué en el Senyor i el Senyor ho tingué en compte per donar-li una justa recompensa. Després li digué: «Jo sóc el Senyor que t'he fet sortir d'Ur dels caldeus per donar-te aquest país; serà el teu heretatge.» Abram preguntà: «¿Quina garantia me'n doneu, Senyor?» Ell respongué: «Porta'm una vaca, una cabra i un moltó de tres anys, una tórtora i un colomí.» Li portà tots aquests animals, els partí per la meitat i posà cada meitat enfront de l'altra, però no va partir els ocells. Uns ocellots de presa volien abatre's sobre els cossos morts, però Abram els allunyava. Quan el sol s'anava a pondre, Abram caigué en un son profund i s'apoderà d'ell un gran terror, com una foscor. Després de la posta, quan ja s'havia fet fosc, veié un form fumejant, una torxa encesa, que passava enmig dels animals partits.

Aquell dia el Senyor va fer amb Abram una aliança i es comprometé en aquests termes: «Dono aquest país a la teva descendència, des del torrent d'Egipte fins al gran riu, el riu Eufrat.»

Salm responsorial

26

El Senyor m'il·lumina i em salva,
¿qui em pot fer por?
El Senyor és el mur que protegeix la meva [vida,
¿qui em pot esferèir?

R. *El Senyor m'il·lumina i em salva.*

Escolteu el meu clam, Senyor,
compadiu-vos de mi, responeu-me.
De part vostra, el cor em diu:
«Busqueu la meva presència.» R.

Arribar davant vostre és el que vull;
Senyor, no us amagueu.
No sigueu sever fins a rebutjar el vostre [servent,
vós que sou el meu ajut. R.

N'estic cert, fruité en la vida eterna
de la bondat que em té el Senyor.
Espera en el Senyor!
Sigues valent! Que el teu cor no defalleixi!
Espera en el Senyor! R.

Lectura segona

Fl 3,17-4,1

Crist ens configurarà al seu cos gloriós

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Filipis:

Germans, [seguiu el meu exemple i fixeu-vos en els qui viuen segons el model que teniu en mi. Us ho he dit sovint i ara ho repeteixo amb llàgrimes als ulls: N'hi ha molts que, pel seu estil de viure, són contraris a la creu del Crist. El terme on s'encaminen és de perdició, el déu que adoren és el ventre, i la seva glòria, la posen en les parts vergonyoses; tot el que aprecien són valors terrenals.

Però] nosaltres tenim la nostra ciutadania al cel; d'allà esperem un Salvador, Jesucrist, el Senyor, que transformarà el nostre pobre cos per configurar-lo al seu cos gloriós, gràcies a aquella acció poderosa que li ha de sotmetre tot l'univers.

Per tant, germans meus estimats i enyorats, vosaltres que sou el meu goig i la meua corona, manteniu-vos així, en el Senyor, estimats meus.

Al·leluia

Lc 35

Del núvol lluminós es va sentir la veu del Pare: Aquest és el meu Fill, el meu estimat; escolteu-lo.

Evangeli

Lc 9,28b-36

Mentre Jesús pregava, es trasmutà l'aspecte de la seva cara

Lectura de l'evangeli segons sant Lluc:

En aquell temps, Jesús prengué Pere, Joan i Jaume i pujà a la muntanya a pregar. Mentre pregava, es trasmutà l'aspecte de la seva cara i el seu vestit es tornà blanc i espurnejant. Llavors dos homes es posaren a conversar amb ell. Eren Moisès i Elies, que es van aparèixer gloriosos, i parlaven del traspass d'ell, que s'havia d'acomplir a Jerusalem.

Pere i els seus companys estaven adormits profundament, però quan es desvetllaren, veieren la glòria de Jesús i els dos homes que eren amb ell. Quan aquests anaven a separar-se de Jesús, Pere li digué: «Mestre, que n'estem de bé, aquí dalt! Fem-hi tres cabanes, una per a vós, una per a Moisès i una altra per a Elies». Parlava sense saber què es deia. Mentre parlava es formà un núvol i els cobrí. Ells s'esglaiaren en veure que entraven dins el núvol. Llavors del núvol estant una veu digué: «Aquest és el meu Fill, el meu elegit; escolteu-lo.» Així que la veu hagué parlat, es van trobar amb Jesús tot sol.

Ells guardaren el secret, i aquells dies no contaren a ningú res del que havien vist.

Barcelona

diòcesis

L'Institut Químic de Sarrià
homenatja Francesc Castelló

■ Mons. Joan Carrera: «Enaltim els màrtirs sense condemnar ni jutjar ningú»

BARCELONA.— El rector de la parròquia de Santa Maria de Gardeny de Lleida i vicepostulador de la causa de beatificació de Francesc Castelló, Mn. Gerard Soler, acompanyat per diversos membres de la comissió promotora, així com per una de les dues germanes del màrtir, Maria Castelló, i altres familiars,

van assistir el 26 de febrer a l'acte d'homenatge que l'Institut Químic dels Jesuïtes de Sarrià (IQS), adscrit a la Facultat d'Economia de la Universitat Ramon Llull, va tributar al que en fou alumne fins al 1933. El motiu és la beatificació de Francesc Castelló i Aleu aquest diumenge 11 de març a Roma.

La sala de projeccions del centre va servir com a escenari per a la celebració d'un acte acadèmic, que s'inicià a la una de la tarda amb les paraules de salutació i benvinguda de Lluís Victori, president del patronat de l'IQS. Tot seguit es projectà un magnífic i emocionant audiovisual preparat pels alumnes de la Càtedra d'Ètica i Pensament Cristià de l'IQS que presentava la figura humana i cristiana del jove Francesc, amb especial referència al seu pas com a alumne del Químic, alhora que s'evocaven el seu testimoni, la seva vida de cristià compromès i el seu heroisme martirial.

Diversos alumnes van posar veu a les imatges projectades, algunes filmades a la mateixa ciutat de Lleida, com és el cas de l'entrevista a la germana del màrtir Teresina Castelló. Cal destacar que el jove que representava Francesc Castelló i que posà la seva veu a les tres cartes que el màrtir va escriure moments abans de morir és l'alumne lleidatà de l'IQS Ramon Jové, que de la mateixa manera que Francesc també és exalumne dels maristes de Lleida.

Seguidament, s'inicià la segona part de l'acte amb els parlaments de les personalitats convidades. Va obrir el torn Mn. Gerard Soler, que va fer història del procés de beatificació iniciat l'any 1958 a Lleida i que va acabar el 22 de desembre passat, amb la signatura del decret de virtuts i martiri per part del papa Joan Pau II a

Roma. Soler va deixar constància de com la beatificació de Francesc Castelló és un fruit dels seguidors de sant Ignasi i va destacar en aquest sentit la incidència que tingueren en el jove Francesc els exercicis de sant Ignasi i l'acompanyament espiritual del jesuïta P. Roman Galán.

«Un dels nostres millors alumnes»

El provincial dels Jesuïtes de Catalunya, P. Jesús Renau, es va referir a l'afirmació de fe de Francesc Castelló com a fruit de la gràcia rebuda del mateix Jesús, alhora que va explicar com la Companyia de Jesús va

estar a prop del màrtir. «Ens sentim contents d'haver pogut ajudar aquest jove tan notable, que considerem un dels millors alumnes d'aquesta casa», digué.

L'acte acadèmic, que va comptar amb l'assistència de nombrosos antics alumnes de l'IQS, va acabar amb les paraules del bisbe auxiliar de Barcelona Joan Carrera, que va assenyalar que cada cristià és com una traducció de l'Evangelí. «...I és en aquest sentit que els joves han de veure en la beatificació d'aquest jove com ells una traducció a les seves pròpies vides. La vida de Castelló és una traducció a la vida professional, a la vida oberta a l'amor i per

damunt de tot a la vida i vivència de fe cristiana dels nostres joves d'avui», digué tot evocant alhora la seva catalanitat: «Francesc Castelló és un beat català, de casa», digué.

El bisbe Carrera, en referir-se a les beatificacions dels màrtirs de la guerra civil, assenyala: «Nosaltres mirem els màrtirs, els enaltim i ens en sentim orgullosos; però no mirem amb rencor ningú, no removem ferides, no condemnem ni jutgem ningú.»

Tots els presents a l'acte van ser obsequiats finalment amb una acurada publicació titulada *Francesc Castelló, un cristià de l'IQS*, que s'inicia amb una explicació de què és un beat, tot assenyalant que és «...un cristià que ha viscut de tal manera que l'Església proposa el seu camí com a referència per als altres cristians, perquè ha sabut arrelar la fe al compromís d'una vida autènticament humana».

Jordi Curcó

Tapís de Francesc Castelló

Les monges carmelites descalces del monestir del Sagrat Cor de la Caparrella (Lleida) han confeccionat un excepcional tapís que reproduïx, pintada a l'oli, la imatge del jove màrtir lleidatà Francesc Castelló i Aleu, que medeix 1,95 m d'alt per 1,15 m d'ample i se sosté mitjançant una estructura desmuntable, que permet poder-lo traslladar d'una banda a l'altra.

El tapís, desmuntat i ben embolicat, viatja en un dels autocars de pelegrins que va sortir de Lleida el 6 de març per anar a Roma a la beatificació. Les carmelites se senten satisfetes perquè el seu tapís presidirà a Roma la missa de tota la peregrinació lleidatana —prop de 300 pelegrins— a la basílica de Santa Maria la Major el dissabte dia 10 de març al matí i la vetlla de pregària que tindrà lloc al vespre d'aquell mateix dissabte, vigília de la beatificació, a la basílica de San Andrea della Valle. Ja de retorn a Lleida serà col·locat a l'altar major de la catedral, amb ocasió de la solemne missa d'acció de gràcies que se celebrarà el diumenge 29 d'abril.

Nova biografia del màrtir

L'editorial BAC (Biblioteca de Autores Cristians), amb seu a Madrid, acaba de publicar dins de la seva col·lecció Biografías el llibre *Cantando hacia la muerte*, de Jacinto Peraire Ferrer. L'obra és un nou relat biogràfic de la vida, virtuts i martiri de Francesc Castelló. El bisbe Ciuraneta, que signa el pròleg, assenyala que es tracta d'una nova i rica aportació que contribueix a estendre encara més la fama de santedat del jove màrtir.

D'altra banda, Publicacions de l'Abadia de Montserrat acaba de treure al carrer la segona edició, corregida i ampliada, de la biografia que l'any 1990 va fer el monjo del Montserrat i vicepostulador de la causa P. Romuald Díaz amb el títol *Francesc de P. Castelló i Aleu, servent de Déu fins a la mort* i que s'havia exhaurit. La versió en castellà va ser editada per La Formiga d'Or l'any 1992.

Eucaristia al Col·legi Sant Ignasi

El bisbe Carrera va presidir l'eucaristia.

L'homenatge al lleidatà Francesc Castelló a Barcelona va tenir com a pròleg la celebració d'una eucaristia a la capella del Col·legi Sant Ignasi, presidida pel bisbe auxiliar de Barcelona Joan Carrera i concelebrada pel provincial dels jesuïtes, P. Jesús Renau; el vicepostulador de la causa de beatificació a Lleida, Gerard Soler; el director general del Centre d'Estudis Professionals del Clot, Enric Puig, i altres celebrants.

El bisbe Carrera, en la seva homília, va dir que Francesc Castelló va ser un jove a qui Jesús va mirar amb afecte: «Ell va escoltar la seva paraula i va considerar-se estimat per Jesús. Es lliurà a l'apostolat i es va desprendre dels béns materials, tot lliurant la seva vida a la causa de Jesús i donant finalment la vida per Ell. Castelló ens convida avui a ser generosos i apòstols.»

A l'eucaristia hi van assistir nombrosos antics alumnes de

A l'eucaristia van assistir alumnes actuals i antics de l'IQS.

l'Institut Químic de Sarrià; alumnes actuals, que acompanyaren els cants de la missa, així com la seva germana Maria, acompanyada per altres familiars i membres de la comissió promotora diocesana de la seva beatificació.

Foto: Jordi Curcó

Barcelona

Curs per a animadors de cants

BARCELONA.— L'Institut Superior de Ciències Religioses de Barcelona (Iscreb) organitza un curs pràctic per a animadors de cants adreçat a estudiants de l'Iscreb i obert a totes aquelles persones responsables del cant a les respectives comunitats cristianes. Cada dimarts, i fins a final de curs, el prevere Xavier Morlans, doctor en Teologia per la Universitat Gregoriana de Roma, ajuda els alumnes a triar els cants per a l'eucaristia del diumenge següent i n'explica el sentit i la motivació litúrgica.

«Es veu la necessitat de donar una formació litúrgica bàsica, però molt arran de la praxi», afirma Xavier Morlans. «Consisteix a ensenyar a triar els cants i a saber, per exemple, per què en un cant d'entrada el subjecte ha de ser un nosaltres —poble de Déu en marxa— i no un jo que cerca Déu.» En aquest sentit, Morlans, que a la seva faceta de professor de Teologia Fonamental a la Facultat de Teologia de Catalunya uneix la seva passió musical, defensa que el cant, des d'un punt de vista fenomènic, d'experiència humana, crea un 80% de l'atmosfera de l'eucaristia. «Si no hi ha cants», planteja, «disminueixen molt les condicions humanes per participar en l'eucaristia i, si són desafinats o fets amb molt poc ritme, contagien desànim. En canvi, si sense ser grans floritures són cants adequats pel text, per la tessitura

amb què es canten i per la dignitat amb què s'acompanyen, ja sigui amb uns teclats, amb orgue o amb guitarres, permeten viure l'eucaristia. Antropològicament parlant, doncs, el cant és una mediació important».

«Vivim en aquest moment una certa distància entre comunitats envellides amb gustos culturals més aviat de tipus clàssic», prossegueix Xavier Morlans, «i uns nuclis inquiets de joves que canten amb una música contemporània d'avui. No es tracta d'imposar res, sinó de fer un repertori digne on tothom es pugui trobar reflectit». Com que ja hi ha cursos d'animadors de cant en una línia més clàssica, el que imparteix Morlans permet aprendre un repertori, partint de textos litúrgics, amb una mica més de ritme i síncope, i interpretat amb instruments com els te-

Xavier Morlans imparteix el curs a l'Iscreb.

clats, «que és l'orgue del segle XXI», tal com el qualifica Morlans.

Entre d'altres llibres de text per seguir el curs, aquest capellà, que el mes de febrer passat va celebrar vint-i-cinc anys de sacerdoci, presenta una obra seva: *Tant de bo que avui sentís la seva veu! Salms i cants per a la missa dominical* (amb partitures i acords). Tal com s'esmenta en

la presentació, Morlans ofereix en aquest recopilatori, editat pel Centre de Pastoral Litúrgica de Barcelona, vuit salms responsorials dels més populars, que tenen realment «carisma» i es canten amb fruïció, i que també poden funcionar com a cants d'entrada. Ofereixen una melodia molt adequada al contingut dels textos i al seu to, a vegades més poètic, com el 121 (*Quina alegria quan em van dir*) i d'altres més dramàtic, com el 136 (*Si mai t'oblidava, Jerusalem*). A més, presenta un cant de comunió, un altre de comiat, i algunes aclamacions a l'evangelí o al memorial després de la consagració o la doxologia final de la pregària eucarística.

Si el curs rep una bona acollida d'alumnes, s'impartirà cada dos anys (el segon quadrimestre). Morlans el combinarà d'aquesta manera amb el que ja imparteix a l'Iscreb sobre l'anunci explícit de Jesucrist. El curs per a animadors de cants es fa cada dimarts, de 9 a 10 del matí, a la sala d'audiovisuals de l'Iscreb. Per a més informació i inscripcions: Institut Superior de Ciències Religioses de Barcelona. Diputació, 231. Tel. 934 541 963 (tardes de cinc a nou de dilluns a divendres) Preu de la matrícula: 3.750 ptes.

Carme Munté

LA PASSIÓ DE CERVERA

QUARANTA METRES D'ESCENARI CONSTITUEIXEN UN ESPECTACLE ÚNIC

LA PASSIÓ DE CERVERA

És una invitació al nou mil·lenni, després de cinc segles de tradició (1481-2001)
És un espectacle popular, ple de llum, art i poesia

TEMPORADA 2001

REPRESENTACIONS

EN VERSIÓ CASTELLANA

març, dies: 11, 18, 25

abril, dia: 1 / maig, dia: 1

EN VERSIÓ CATALANA

abril, dies: 8, 13, 22 i 29

HORARIS

Primera Part (Vida pública de Jesús) matí de 10.15 a 12.30.

Segona Part (Passió, Mort i Resurrecció) tarda de 3 a 5.

—Els dies 8 d'abril (Diumenge de Rams) i el 13 d'abril (Divendres Sant)
sessió contínua de 4 a 8.30 de la tarda.

INFORMACIÓ, RESERVA I VENDA DE LOCALITATS

DESPATX CENTRAL: M. Teresa Trilla

Plaça Santa Anna, 1 - 25200 CERVERA

Telèfons: 973 53 03 57 — 973 53 26 61

Fax: 973 533 544

E-mail: passio@interbook.net

Web: www.lapassio.org

I AGÈNCIES DE VIATGES

Preus especials per a col·legis, catequesis i grups col·lectius.

Barcelona

Què fem amb el genoma humà?

■ Debat obert a la Facultat de Ciències de la Comunicació Blanquerna

BARCELONA.— El 22 de febrer passat es va celebrar a la Facultat de Ciències de la Comunicació Blanquerna de la Universitat Ramon Llull (URL) el quart Debat Obert, coorganitzat amb la Fundació Joan Maragall, de l'arquebisbat de Barcelona, al voltant de la qüestió *Què fem amb el genoma humà?* El debat va ser moderat per Francesc Romeu, professor de la Facultat de la Comunicació de la URL, i hi van intervenir Maria Pilar Núñez, ginecòloga i màster en bioètica; Josep Cruanyes, advocat i historiador, i Francesc Torralba, doctor en Filosofia i Teologia.

El debat va començar amb la intervenció de la Dra. Núñez, col·laboradora científica de l'Institut Borja de Bioètica, que va explicar detalladament què suposa per a la humanitat la descripció completa del material genètic humà, que s'ha qualificat com a «llibre de la vida», i totes les possibilitats que el seu coneixement obre per a la medicina, que passarà a ser predictiva i perfectiva, i no simplement curativa.

Josep Cruanyes, advocat i historiador, va parlar del tema des del punt de vista del dret i de la necessitat que hi ha d'establir una normativa mundial en relació amb el genoma, perquè no és patrimoni d'unes persones o grups determinats sinó de tota la humanitat. Va defensar que la regulació ha d'anar de cara al bé comú i no pot, de cap manera, guiar-se per interessos econòmics.

Maria Pilar Núñez col·labora amb l'Institut Borja de Bioètica.

Per la seva part, el professor Francesc Torralba va parlar del genoma des de la perspectiva ètica i filosòfica. Va dir que la filosofia es troba davant d'un problema absolutament nou. Amb tot, va reconèixer que la filosofia i l'ètica poden i han de contribuir a mesurar l'abast i les possibilitats d'aquest descobriment. El ponent va afirmar que tant els riscos com els avantatges que s'obren amb el coneixement del genoma humà són inaudits. Va fer referència a la Declaració d'Oviedo de l'any 1997 que postula un ús ètic del genoma humà i

El debat es va emmarcar a la Facultat de Ciències de la Comunicació Blanquerna.

en va extreure una sèrie de principis: en primer lloc, cal prudència en l'ús de les paraules i evitar un llenguatge catastrofista; cal no caure en la discriminació dels éssers humans pel seu genoma, perquè els individus no es poden reduir a les seves característiques genètiques; en darrer terme, cal que es reconegui i es defensi el dret de les persones a ser informades de la seva pròpia constitució genètica i, alhora que també es doni la possibilitat de negar-se a ser informat sobre ell mateix.

Els tres conferenciants van coincidir que la investigació i les aplicacions que comporta han de cercar el bé de les persones, sense manipular-les i sense sotmetre els avenços en aquest camp a altres fins que no siguin els de procurar alleugerir el

dolor en un sentit ampli.

En el diàleg subsegüent a les ponències es van tractar un seguit de qüestions que van ajudar a aprofundir la transcendència del descobriment del genoma humà i a replantejar la pregunta sobre l'especificitat de l'ésser humà i de la seva dignitat com a persona.

El Debat Obert és un espai que tracta temes d'actualitat, sense buscar la polèmica, sinó l'enriquiment mutu, tot escoltant els diferents punts de vista que configuren les diverses cares de la realitat. Intenta donar un punt de vista a partir del testimoni de persones que aporten aspectes distints de la realitat.

Text i fotos: Toni Matons

La passió d'Eulàlia de Barcelona

BARCELONA.— A la parròquia de Santa Eulàlia de Vilapicina sempre han procurat celebrar bé la festa de la seva patrona. Enguany es va oferir als fidels un senzill quadern amb la versió catalana dels escrits més antics sobre la jove verge i màrtir de Barcelona. Es tracta de l'himne en honor seu per a l'ofici diví, de la passió amb el relat del seu martiri i dels formularis propis de la seva missa. Són tres peces redactades en la mateixa Barcelona durant el segle VII, en l'època més esplendorosa i creativa de les esglésies hispanovisigòtiques.

No tan sols s'ha proporcionat a la gent, mitjançant aquest quadern, un accés fàcil a aquests venerables escrits massa oblidats, sinó que la passió i l'himne es van tornar a llegir i a cantar en públic al vespre de la vigília i el del mateix dia de l'aniversari del martiri, el 12 de febrer. En una breu celebració paralitúrgica tres lectors van proclamar solemnement la passió de la santa i un petit cor va interpretar l'himne *Fulget hic honor*.

El poble omplia l'església parroquial i formava un conjunt variadíssim amb persones de totes les edats, però tothom va seguir amb gran atenció i interès l'acte en honor de la nostra Eulàlia, que no volia ser pas una mena d'espectacle teatral, sinó més aviat un moment de culte i de pregària.

Sortosament, al cap de més de mil anys de ser patrimoni gairebé exclusiu dels erudits les antigues composicions pensades per a la litúrgia hispànica han tornat a mostrar la seva eficàcia pastoral. Tant els fidels que van preparar la celebració com els qui hi van assistir pensen que valdrà la pena repetir.

Notes històriques

Cal tenir present que Eulàlia de Barcelona planteja no pocs problemes ha-

giogràfics, perquè —tal com en el cas de molts altres màrtirs— no ens n'han quedat testimonis històrics coetanis. Més encara, l'homonímia amb la cèlebre santa Eulàlia de Mèrida, cantada entusiàsticament pel poeta Prudenci (segle IV), ha fet sospitar a molts que la barcelonina no n'era sinó un duplicat, ben explicable per la coneguda tendència dels pobles a naturalitzar com a seus els sants de més devoció.

Probablement, amb santa Eulàlia de

Barcelona va passar igual que amb moltíssims cristians víctimes de les persecucions de l'imperi romà: només va anar subsint la memòria del seu nom i les insegures tradicions orals mantingudes a recer de la celebració litúrgica del seu aniversari, mentre que el pas del temps anava fent perdre qualsevol altre vestigi de la seva gesta.

Com que les esglésies locals de l'antiguitat tardana van continuar celebrant i desenvolupant el culte dels seus màrtirs, l'escassetat de notícies sobre ells es feia més i més feixuga. Per això no és gens estrany que els primers textos sobre santa Eulàlia sorgissin a la mateixa ciutat de Barcelona com a exigència de la seva commemoració festiva al segle VII. Malauradament, la dominació musulmana (segle VIII) i la posterior adopció del ritu romà als comtats catalans (segle IX) van portar l'oblit sobre aquestes elaborades composicions de la litúrgia hispànica, que a la llarga va perviure tan sols entre els descendents dels mossàrabs toledans. Són, doncs, uns pocs manuscrits procedents de Toledo, Silos, Cardena i San Millán de la Cogolla, els que han guardat per als barcelonins aquest petit tresor literari, testimoni de la veneració de la ciutat per la seva concitadana. (Mn. Josep Torner)

Tres lectors van proclamar solemnement la passió de la santa.

Peter Hans Kolvenbach, general de la

«La vida consagrada no és un contracte de treball ni un mer compromís social»

El P. Kolvenbach té jurisdicció sobre més de 21.000 jesuïtes.

ROMA.— Peter Hans Kolvenbach, nascut a Druten (Països Baixos), és al capdavant de la Companyia de Jesús des del 1997. Format al Líban, defensor de l'ecumenisme, impulsor d'una nova fidelitat creativa al carisma de sant Ignasi, aquest jesuïta d'aparença bonhomiosa i mirada intel·ligent remarca que és necessari pensar globalment per actuar localment i proposa un diàleg amb el món modern. Això, reconeix, situa els jesuïtes als límits fronterers de l'Església.

—On se situa una congregació com la Companyia de Jesús avui?

—Les famílies religioses no són res més que una memòria vivent de l'Evangeli. Els monjos de vida contemplativa reviu les nits que el Senyor passava pregant; els franciscans encarnen la pobresa de Crist; els dominics sembren amb la seva predicació la paraula de Déu així com Jesucrist ho feia pels camins de Palestina. I els jesuïtes segueixen el Salvador en la seva missió d'anunciar la Bona Nova a totes les persones i a totes les nacions. En el cas d'altres congregacions religioses, és Jesús entre els pobres, Jesús mestre o Jesús que guareix el model que inspira les seves activitats. D'aquesta manera, la plenitud de Jesucrist no arriba fins a nosaltres a través d'un verset de la Bíblia, sinó que apareix existencialment reflectida en homes i dones que viuen per a l'Església i per al món sencer i encarnen avui una dimensió de la riquesa de Crist.

—Què defineix un jesuïta? On es troba la unitat en tanta diversitat?

—A finals de setembre del 2000, tots els superiors majors de la Companyia de Jesús es van reunir a Loiola, la casa on Ignasi, el seu fundador, va trobar Déu. La diversitat era desconcertant; no hi havia una llengua comuna, les cultures a les quals pertanyien els 131 participants eren diferents i les experiències polítiques i eclesials que duïen en el seu bagatge estaven marcades per la disparitat. Però malgrat aquesta multiplicitat tots se sentien units en la marxa pel camí dels exercicis espirituals que sant Ignasi ens ofereix. Units per una espiritualitat comuna, cerquen en pregària un discerniment que els dugui a conèixer la voluntat de Déu en conjuntures concretes de temps i espai. D'aquesta manera arriben a formular una missió també comuna: dur el do gratuït que és la persona de Crist a totes els llocs on el Senyor no és conegut o és malentès. Aquesta missió, caracteritzada per una gran diversitat d'activitats, estils de vida i enfocaments evangèlics, uneix tots els jesuïtes.

—Té la sensació que la Companyia viu massa de l'herència del passat?

—Es dona en la Companyia —sense reserves ni ambigüitats— una fidelitat a l'Evangeli, a l'Església del Senyor i a l'espiritualitat de sant Ignasi. Es tracta d'una herència que l'Esperit ens ha confiat per transmetre-la al món d'avui i, que n'està tant necessitat. Però aquesta fidelitat a la missió no consisteix en la simple imitació dels costums del segle XVI, ni en una repetició del que va fer Ignasi. Apuntem a

una fidelitat creativa: a respondre als afiaments del nostre temps moguts pel esperit de sant Ignasi. La Companyia està cridada a repetir el que el fundador va fer, sinó a realitzar el que faria amb fidelitat a l'Esperit per respondre a les exigències apostòliques del nostre temps. Com a fills d'Ignasi i animats pel seu esperit ens esforcem a establir un diàleg amb el món modern en tots els aspectes. Això ens col·loca en els límits fronterers de l'Església.

—Per què no sentim la veu intel·lectuals jesuïtes?

—Gràcies a Déu, els intel·lectuals jesuïtes no manquen entre nosaltres. El que passa és que tenen dificultats per fer-se escoltar. La tecnologia i les especialitats han canviat el món sencer. Ràdio, televisió, internet, llocs web... exigeixen sempre un llenguatge que produeixi sensacions i s'expressi en un llenguatge assequible i concís. El que no apareix d'aquesta manera o no té lloc en el marc d'un missatge publicitari no existeix. No cal estranyar-se, per tant, si en aquest ambient on predominen els elements mediàtics, la veu intel·lectuals troba dificultat per fer-se sentir. Quan sorgeix un problema d'entrevista com el de la vida i el món

«L'Església lloa el desenvolupament econòmic però no pot tolerar que aquest progrés engendri riquesa només per als rics»

te que se li ha de donar des del començament fins al final (avortament, eutàsia) els que poden parlar competentment sobre això han d'acontentar-se amb pronunciar unes quantes frases a corre-cuita, rament insuficients per arribar al fonament que exigeix una visió filosòfica i teològica. No és que els intel·lectuals estiguin absents, més aviat que s'ha perdut l'allau de paraules i discursos sense contingut filosòfic i teològic ofeguen la paraula il·luminadora que necessita un temps més pausat. En les condicions ordinàries en què funcionen els mitjans de comunicació potser seria millor renunciar a l'horari de tractar aquests problemes i limitar-se a una condemna als mitjans d'informació, que poden fer meravelles, sinó que determinat que puguem fer-ne.

Companyia de Jesús

El pare Kolvenbach al seu despatx de la cúria general, a Roma.

—És un fet que les vocacions davallen. S'han plantejat l'opció dels vots temporals i no permanents?

—La vida consagrada no és un contracte de treball ni un mer compromís social. És un assumpte del cor, que com en la vida matrimonial no admet que el temps es divideixi en fraccions com si es tractés d'un treball especialitzat. La vida consagrada és una donació total, incondicional, al Senyor. Si no es té aquesta disposició és millor pensar en altres formes, legítimes, de compromís cristià: el sacerdoci o l'estat seglar.

L'exemple dels joves budistes que en alguns països s'acullen a un monestir on ofereixen els seus serveis durant un temps determinat no serveix en el nostre cas perquè aquests joves no pensen a fer-se monjos. Aspiren a aconseguir una maduresa humana i personal amb l'ajut d'alguns elements de la vida monàstica.

A exemple de Jesús que convidava a casa seva —«veniu i ho veureu»—, és necessari, sens dubte, obrir les portes als qui busquen la seva vocació. Cal fer molt encara per facilitar la trobada amb la vida consagrada: però arriba un moment en què cal decidir definitivament, per sempre, i no només per a un període determinat de la vida. Perquè no es tracta del treball que els religiosos o religioses fan, sinó de rendir la seva persona, per amor, al Senyor.

El perfil

L'experiència de Kolvenbach en el Pròxim Orient es va desenvolupar en circumstàncies ambientals dramàtiques, on la mateixa Universitat de Beirut va ser blanc de bombardejos i diversos jesuïtes van perdre la vida de forma violenta. Segurament la serenitat del P. Kolvenbach al capdavant d'una província de característiques tan complexes van tenir a veure amb la seva elecció per a general de l'orde. El nomenament del pare Kolvenbach també va respondre a una conjuntura difícil de govern interior, arran del Concili Vaticà II, on calia una persona d'exquisida prudència. El pare Kolvenbach és, a més, una persona de línies senzilles, d'un gran esperit de pregària i amb un bon sentit de l'humor. (C.C.)

«Com a fills d'Ignasi i animats pel seu esperit ens esforcem a establir un diàleg amb el món modern en tots els seus aspectes»

—On hi ha més concentració de jesuïtes?

—La concentració de jesuïtes es troba encara a Europa, on hi ha uns 7.000 membres de la Companyia. A continuació ve l'Índia —que comprèn el Nepal i Sri Lanka— i els Estats Units. Hi ha 3.500 jesuïtes en cadascuna d'aquestes dues divisions, que nosaltres anomenem assistències. Després ve Llatinoamèrica, Àfrica i Àsia Oriental i Oceania.

L'edat dels jesuïtes en els diferents continents mostra notables diferències. Mentre que a Europa, els Estats Units i al Canadà hi ha una majoria de jesuïtes d'edat avançada, als altres continents predominen els joves. El cos apostòlic total de la Companyia comprèn més de 21.000 jesuïtes.

—L'origen basc de sant Ignasi condiciona la Companyia?

—Ignasi era un autèntic basc, com més tard ho va ser un dels seus successors, el pare Pedro Arrupe, a qui els seus mateixos compatriotes van donar el títol de basc universal: obert al castellà per la seva vida social, al llatí pels seus anys universitaris i a l'italià per predicar l'Evangeli pels carrers de Roma. A la seva manera, Ignasi estava convençut que cal pensar globalment per actuar localment. L'esperit d'Ignasi continua avui exigint-nos una sol·licitud universal —per totes les esglésies— i una disponibilitat apostòlica per acceptar qualsevol missió a qualsevol part del món. A això s'uneix el respecte de les nacions i cultures com ho fa entendre la insistència amb què Ignasi instava a l'aprenentatge de les llengües locals per

part dels qui treballaven en una missió confiada a la companyia. D'aquí neix el nostre respecte tradicional no només pel País Basc sinó per qualsevol cultura humana. Aquest interès no es pot fomentar al preu de quedar presoners d'una sola cultura.

—L'Església connecta amb el món d'avui?

—La presència de l'Església en el món modern ens recorda que aquest nostre món no té la darrera paraula i que més enllà dels límits visibles hi ha un altre món on el Pare espera. D'aquí neix que el servei de l'Església al món modern abraçi, amb respecte sincer, tot el que en ell hi ha de positiu i humanitzant, sense oblidar el sentiment religiós que existeix en la cultura contemporània, mentre que al mateix temps proposa els valors i missatges de l'Evangeli com a alternatives als aspectes negatius del context cultural. L'Església, per exemple, lloa el desenvolupament econòmic: però no pot tolerar que aquest progrés engendri riquesa només per als rics.

—Quines actituds haurien de canviar per a un autèntic ecumenisme?

—L'ecumenisme no és únicament un moviment o una campanya per posar fi, com ho vol el Senyor, a la desunió dels cristians, veritable escàndol per part d'aquells que haurien d'estar units en Crist pel manament nou. Més que d'una tasca concreta, es tracta d'una nova manera de ser cristians, de no resignar-se a la divisió, de no encobrir amb paraules enganyoses l'escàndol de la separació i entestar-se a buscar en els altres el que ens uneix i no el que ens separa: d'escollir la comprensió mútua en lloc de la confrontació: d'establir, per amor de Crist i de la seva Església, un diàleg respectuós i sincer, de justícia i amor. I per sobre de tot això, demanar al Senyor que ens concedeixi, quan i com Ell vulgui, la gràcia de la unió dels cristians.

Textos i fotos:
Miriam Díez i Bosch

Apunts biogràfics

- **30-11-1928:** Neix a Druten (Gelderland), Països Baixos.
- **1942-1947:** Batxillerat a Canisius College, Nimega.
- **7-9-1948:** Ingressa a la Companyia de Jesús.
- **7-9-1948/8-9-1950:** Noviciat a Mariëndaal i primers vots.
- **1950-1951:** Juniorat.
- **1951-1954:** Filosofia a Berchmanianum, Nimega.
- **1954-1958:** Professor d'alemany. Prefecte a l'Aloysius College, Den Haag.
- **1958-1962:** Teologia a la Universitat Sant Josep, Beirut.
- **29-6-1961:** Ordenat sacerdot a Beirut.
- **1962-1964:** Estudia armeni a l'Institut de Llengües Orientals a Beirut.
- **1964-1967:** Estudia armeni a l'Institut de Llengües Orientals Antiques de París i a l'Institut Superior de Llengües Orientals Modernes de la Sorbona, a París.
- **1967-1968:** Tercera provació al St Robert's Hall, Pomfret Center, Estats Units.
- **1968-1974:** Responsable dels estudiants jesuïtes a la Universitat de Sant Josep de Beirut i professor de lingüística general i armeni. Consultor del Viceprovincial
- **15-8-1969:** Últims vots, Jamhour.
- **25-5-1971:** Transcrit a la Viceprovincia del Pròxim Orient.
- **1-12-1974/7-3-1975:** Delegat de la Congregació General 32, Roma.
- **1974:** Membre de la comissió mixta per al diàleg amb els ortodoxos.
- **1-11-1981:** Rector del Pontifici Institut Oriental, Roma.
- **1-9-1983:** Delegat de la Congregació General 33, Roma.
- **13-9-1983:** Escollit General de la Companyia de Jesús.
- **1987:** Dirigeix els exercicis espirituals del papa Joan Pau II.
- **1991:** Participa en l'Assemblea Especial del Sínode de Bisbes per Europa.
- **1995:** Presideix la Congregació General 34 a Roma.
- **1995:** Participa en l'Assemblea Especial del Sínode de Bisbes per al Líban.
- **Des del 1983:** Vice Gran Cancellier de la Pontificia Universitat Gregoriana, el Pontifici Institut Bíblic i el Pontifici Institut Oriental.
- **Des del 1984:** Membre de la Congregació per a Instituts de Vida Consagrada i Societats de Vida Apostòlica.
- **Des del 1985:** Membre de la Congregació per a l'Evangelització dels Pobles.
- **Des del 1987:** Consultor de la Congregació per a les Esglésies Orientals.

Barcelona

Història de la parròquia de Sant Salvador

■ El bisbe Traserra presidirà el 18 de març la festa del patró de la parròquia

BARCELONA.— La parròquia de Sant Salvador d'Horta del barri barceloní del Poble Sec celebrarà el 18 de març la festivitat del seu patró amb una eucaristia, a les 9.30 del matí, presidida pel bisbe auxiliar de

Barcelona Mons. Jaume Traserra. És aquest un bon moment per repassar la història d'una parròquia que tot just fa tres anys que va celebrar el seu cinquantenari (1948-1998).

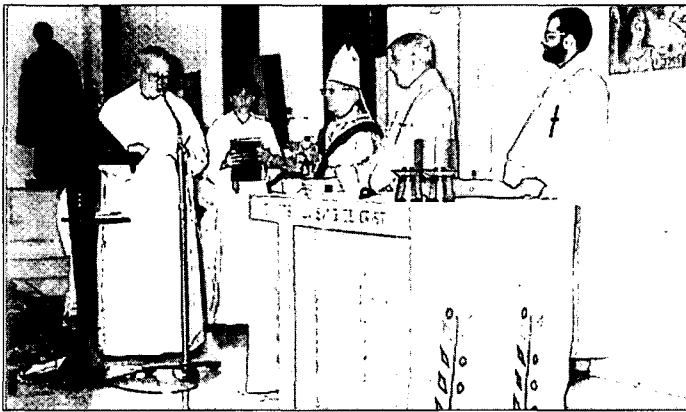
Els cinc temples. Inici

La parròquia coneguda sota el nom de Sant Salvador d'Horta (arxiprestat de Rambles-Poble Sec) va ser concebuda per un decret episcopal del 1945, però no va néixer fins que va ser nomenat com a primer rector Mn. Rafel Anglada el 17 de juliol del 1948. De la mateixa manera que la Sagrada Família de Natzeret, que «no havien trobat cap lloc on hostatjar-se» (Lc 2,7), Mn. Rafel Anglada va trucar a la porta de les monges del barri i elles, caritativament, van signar un document pel qual l'«Institut de Religioses Terciàries Franciscanes de la Immaculada Concepció cedien provisionalment la seva capella». Aquest document va ser signat el 29 d'agost del 1948 per la mare Lourdes Pou i Mn. Rafel Anglada. La capella de les monges va ser utilitzada per la parròquia fins al 1978.

Barraquisme

Durant aquest període el barraquisme es va apoderar de la muntanya de Montjuïc i, per tant, la parròquia va expandir el culte segons les necessitats de l'època. Va ser aleshores, l'any 1950, que es va construir una capella dedicada a l'Assumpció de Maria per acollir els feligresos que vivien a les barraques del barri de Tres Pins. La capella es va haver de fer de fusta perquè era situada sota el castell de Montjuïc, zona militar, on no era permès fer obres de construcció sòlida.

La capella de Tres Pins va néixer amb el propòsit d'agermanar i conservar la fe d'aquests nouvinguts provinents de tot Espanya, especialment d'Andalusia i d'Extremadura. Fins a l'any

Acte d'obertura del Cinquantenari.

1964, Mn. Antoni Briva (posteriorment bisbe d'Astorga) es va encarregar de la capella així com d'una escola-guarderia parroquial, el Centre Oriol, un dispensari i una cooperativa d'aliments en aquella època tan difícil. Aquesta capella va funcionar des del 1950 fins que l'administra-

ció va construir habitatges per a aquella multitud als barris perifèrics de Pomar, a Badalona, Cinco Rosas (Camps Blancs), a Sant Boi, i Sant Cosme, al Prat.

Quan va morir Mn. Rafel Anglada, el 14 de gener del 1957, el va succeir com a rector de Sant Salvador d'Horta Mn. Miquel Estruch,

que l'any 1958 va construir una capella molt bonica dedicada a sant Jaume i ubicada al barri anomenat Maricel, que és on es troba actualment el parc d'atraccions. La capella estava destinada també a la gent que vivia a les barraques, era tota d'obra i al costat es va construir un dispensari i un local social. Podríem dir que per a Mn. Estruch era la nineta dels seus ulls.

El cèlebre Casal, construït l'any 1965 al carrer Margarit, va néixer per atendre la catequesi parroquial i ser centre d'acolliment, especialment per a la joventut. Aleshores era rector, i encara continua sent-ho, Mn. Francesc Foraster, nomenat el 1964. Aquesta capella va sobreviure fins al 1992 i va ser derruïda no pas per desig propi, sinó a causa de les reformes urbanístiques prèvies a les Olimpíades, que van determinar la construcció de l'actual conjunt parroquial, situat al carrer Poeta Cabanyes i beneït per l'arquebisbe de Barcelona, Mons. Ricard M. Carles, el dia 15 de març del 1992.

Actualitat

En la vida parroquial de Sant Salva-

Imatge de sant Salvador d'Horta, esculpida per Camps Arnau.

dor d'Horta destaquen de forma especial l'AIP (Agrupació Infantil Parroquial). Va néixer l'any 1967 i des d'aleshores ha acollit molts infants i joves amb el propòsit no únicament d'acollida, sinó també de formació catequística. El cert és que a partir d'això, entre tots els que hi han format part ha crescut l'amistat, el coneixement, la fe i la il·lusió.

I és que la formació cristiana que ha donat i dona l'AIP ha anat acompanyada d'activitats que fan créixer l'amistat i la diversió: des de sortides matinals fins a excursions els diumenges; tot un dia de convivència en què s'organitzen jocs que són ben rebuts pels nens i també pels monitors. A més, cada curs s'organitza una senzilla representació dels Pastorets així com la Fira de l'AIP al final de curs. I a l'estiu Convivències a Tavertet. Aquesta és la tasca dels monitors, la de formar els infants en un ambient cristià sense ignorar el món de violència en el qual viuen, i saber viure-hi i comportar-se com a persones, malgrat les circumstàncies. (C.C.)

L'actual conjunt parroquial va ser beneït el 1992.

LLEIDA

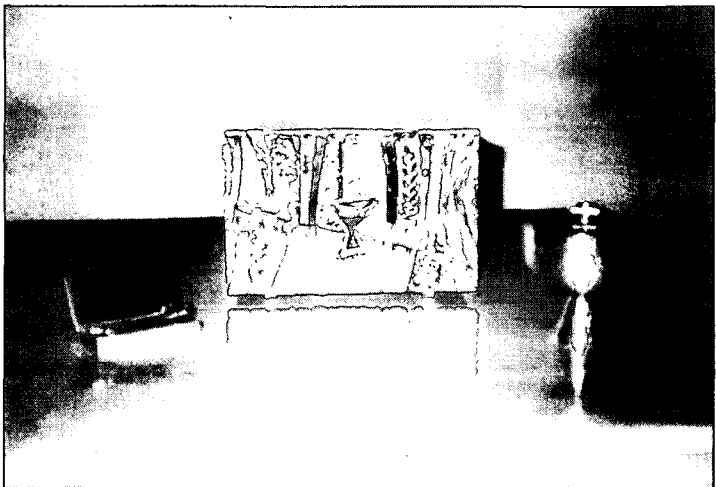
La Unió Eucarística Reparadora regala un sagrari al Papa

LLEIDA.— La Unió Eucarística Reparadora (Uner) de Lleida, per commemorar la beatificació del bisbe de Palència Manuel González, fundador d'aquest moviment eucarístic, oferirà al papa Joan Pau II un sagrari i un copó, que ha estat adquirint mercès a la col·laboració dels membres de la Uner.

El sagrari serà portat a Roma el proper 29 d'abril, data de la beatificació del seu fundador, perquè el Sant Pare el destini a missions. La responsable de la Uner a Lleida ha manifestat la seva satisfacció per la resposta dels membres del moviment tot assenya-

lant que serà una molt bona i significativa commemoració a Lleida de la beatificació del bisbe González.

La Uner va celebrar el diumenge 25 de febrer la Jornada Mundial de la Unió Eucarística Reparadora i la commemoració de la beatificació del seu fundador a la catedral de Lleida amb una hora de pregària i una eucaristia presidida pel bisbe de Lleida, Mons. Francesc Xavier Ciuraneta. Els actes eucarístics tingueren com a pròleg una conferència sobre l'Eucaristia per una missionera eucarística a la residència del Cor de Maria. (J.C.)

Aquest es el sagrari, amb l'estoig, la clau i el copó que serà lliurat al Papa.

Solsona

«No ha d'haver-hi un únic model de bisbe»

■ L'11 de març Mons. Antoni Deig presenta la renúncia com a bisbe de Solsona

SOLSONA.— L'11 de març, quan celebra el seu 75è aniversari, Mons. Antoni Deig presenta la seva dimissió com a bisbe de Solsona al Vaticà. És el primer bisbe que inicia la renovació de l'episcopat català i el seu cas és significatiu perquè és un dels que més s'ha caracteritzat per la defensa de la identitat de l'Església del Principat. De totes maneres la seva tasca al capdavant de Solsona durant onze anys ha estat molt més àmplia, marcada per un esperit de servei i de renovació que va trobar la màxima expressió en l'aplicació del Concili Provincial Tarraconense.

—Quina ha estat l'evolució de la seva diòcesi des que vostè va ser nomenat bisbe de Solsona, fa onze anys?

—Durant aquests anys, el que em sembla que més ha marcat la meua estança aquí és el Concili Provincial Tarraconense, i com a fruit, l'Assemblea Diocesana que vam fer el 1995. Aquest esdeveniment va ser molt important perquè entre tots vam definir les prioritats i les pautes per al mil·lenni que ha començat. Buscàvem una Església renovada per l'experiència de Déu, que fos gratuïta, alliberadora i guaridora. Vam definir quatre línies: el coneixement i la vivència de la Paraula de Déu, l'àmbit de la celebració de la fe, el servei als pobres i a les famílies, i la corresponsabilitat dels laics. Amb tot, mireu d'engrescar la gent encara que hi hagi un gran desànim. Demanem un impuls nou a l'Esperit Sant perquè ens ajudi a tirar endavant la feina que hem de fer, sobretot l'acolliment de la nostra gent, que sapiguem estar al costat seu, que siguem una Església servidora, i no dominadora. Ho he dit moltes vegades i ho he predicat: jo no vull una Església dominadora que mani; no ha de manar, ha de servir.

—I la gent de la diòcesi entra en aquesta mentalitat?

—Em sembla que sí. Tenen dificultats, és clar, però es va caminant. De vegades hi ha una mica de desànim perquè es volen collir els fruits massa aviat sense esperar que primer surti la flor i sense treballar

prou la terra. Joestic batallant molt amb els meus seglars i capellans per aquest engrescament i impuls de les coses sense amoïnar-se per si surten bé. Nostre Senyor sap com ha anat i veu els fruits dels quals nosaltres no ens adonem.

—A moltes diòcesis es proven pastors diferents sense que acabin de funcionar. Quin creu que és el motor que les dinamitza?

—El món ha canviat i molts dels capellans i gent que ve a missa som grans i venim d'una altra formació, d'una Església que semblava dominadora, que tenia la paraula i que tothom l'escoltava. Ara, en canvi, ens trobem amb una societat que no escolta l'Església. Crec que hem de fer el possible per dir la nostra paraula, però sense voler estar al capdamunt, sinó al servei. Cal ajudar els nostres agents de pastoral, tant capellans com seglars, perquè s'adonin que hem de portar una paraula i acollir tothom sense esperar de seguida els fruits, ni que s'omplin les esglésies, ni que la gent vingui a missa i siguin més bons. És veritat que hem de mirar que siguin més bons, però també que siguin més feliços. La felicitat és per a aquest món i no sols per a l'altre.

—En canvi, la percepció social és que l'Església limita la felicitat posant normes i prohibicions morals.

—Potser sí que moltes vegades posem massa impediments i normes. L'Església ha de donar una mica d'impuls i valors,

El bisbe Antoni Deig.

encara que ara es considerin contraris a la modernitat. Però em sembla que també ha de fer allò que digué Jesús, que el dissabte era per a l'home i no l'home per al dissabte, perquè la persona amb la seva dignitat està per sobre de totes les lleis. Això és molt important tenir-ho present.

—Aleshores de què seria més partidari: de treure normes o d'explicar-les més bé?

—Em sembla que no ens hem de donar massa normes; al contrari, com menys n'hi hagi, més bé. És cert que són necessàries per viure en aquest món, però la norma no hi és per ella mateixa, sinó per afavorir la persona, la qual sempre està per sobre. Tenim uns manaments de Déu que no podem treure, com estimar-nos els uns als altres, però la manera d'aplicar-los pot ser molt diferent, fins i tot segons els condicionaments de la societat. I és que un acte a Catalunya pot ser tan cristià com un altre a Àsia que respongui a una altra moral.

—En dos o tres anys més, la meitat dels bisbes de Catalunya canviaran. Què pot provocar o moure aquest relleu?

—Això pot repercutir molt segons qui vingui, com sigui i si és d'aquí o de fora. Tots els bisbes podem enviar a la nunciatura el nom de capellans episcopables, és a

dir, que pensem que podrien ser bisbes, però la seva elecció sol anar molt condicionada pel lloc vacant. Pel que fa a Catalunya, s'ha de tenir en compte que se sol barrejar molt amb València i Balears. D'inconvenients, sempre n'hi pot haver, per això és millor tenir en compte els factors positius, com ara que sigui del territori, perquè almenys ja coneix la cultura i la llengua, elements que marquen dins de la necessària universalitat.

—Com hauria de ser un bisbe modèlic?

—Em sembla que no ha d'haver-hi un únic model. N'hi ha molts i no tots són com un Òscar Romero, un Pere Casaldàliga o un Helder Câmara; Amèrica Llatina es troba en circumstàncies molt diferents. Per exemple, el discurs de la teologia de l'alliberament serà molt diferent allà i aquí. Està clar que tots hem d'anar pel camí d'alliberar dels mals d'aquest món, i també del mal espiritual que és el pecat, però segons el lloc es farà d'una manera o altra. Aquí no és tan marcada la pobresa material, tot i que també n'hi ha, en canvi, un tema per predicar i treballar: el de les llibertats i drets de Catalunya sense ficar-se en partits polítics.

—Al 2000 va fer quinze anys del document *Arrels cristianes de Catalunya*, redactat pels bisbes catalans i que reflexionava sobre la realitat del país fent un lligam entre la cultura i el cristianisme. Actualment es perd el sentit d'identitat catalana?

—Em sembla que no, tot i que ara estem en un moment difícil causat per un nacionalisme espanyol que s'està ficant a casa nostra, però per això em sembla que hem de defensar la nostra identitat i l'amor que tots, també els cristians, tenim a Catalunya. Al mateix temps hem de ser conscients que la nostra societat és oberta —som un país de marca, de pas— i per tant no ens podem tancar en un «som nosaltres sols i proud», sinó que ens hem d'obrir a tots. Volem que ens respectin a nosaltres però també respectem les cultures que passen per aquí.

Guillem Farré

BARCELONA

S'han acabat els tancaments a les esglésies

BARCELONA.— Després de diverses reunions i negociacions s'ha arribat a un acord entre la Delegació del Govern central a Catalunya i diversos col·lectius d'immigrants. Aquest acord és favorable per a la regularització de la situació dels immigrants i la possibilitat de trobar feina a la nostra terra. Per això l'arquebisbat de Barcelona ha fet pública la següent nota.

1.— L'arquebisbat agraeix la col·laboració de totes les persones i institucions que han permès arribar a un desenllaç positiu d'aquest conflicte i agraeix als rectors de les parròquies que han tingut tancaments i a les seves comunitats la seva solidaritat des de l'Evangeli amb els immigrants, esperant que puguin recuperar la normalitat i les seves activitats habituals.

2.— Corresponent a la invitació de la Delegació del Govern central a Catalunya,

l'arquebisbat ha acceptat formar part de la taula de seguiment dels acords assolits i ha destinat per a aquesta tasca la delegada episcopal i directora de Càritas, Núria Gispert, i el vicepresident de Justícia i Pau de Barcelona, Arcadi Oliveres.

3.— El compromís de la diòcesi de Barcelona amb els immigrants no ha començat amb aquests tancaments, ja que treballa des de fa temps a favor d'ells, sobretot a través de Càritas diocesana, la Delegació de Pastoral Obrera, la Delegació d'Acció Social i altres. A la vegada, manifesta el seu propòsit de continuar fent la seva aportació, amb altres institucions públiques i privades, per respondre als reptes de la immigració. Fem una crida a la col·laboració de les comunitats cristianes i de totes les persones i entitats que puguin fer aportacions pel que fa a les necessitats de sostre, feina i altres.

En l'esquela de Dolors Armengol i Armengol publicada l'1 de març passat va sortir, per error, una redacció equivocada de la pregària. Demanem disculpes i reproduïm el text correcte.

**DOLORS ARMENGOL
I ARMENGOL**
(Sra. Lola)

Cervelló 16/3/1905
† Barcelona 15/2/2001

(Última oració de la Lola)

*El Bon Déu prenc per pare,
la Verge Maria per mare,
Sant Josep per padrí,
doneu-me una bona fi.*

Tortosa

Millorar les processons de Setmana Santa

■ La processó de Divendres Sant passa de les set de la tarda a les onze de la nit

TORTOSA.— Els preveres de la ciutat de Tortosa i els responsables de les confraries de Setmana Santa han celebrat dues reunions conjuntes per tal de millorar la vivència de tres processons: Diumenge de Rams, Dijous i Divendres Sant.

És cert que pels volts dels anys vuitanta també van sofrir la crisi arreu generalitzada, però gràcies al suport de l'aleshores bisbe de Tortosa, Mons. Ricard M. Carles, l'Ajuntament i un grup de laics, es va renovar en positiu. Ara, l'actual bisbe de la diòcesi tortosina, Mons. Xavier Salinas, i els rectors han consensuat amb els dirigents de les deu confraries les següents línies i accions, algunes de relativament noves.

En primer lloc, el Pas-Misteri de cada confraria estarà vinculat a una parròquia i els rectors en seran consiliaris. Cal afegir, per tradició, el convent de les monges de la Puríssima i les religioses «sierves» (serventes). Totes aquestes entitats permanents seran com l'aixopluc o seu social de la vida de la confraria.

Una novetat d'aquest any serà el nou pas del Despullament de la confraria del

Sagrat Cor, vinculada a la parròquia de Sant Francesc del barri de Jesús. El misteri entronca amb el ja existent abans del 1936, però l'escultor tortosí Àngel Acosta el recrea de nou amb més llibertat. Aquest any 2001 només es podrà presentar la figura central de Jesús. Es beneirà el dia 1 d'abril.

El pregó de Setmana Santa se celebrarà al Saló de Plens de l'Ajuntament de Tortosa, el 29 de març. El pregoner serà el mateix bisbe Salinas, que pensa seguir la línia de comentar l'Evangeli de la Passió en clau de salvació...

Els passos a la llum de l'Evangeli

Tots els confreres seran invitats a escoltar una conferència que farà al saló del Palau Episcopal Mn. Josep Lluís Arín, vicari pastoral. El tema se centrarà en el

Les processons d'enguany presenten novetats.

missatge dels passos a la llum de l'Evangeli. Serà al vespre del 5 d'abril. També Ramon Miravall, cap dels Serveis Territorials de Cultura, explicarà al Centre del Comerç els trets històrics i artístics d'alguns passos. Organitza l'acte la confraria vinculada a l'antic Col·legi dels Germans

de La Salle. Serà al vespre del 10 de març.

El 9 d'abril, a la parròquia de Sant Jaume de Remolins, a les 20.30 h, se celebrarà un concert que ja ha fet tradició, a càrrec de l'Orfeó tortosí, amb temàtiques religioses.

Fa pocs anys es va restablir, gràcies al dinàmic president de la Puríssima Sang, Federico Sabaté, la processó del silenci, que se celebra a les dotze de la nit del Dijous Sant. Continuarà com l'any passat fent compatibles la celebració de les hores santes a les parròquies. Hi predomina l'ambient de recolliment, amb menys passos, un itinerari reduït i té com a protagonista el silenci.

Possiblement, la novetat més agosarada és el canvi d'horari de la processó de Divendres Sant. Passa de les set de la tarda a les onze de la nit. Hi podran sortir tots els passos. L'objectiu és fer compatibles els horaris de les accions litúrgiques a les parròquies amb la religiositat popular pròpia de les processons.

Amb motiu de la Quaresma es té cura també de la dimensió de conversió amb celebracions comunitàries de la Penitència i a més una col·lecta pro Càritas interparroquial que serà «en espècie». Els lots de queviures podran ser entregats a les parròquies i també en establiments comercials els dies 31 de març i 1 d'abril.

Tot plegat es vol una línia que transcendeix la dimensió turística i cultural i es vol aprofundir en anys propers.

J. Blanc i Bahima

II Jornades «Ser pares, avui»

TORTOSA.— El Patronat Escolar Obrer de la Sagrada Família organitza per segona vegada unes conferències-col·loqui del 12 al 15 de març sota el tema «Ser pares, avui». Per tradició i vocació aquesta entitat centenària dóna prioritat a l'educació en la família cristiana.

Es posa l'èmfasi en l'«avui» d'uns pares i professors preocupats pel trencament intergeneracional en la família i també pels nous rols culturals dels mestres-alumnes. Un tema sempre viu: com salvar la unitat en la diversitat amb alumnes de famílies desestructurades o de procedència islàmica o de països de l'est.

Així, es presenta una temàtica variada que analitza el present i dibuixa pistes de futur: *Violència i agressivitat dels joves en la societat actual*, a càrrec del Dr. Paulino Castells, doctor en Medicina i psiquiatra infantojuvenil, expert en temes de família; *La família a Catalunya: present i futur*, per Joan Vallbé, secretari de la família del Departament de Benestar Social de la Generalitat de Catalunya; *Educació per la pau*, a càrrec del bisbe de Tortosa, Mons. Xavier Salinas, i *Educació afectivosexual en la família. Educar per a l'amor*, per Nieves González Rico, metgessa-sexò-

loga, directora de la Fundació Desenvolupament i Persona.

Com a novetats d'aquesta segona edició, cal destacar que el ventall d'entitats convocants s'obre a les Associacions de Mares i Pares d'Alumnes de tota la ciutat, ja siguin públiques o privats concertats. També s'hi apunten per motivacions convergents la Delegació de Pastoral Familiar, les parròquies de Tortosa i la Fundació Manyà, que hi col·labora amb el seu suport.

S'espera que l'assistència sigui encara més nombrosa que l'any passat, ja que aquesta nova edició té especial cura d'or-

El bisbe Salinas, en les jornades de l'any passat.

ganitzar el col·loqui per escrit i tothom podrà fer arribar la butlleta a la taula presidencial. (J.B.B.)

BALCLI'S

SALA DE SUBHASTES

DES DEL 1979

COMPREM AL COMPTAT

ANTIGUITATS, PINTURA S. XIX I XX

MOBLES, OBJECTES

JOIES, ARGENT I RELLOTGES

PISOS SENCERS

VISITES A DOMICILI

93 217 56 07 C/ ROSSELLÓ, 227 BARCELONA

UNA VEU EXULTANT

«UN CANTORAL INDISPENSABLE» EN EL TERCER MIL·LENNI

ARA TAMBÉ AMB ACOMPANYAMENTS D'ORGUE

Cantoral litúrgic amb tres edicions: Una amb lletra sola, altra amb lletra, música i acords i una tercera amb lletra, música, acords i acompanyaments d'orgue. Les seves 275 cançons estan enregistrades en 17 cassettes o 17 CD.

Editorial Claret S.A. c/ Roger de Llúria 5, 08010 Barcelona.
Tel. 933 010 887. Fax: 933 0174 830.

Menorca

Menorca ja té bisbe

■ Juan Piris Frígola era rector del Bon Pastor de València

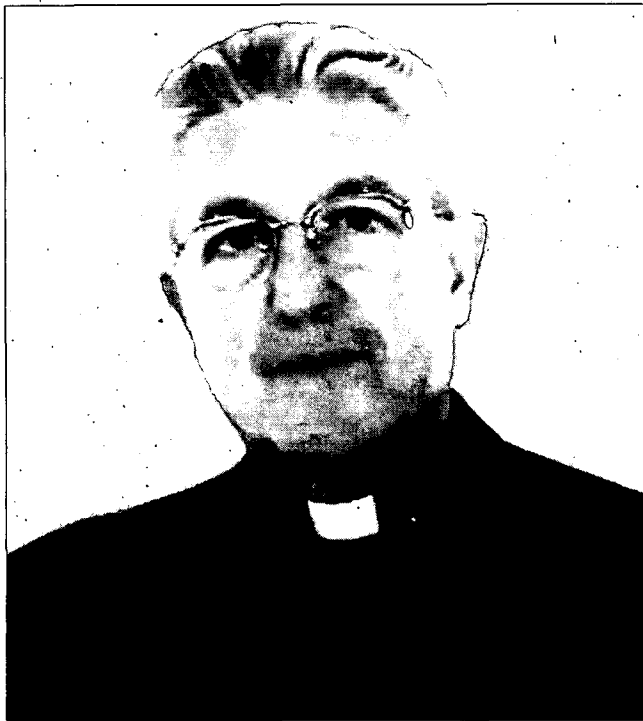
CIUTADELLA.— Joan Pau II va nomenar l'1 de març passat Juan Piris Frígola, rector del Bon Pastor de València, com a bisbe de Menorca. La diòcesi balear estava vacant des del desembre del 1999 pel trasllat del seu anterior bisbe, Mons. Francesc Xavier Ciuraneta, a la diòcesi de Lleida. Durant aquest temps, ha estat administrador apostòlic d'aquesta diòcesi balear el bisbe auxiliar de València Mons. Jesús Murgui Soriano.

El nomenament va ser comunicat, instants després de l'anunci oficial de la Nunciatura Apostòlica a Espanya, per l'arquebisbe de València, Mons. Agustín García-Gasco, als membres de la Cúria i la resta del personal de l'arquebisbat. A l'acte hi eren presents el bisbe de Castelló, Mons. Juan Antonio Reig, i el bisbe auxiliar de València Mons. Esteban Escudero. Mentrestant, Mons. Jesús Murgui comunicava simultàniament al bisbat insular la designació del nou prelat.

El bisbe electe de Menorca va néixer a la localitat valenciana de Cullera el 28 de setembre del 1939. Va cursar els estudis eclesiàstics al Seminari metropolità de València i va ser ordenat prevere el 21 de setembre del 1963.

En les seves primeres paraules als seus diocesans, Juan Piris ha manifestat:

«En la meua vida sacerdotal he servit en diverses realitats pastorals i tots els canvis de destinació els he viscut com una experiència de des- arrelament i disponibilitat, cosa que em va semblar sempre molt evangèlica. He pogut practicar així el que la Regla de Taizé anomena "la dinàmica del provisional".» I ha proclamat a continuació tota una declaració d'intencions: «Venc a vosaltres amb goig i molta il·lusió i m'agradaria ésser-vos útil com a pastor i amic. En aquests moments 'sent', abans que altra cosa, el deure d'esforçar-me a "escoltar-vos" i deixar-me envair per la vostra rica realitat, per anar cada dia

Juan Piris Frígola, nou bisbe de Menorca.

vostre estímul i correcció fraterna quan ho jutgeu convenient per ajudar-me a superar les meves limitacions.»

Juan Piris Frígola és llicenciat en Pedagogia i diplomad en Catequètica pel Pontifici Ateneu Salesià de Roma i llicenciat en Filosofia i Lletres per la Universitat Literària de València. En el seu ministeri sacerdotal, ha treballat en la pastoral parroquial a la ciutat de València i a Alzira. Així mateix, ha estat delegat episcopal de Pastoral Familiar i arxiprest de dos arxiprestats diferents. Ha estat membre del Consell Presbiteral i rector consultor de l'arxidiòcesi valenciana.

Entre el 1988 i el 1990 va ser vicari episcopal de la demarcació número 8 La Ribera i entre el 1990 i el 1996, vicari episcopal de la demarcació número 2 València Nord-est. Des d'octubre del 1996 era rector del Bon Pastor de la ciutat de Túria. Entre el 1981 i el 1984 va ser també director de la Subcomissió de Família de la Comissió Episcopal d'Apostolat Seglar de la Conferència Episcopal Espanyola. (C.C.)

TARRAGONA

Diada de l'Hospitalitat de Lourdes

TARRAGONA.— Unes 600 persones de l'Hospitalitat de Lourdes es van congregar a la catedral de Tarragona el 18 de febrer per celebrar la festivitat de la seva patrona, una diada sempre reeixida i de comunió eclesial. L'eucaristia va ser presidida per l'arquebisbe de Tarragona, Mons. Lluís Martínez Sistach, que en l'homilia va dirigir paraules encoratjadores envers els que pateixen.

Acabada la celebració de la catedral, els participants a la festa es van traslladar al Col·legi La Salle de Tarragona, on va tenir lloc el dinar de germanor, amb assistència d'uns 350 participants. A la sobre- taula hi va haver un petit concert interpretat per la Coral Rossinyols de Llorenç del Penedès, una formació integrada per una vintena de veus joves, acompanyades de

diversos instruments musicals. L'actuació va ser força aplaudida per la gent de l'Hospitalitat.

La presidenta de l'Hospitalitat de la Mare de Déu de Lourdes a Tarragona, Mercè Guasch, va agrair un cop més «les facilitats que donen els Germans de La Salle a l'hora de concedir-nos les seves instal·lacions des de fa anys, cosa que fa que ens trobem com a casa». Amb tota probabilitat, la propera trobada de l'hospitalitat serà a Montserrat, per celebrar la Pasqua. D'altra banda, la presidenta de l'Hospitalitat va avançar que la peregrinació a Lourdes es produirà del 2 al 6 de juliol, segons van concretar ella i el consiliari, Mn. Joaquim Gras, en la seva estada al centre maria l'11 de febrer passat. (J.B.)

VIC

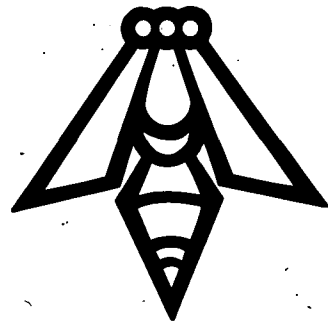
Sortida de cultura religiosa

VIC.— Els missioners claretians de Vic han organitzat el 10 de març una sortida de cultura religiosa que visitarà Sallent, Manresa i Montserrat, sota el guiatge del P. Anton M. Vilarrubias. La sortida ha estat fixada a les 8 del matí a l'estació d'autobusos de Vic i les inscripcions es poden fer al telèfon 938 833 320 preguntant per Anna Pons. El preu és de 4.900 pessetes. A Sallent la visita inclourà la casa natal de sant Antoni M. Claret i el Museu Claretia; a Manresa es visitarà la Col·legiata i la Cova de Sant Ignasi, i a Montserrat es farà una ofrena floral a sant Antoni M. Claret, s'assistirà a la missa dominical a la cripta del santuari i al cant de vespres. (F.A.)

CERABELLA

zona industrial, A
ES 08181 SENTMENAT (BARCELONA)
Tel. +34.93.715.31.02 Fax +34.93.715.02.51

CERERIA ABELLA,
Sant Antoni Abat, 9
08001 BCN
t. 934 41 09 07 / fax. 934 41 70 47

CERERIA ABELLA,
Boters, 5 (Portaferrissa)
08002 BCN
t./fax. 933 18 08 41

NOC,
Comte Borrell, 41
08015 BCN
t. 934 42 93 28 / fax. 934 41 90 47

cerers
des de
1862

Mallorca

La Sapiència, una entitat amb 25 anys de servei

PALMA.— La Sapiència, entitat que ofereix acollida i ajuda a les persones amb problemes de marginació social, fa 25 anys de servei. El primer centre es va obrir en un local cedit pel bisbat de Mallorca el 3 de març del 1976, el casal de l'antic col·legi de la Sapiència, per donar resposta a autèntiques situacions d'emergència social.

Des del primer moment, es va acollir al casal persones amb diferents problemàtiques que es trobaven al carrer, sense recursos, i sense cap mena d'ajudes.

Davant de la multiplicació i especialització dels serveis que ofereix, i perquè han crescut les relacions i els compromisos estables amb diverses instàncies de l'administració pública i de la mateixa Església de Mallorca, recentment, l'antiga associació ha modificat el seu estatut

jurídic i s'ha transformat en la Fundació Social La Sapiència.

En l'actualitat, la Sapiència acull diàriament 197 persones i compta amb quatre centres: l'Hospital de Nit (exclusió social), Can Palermo (gent gran), Son Ribes (persones amb problemes d'alcoholisme), i el pis de reinserció social Mar Sis. L'Església gestiona tots aquests centres i hi desenvolupa diferents programes d'atenció social comptant amb el suport del

Consell Insular de Mallorca, l'Ajuntament de Palma i la Conselleria de Sanitat, entitats amb les quals es renoven els convenis de col·laboració establerts.

La tasca d'atenció que desenvolupa la Sapiència està configurada en tres àrees que responen a les diferents problemàtiques: àrea d'exclusió social, que abasta tant marginats profunds com acollida temporal, i el programa Turmeda d'atenció a immigrants; l'àrea de tractament d'alcoholisme, i l'àrea d'inserció sociolaboral, a la qual pertanyen els grups de laborteràpia.

La Sapiència ha estat la base de tots els serveis i programes que actualment desenvolupa la Delegació d'Acció Social del bisbat de Mallorca. (C.C.)

Els sahrauís, un poble a l'exili.

L'Església, amb el poble sahrauí

PALMA.— L'Església de Mallorca va estar representada pel delegat diocesà d'Acció Social, Mn. Josep Noguera Arrom, en els actes organitzats pel poble sahrauí per celebrar, el 27 de febrer passat a Tindouf, el 25è aniversari de la proclamació del seu estat, la República Àrab Sahrauí Democràtica (RASD).

El poble sahrauí ja fa 25 anys que viu a l'exili, al desert algerià, i més de tres, des del 7 de desembre del 1997, esperant que se celebri el referèndum lliure i democràtic al Sàhara Occidental ordenat per l'ONU per solucionar la situació d'enfrontament amb el Marroc. (C.C.)

El Seminari celebra la Càtedra de Sant Pere

PALMA.— El Seminari de Mallorca va celebrar el dijous 22 de febrer la Càtedra de Sant Pere, titular del centre. Amb motiu d'aquesta festivitat, els 24 seminaristes —12 de menors i 12 de majors— van gaudir d'una jornada no lectiva, i a darrera hora del vespre, a les vuit, van assistir juntament amb els seus formadors i familiars a la missa que el bisbe de Mallorca, Mons. Teodor Úbeda, va presidir a la capella de la Casa de l'Església. En el transcurs d'aquesta celebració eucarística, van ser admesos com a candidats al presbiteri, i van rebre els ministeris d'acòlit i lector els seminaristes majors Antoni Pujol i Eugeni García. (C.C.)

Cursos a l'arxiu diocesà

PALMA.— Aquest mes de febrer passat va finalitzar a l'arxiu diocesà el curs de formació per a la recerca genealògica en el qual van participar una vintena d'alumnes, i també han començat els cursos d'arxivística elemental, llatí medieval i paleografia bàsica.

Les classes del curs d'arxivística s'imparteixen els dimecres de 17 a 20 h; les classes de llatí medieval, els divendres, també de 17 a 20 h, i les classes de paleografia els dissabtes de 10.30 a 13 h.

Per a més informació poden trucar al telèfon 971 714 063. (C.C.)

106.6 FM Barcelonès, Maresme, Vallès Oriental, Vallès Occidental i Baix Llobregat

93.7 FM Alt Penedès, Baix Penedès, Anoia, Bages, Berguedà i Garraf **BISBAT DE BARCELONA**

103.4 FM Gironès, Selva, Alt Empordà, Baix Empordà, Pla de l'Estany i Garrotxa **BISBAT DE GIRONA**

104.4 FM Solsonès **BISBAT DE SOLSONA**

105.0 FM Alt Urgell (Ràdio Principat)

107.5 FM Andorra (Ràdio Principat) **BISBAT D'URGELL**

Joves

Lourdes, l'Evangelí fet vida

El 22 de febrer l'Escola de Pregària va comptar amb la presència dels joves de l'Hospitalitat de la Mare de Déu de Lourdes de Barcelona. El punt de reflexió va ser «Amb Ell, caminant vers la vida veritable» (Lc 24,13-35). Caminar vers Ell és el que fan els joves de l'Hospitalitat. Per això, us presentem el testimoni de pelegrí i d'hospitalari d'un d'ells: Isidre Jorba, delegat del grup de joves de l'Hospitalitat de la Mare de Déu de Lourdes de Barcelona.

«A Lourdes passes cinc dies treballant moltíssim. Arribes cansat a Barcelona, amb molta son perquè dorms molt poc, però molt content perquè has estat intentant fer coses pels altres. Es crea una dinàmica molt bona perquè tothom està pendent de l'altre, de si li cal alguna cosa», explica Isidre Jorba. A Lourdes es pot col·laborar amb el servei de sala, el de menjador, el de transport o el de piscines. El grup de joves de l'Hospitalitat intenta que aquestes vivències i l'esperit de Lourdes es respirin tot l'any. Per això, un cop al mes organitzen sortides amb hospitalaris i minusvàlids: «Recordar els dies viscuts a Lourdes t'ajuda moltíssim perquè revisis el que has experimentat i et resitua la teva escala de valors, el que és important i el que no ho és», assegura Isidre.

Per a molts joves, peregrinar a Lourdes significa descobrir el malalt i el seu món. «Et relaciones amb aquestes persones, hi comparteixes experiències... i això et fa reflexionar. Veus persones que viuen enganxades a una cadira de rodes, que depenen dels altres per fer coses... Lourdes t'enfronta amb la malaltia, amb el dolor i amb la mort. És el misteri del dolor i del sofriment, és com una ferida oberta que has de guarir d'alguna manera», comenta el delegat del grup de joves de l'Hospitalitat. Això no obstant, «es dona la paradoxa que juntament amb la minusvalidesa, el dolor i la malaltia, hi ha molt de goig i un esclat d'alegria per ser allí. Tothom somriu i està content».

Segons Isidre, a Lourdes «sents l'alegria de preocupar-te no per tu mateix, sinó pels altres».

Veus fet realitat el que diu l'evangelí d'estimar el teu pròxim, de donar-te..., realment ho experimentes i et sents molt feliç». Un dels moments més bonics per a Isidre és la visita a la gruta: «M'agrada especialment anar-hi de nit, quan tot està tranquil i gairebé no hi ha ningú. Després de tot l'atragament del dia hi trobes solitud, pau, tranquil·litat... és una meravella poder resar allí.»

Caminar vers Jesús, vers la Vida veritable, a través de Maria, és una cosa que Isidre recomana:

Els missatges de la Mare de Déu

- La Mare de Déu de Lourdes ens adreça una crida a la conversió: «Vés a beure i a rentar-te a la font.»
- Bernadeta rep un missatge que ajudarà els pelegrins a descobrir la universalitat de l'Església: «Digues als sacerdots que facin una capella on cal anar en processó.»
- Des de la gruta de les aparicions es fa una invitació constant als malalts i pelegrins: «Resa pels pecadors.»

«És una experiència mariana molt maca. Maria, en aquest cas la Mare de Déu de Lourdes, t'ajuda a acostar-te més a Déu. La devoció a la Mare de Déu és molt gran. A mi m'agrada pensar que en aquella gruta es va fer present Maria, que va veure la mateixa panoràmica que veig jo..., això em dona molta presència de la Mare de Déu. Quan tornes a casa t'adones que tens molta confiança en ella i que t'acompanya en el camí vers Déu.»

L'Hospitalitat ja prepara la peregrinació del 27 de juny a l'1 de juliol, amb infants.

Isidre encoratja tothom a participar en aquesta experiència, «que no deixa ningú indiferent». Per a més informació: c/ Diputació, 235, 1r 1a - Barcelona, tel. 934 874 009, fax 932 153 126.

Rosa María Jané Chueca

A Lourdes es viu un esclat d'alegria.

Des del silenci

«Així, doncs, mantinguem ferma la fe que professem, ja que en Je-sús, el Fill de Déu, tenim el gran sacerdot que ha travessat els cels. No tenim pas un gran sacerdot incapaç de compadir-se de les nostres febleses: ell, de manera semblant a nosaltres, ha estat provat en tot, encara que sense pecar. Per tant, acostem-nos confiadament al tron de la gràcia de Déu, perquè es compadeixi de nosaltres, ens mostri el seu favor i ens concedeixi, quan sigui l'hora, l'ajuda que necessitem» (He 4,14-16).

- Què faig quan em sento feble i limitat?
- Reconec que tot m'ha estat donat pel Senyor de la vida?
- Em sé abandonar a les mans amoroses de Déu?
- Demano ajuda quan la necessito?

Pregària dels Hospitalaris

Doneu-me, Senyor, allò que us queda.
Doneu-me, Senyor, allò que mai no us demanen.
No us demano el repòs ni la tranquil·litat.
No us demano riqueses, ni l'èxit, ni tan sols la salut.
Tot això, Senyor, se us demana tant,
que ja no us deu quedar res.
Jo vull servir la Mare de Déu de Lourdes.
Jo vull servir els malalts i els pelegrins.
Amb paciència, amb caritat i somrient.
És això, Senyor, el que us demano que em doneu:
que jo tingui la seguretat de servir-vos durant molt de temps,
perquè potser no m'atreviria a demanar-vos-ho cada dia.
Doneu-me allò que els altres no us demanen.
Però, sobretot, doneu-me el coratge i la força de la fe. Amén.

«Què n'és de gran, l'Església!»

Això és el que va descobrir a Lourdes Mn. Toni Deulofeu, consiliari de l'Hospitalitat. I així ho va comunicar als joves aplegats en l'Escola de Pregària, a la catedral de Barcelona: «Que n'és de gran, l'Església! Portant el Senyor pots donar molta esperança a un malalt. Avui us dic, com Joan Pau II, que no tingueu por, que estimeu i us refieu de l'Església. Sent dòcils als signes de l'Església donem vida perquè és Crist qui la dona.» En aquesta Escola no va poder ser-hi present el cardenal Carles, ja que es trobava a Roma amb motiu de la creació dels nous cardenals. Mn. Deulofeu va destacar l'experiència de banyar-se a les piscines de Lourdes, perquè és «adonar-nos del nostre pecat, de la nostra pobresa, prendre consciència de batejat..., és el sentir-nos febles el que fa que siguem forts». El consiliari de l'Hospitalitat va remarcar que Bernadeta sabia molt bé que amb Jesús caminem vers la Vida veritable i que «el gran miracle de Lourdes és l'esperança, descobrir que l'Església és gran i que Crist fa coses grans amb nosaltres». Al final de l'Escola es va llegir un missatge del cardenal als joves: «Digues als joves, i a vosaltres mateixos, que ningú no deixi sols els malalts. Caminem plegats.» (R.M.J.)

Mn. Deulofeu, en un moment de l'Escola.

Un pont entre la presó i les comunitats cristianes

■ El Secretariat diocesà de Pastoral Penitenciària (SEPAP) vol ser una resposta coordinada a la presència de l'Església a les presons

Les presons són encara avui un gran tabú per a la nostra societat. Es consideren una cosa marginal, molesta, una cosa que destorba i que seria millor que no hi fos. A diferència d'altres institucions, la presó amb prou feines es coneix, la qual cosa també fa possible que pervisquin els tòpics i els prejudicis preconcebuts.

La presència de l'Església a les presons no deixa de ser un reclam evangèlic del mateix Jesús: «Perquè tenia gana i em va donar de menjar; tenia set, i em va donar de beure; era foraster i em va acollir; estava nu, i em va vestir; malalt i em va visitar; a la presó, i em va venir a veure.» Es tracta d'un compromís de 2.000 anys que es va reafirmar després del Concili Vaticà II. Quan aquest va insistir en la necessitat de ser sensibles als nous signes del temps. Des de llavors s'ha donat un nou impuls a aquest voluntariat del qual la societat civil tampoc no s'ocupa tot el que caldria. Ordes i congregacions religioses de tot tipus han arribat fins i tot a «especialitzar-se» en aquest apostolat i asseguruen la presència i l'anunci de l'Evangeli en aquesta terra de missió.

A Barcelona, on hi ha cinc presons grans en funcionament, la presència cristiana en l'àmbit penitenciari també és important. Fins i tot en els temps de la dictadura, quan l'entrada del voluntariat a les presons estava prohibida, ja hi havia religiosos i religioses que s'hi feien presents. Alguns d'il·lustres, com sor Genoveva o el germà Adrià, han estat els precedents d'una actuació que s'ha anat normalitzant a poc a poc fins a comptar amb una estructura com la que actualment és el SEPAP.

Aquest organisme de l'Església diocesana neix el 1988 amb l'objectiu d'«acollir, potenciar, vetllar, animar i coordinar totes aquelles persones, institucions i serveis que treballen o volen treballar en la pastoral penitenciària», segons

Des de fa molts anys, l'Església, que s'ha caracteritzat per la seva presència constant en aquesta realitat tan clarament evangèlica, s'enfronta a aquests tòpics i mira de fer-los caure. A Barcelona, el SEPAP coordina des del 1988 les persones i institucions d'Església que desitgen oferir un servei en les presons de la diòcesi.

La Model és un dels cinc centres penitenciaris de la diòcesi de Barcelona.

explica el seu actual director i capellà de la Model, Mn. Andreu Oliveras. Només així serà possible aconseguir crear un pont entre la presó i la societat, portar-la a la gent perquè deixi de ser una cosa incòmoda i molesta. I sempre des del coneixement i l'experiència real, i deixant de banda els tòpics i afrontant amb vitalitat el servei en un camp que també és terra de missió.

Prop de 250 voluntaris del SEPAP assisteixen actualment de manera periòdica a alguna de les cinc presons de la diòcesi i fan viu amb el seu testimoni

l'opció preferencial de Jesús pels pobres. En general, són gent jubilada o prejubilada que decideixen dedicar part del seu temps al voluntariat en aquest camp, encara que no hi manquen, sobretot en la presó de menors, joves que optin per aquest apostolat. Aquests voluntaris constitueixen el que es denomina el servei de capellania, o el que és el mateix, el servei religiós cristià de la presó. Dirigits pels capellans dels corresponents centres s'encarreguen d'organitzar les celebracions sacramentals, les catequesis, els espais de reflexió, i fins i tot col·laboren en altres activitats i tallers de la presó. A través d'aquests espais es fan presents, s'apropen als interns i els lliuren l'únic que tenen, el seu temps. S'estableix una relació i un acompanyament que si és possible no acabarà quan l'intern aconsegueixi la llibertat. El gran repte és la reinserció, s'intenten

oferir instruments, elements perquè sigui possible, tot i que és complicat i com reconeix Oliveras, «malauradament és una realitat mínima».

Pensant en aquests voluntaris i en una prestació més gran del seu servei, el SEPAP també ofereix un curs de formació de 40 hores on el principal objectiu és situar la persona en el context penitenciari. És l'únic requisit que necessita un voluntari de capellania per exercir com a tal, a més de les ganes i el desig de fer-se present en aquesta realitat. De fet, a la seva manera,

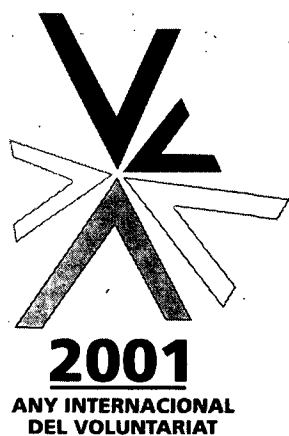
passen a formar part de la parròquia de la presó, participen dels seus actes litúrgics i es converteixen juntament amb els interns, en feligresos de la parròquia. La resposta per part dels presos és molt bona, «acullen amb gratitud aquest apostolat, aquesta presència, i hi participen amb un entusiasme inusual de les celebracions. Les eucaristies són espectaculars, molt autèntiques», comenta Oliveras. En un ambient així s'entén que la majoria de voluntaris admetin que reben molt més del que donen.

El SEPAP també organitza trobades diocesanes i interdiocesanes i elabora cada dos mesos una petita revista, *Reixes Enllaç*, que actua com a mitjà de comunicació interna i formació per als voluntaris de la pastoral penitenciària.

A més d'integrar, coordinar i tenir cura dels voluntaris, el SEPAP intenta cada cop més sensibilitzar i arribar a l'àmbit parroquial i a les comunitats cristianes, per fomentar un compromís més gran en aquest camp. Mn. Oliveras creu sincerament que la pastoral penitenciària podria rejuvenir moltíssim l'Església, alhora que ajudaria a trencar amb els tòpics: «Entrar a la presó t'ajuda a conèixer el que hi ha en el fons de la condició humana. Ens ajuda a conèixer-nos i s'aprèn a comprendre les persones més que a jutjar-les.» Els beneficis són immensos en aquest sentit. Per això caldria una integració més gran d'aquesta pastoral en les comunitats, una cosa que ja s'està aconseguint en algunes ciutats com l'Hospitalet o Mataró. Aquest és, sens dubte, el gran repte del SEPAP, actuar com a pont consistent entre la presó i les comunitats cristianes i que aquestes ho traslladin a la societat. I no tan sols actuar en els centres penitenciaris, sinó en les famílies, en els barris marginals, i fins i tot en les víctimes. Són idees, il·lusions, perspectives d'un futur, que tan sols es podran fer realitat si persones de carn i os opten per implicar-s'hi.

Samuel Gutiérrez

SECRETARIAT DIOCESÀ DE PASTORAL PENITENCIÀRIA
PG. FABRA I PUIG 260, 2N 2A
08016 BARCELONA
TEL. 933 499 815
a/e: sepap@mail.cinet.es
www.ictnet.es/+gfananas/
SEPAP/sepap.htm

Dóna
Suport
al voluntariat
a través del món
associatiu

Fomenta la
Formació
dels voluntaris

Facilita
Informació

Generalitat de Catalunya
Departament de Benestar Social
Institut Català del Voluntariat

MÉS INFORMACIÓ
900 300 500

El sentit de la història

■ Conferència multimèdia sobre la novetat radical del cristianisme

BARCELONA.— El P. Hernán Pereda, c.p.c.r., director de l'associació Nova Comunicació, va impartir, el 26 de febrer passat a la sala d'actes del Col·legi Mater Salvatoris, la conferència *El sentit de la història*, alhora

que va presentar el seu historiograma, *2.000 anys de cristianisme*, una mena d'itinerari visual de la història del cristianisme dins la història universal.

Acompanyat d'un gran desplegament de mitjans audiovisuals, el P. Hernán va fer la seva conferència sobre el sentit de la història davant d'un centenar de persones. La tesi, que el ponent va defensar a tort i a dret al llarg del seu parlament, va ser que una història sense salvació i sense sentit, Jesucrist i el cristianisme l'han transformada en una història de salvació i plena de significat, amb un dinamisme intern que la mena vers la perfecció.

La conferència, de caire apològic i evangelitzador, va pretendre fer un repàs històric a les diferents civilitzacions i èpoques, i situar en el si de la història de la humanitat el que ha suposat Jesucrist i el cristianisme, per tal que en l'inici del nou mil·lenni els cristians mirin la història amb agraïment a Déu i siguin més conscients de la contribució única i necessària que hi poden fer.

Si contemplem el conjunt de la història, el cristianisme va néixer ahir, i la pregunta que això suscita és per què Déu ha trigat tant a intervenir-hi. El

P. Hernán afirma que Déu no hi intervé massa tard, sinó en el moment precís, just quan més falta li feia a la humanitat.

El conferenciant va mostrar particular interès per les civilitzacions anteriors a Jesucrist, en especial per l'egípcia, possiblement la més esplendorosa de tota l'antiguitat. En va accentuar l'enorme capacitat tècnica i arquitectònica, i va posar l'exemple de la construcció de la gran piràmide que va ser finalitzada en vint anys, cosa impossible encara ara, tot i

comptar amb les tècniques més avançades. Sorpren, però, que una civilització antiga destini tot el seu esforç a construir una meravella com és la gran piràmide, que no deixa de ser una tomba. Això, per a l'autor, mostra el sense sentit que tenia la història per a les civilitzacions antigues, ja que el més important per elles era fugir-ne, era el que hi havia més enllà de la història.

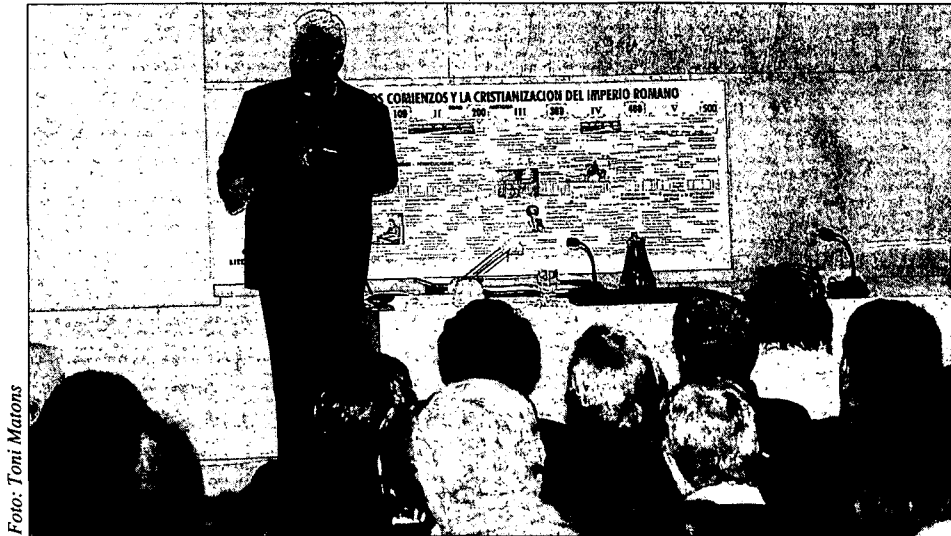
El «cas Jesucrist»

Amb la civilització romana, va explicar l'autor, s'arriba a la màxima degradació de l'home, en què l'esclavatge s'institucionalitza de tal manera que el ciutadà

té l'aspiració de viure ocios tota la seva existència gràcies al treball extenuant de l'esclau. Per mantenir aquest *status quo*, s'inventa la tortura com a espectacle i humiliació pública. La creu n'és la màxima expressió, ja que és concebuda per provocar el màxim sofriment en el

condemnat i alhora per ser un espectacle col·lectiu. Sembla, segons l'autor, que la humanitat no té sortida, que cíclicament es repeteixen els mateixos errors, que els grans imperis i les societats més extraordinàries, un cop assolit el seu zenit estan inevitablement destinades a decaure i a desaparèixer.

Déu, però, fa una jugada inesperada. És el que el P. Hernán va anomenar el «cas Jesucrist». Déu s'encarna i s'endinsa en la història humana, bo i assumint en

El P. Hernán Pereda durant la conferència.

Ell el pecat, el sense sentit, el patiment, i ho capgira. El mitjà per dur-ho a terme és la creu, que de ser el símbol de l'esclavatge i de la condemna esdevé el símbol de la llibertat i de la salvació. Amb la Pasqua de Jesucrist, la història es transforma en història de salvació. L'home esdevé senyor de tot i, Déu, Senyor de l'home. I així s'entén que es comptin els dies des del naixement de Jesucrist.

El P. Hernán va dedicar també una part de la seva conferència a la història del cristianisme, sense amagar-ne les ombres, sinó veient-hi un exemple clar que la transformació de la història en història salvífica tot just s'inicia i que la història avança, però no en línia recta, sinó en espiral. D'aquí el retorn en certes èpoques de situacions ja superades i de vells entrebancs.

Toni Matons

Amb la Pasqua de Jesucrist, la història es transforma en història de salvació

La visió dualista entre raó i emoció

BARCELONA.— L'Àmbit Maria Corral d'Investigació i Difusió va organitzar el 15 de febrer passat el 140è Sopar Hora Europea sota el tema «La persona humana: un ésser racional i emocional». Els ponents van aprofundir sobre aquesta qüestió des de diverses disciplines: l'art, la psicologia, la pedagogia, la medicina i la filosofia.

Esteve Carbó, professor de la Universitat Ramon Llull, va introduir el tema des de la perspectiva artística i va parafrasejar alguns poemes que, amb els seus versos, han conjuminat el vessant racional amb el vessant emocional. Per la seva banda, Josep Gallifa, catedràtic de la Facultat de Psicologia i Ciències de l'Educació Blanquerna de la Universitat Ramon Llull, va posar de manifest que amb el canvi de la modernitat a la postmodernitat s'ha produït també un canvi en el tractament de les emocions en l'àmbit

educatiu. «L'escola —va dir— ha rebut una gran influència del model cartesià i tecnocrata, quan la tradició grega va apostar per una educació del caràcter, de la voluntat i de la maduració personal.»

Francesc Torralba, filòsof i membre de l'Institut Borja de Bioètica, va comentar que el plantejament raó-emoció és degut a una visió dualista que ha malmès durant molt de temps el pensament occidental. «Cal contemplar també les fronteres i els límits de la raó i com aquesta es pot posar al servei de causes mesquines», va manifestar el ponent. Una resposta a aquest racionalisme exacerbada pot ser l'emotivisme salvatge, una postura que també seria prou perillosa. Torralba va proposar superar el dualisme.

Des del punt de vista de la biologia i la medicina, la Dra. Carme Valls va descriure els canvis que experimenta el cos

humà en els casos de trastorns emocionals i racionals, i els desajustaments a nivell de cervell i de processos hipotalàmics en relació amb les funcions dels neurotransmissors. Des d'aquesta anàlisi, va afirmar que «no sempre podem ser amos de les emocions, però sí que podem escoltar-les i discernir si som nosaltres mateixos els qui les sentim o bé ens les fan sentir». La clau rau a gaudir de tot el que fem.

En el decurs del col·loqui, moderat per Assumpta Sendra, es va dialogar sobre la importància de veure que ser éssers pensants no és exclouent de ser éssers lúdics. També es va dir que la primera evidència humana és emocional, o bé d'àmbit d'emoció intel·lectual i no pas merament racional. En la cèlebre frase «penso, doncs existeixo», de Descartes, cal prioritzar el fet de gaudir d'existir, gaudir de l'ésser. (C.C.)

Lluitar contra el malbaratament d'aliments

BARCELONA.— El Banc dels Aliments és una entitat benèfica sense ànim de lucre, l'objectiu de la qual és lluitar contra el malbaratament d'aliments com a resposta al problema de la fam a Barcelona i rodalia. El seu funcionament, inspirat en la solidaritat total, es basa en la primacia de la gratuïtat i en la seguretat d'una distribució justa i comprovable.

Recentment el Banc dels Aliments i la Cooperació del Taxi de Barcelona han arribat a un acord de col·laboració, segons el qual els professionals del taxi es comprometen a fer-se càrrec gratuïtament de la conducció de la furgoneta del Banc dels Aliments, tant per recollir les donacions que realitzen les empreses d'alimentació com per distribuir aliments a les entitats benèfiques receptores.

El col·lectiu de la Cooperació del Taxi de Barcelona fa una crida a tots aquells professionals del taxi que se sentin solidaris amb accions d'ajuda als més necessitats perquè s'incorporin a aquest projecte. Per a més informació, tel. 933 170 829. (C.C.)

RESIDÈNCIA GERIÀTRICA BON VIURE

Som a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, servei mèdic, sanitari i humà. Estades per sempre, i per a convalescències. Pocs places.

Tel. 934 274 453

Una vida dedicada a l'estudi i a l'apostolat

■ El P. Jordán Gallego, o.p., va morir el 24 de febrer passat

BARCELONA.— El P. Jordán Gallego Salvadores, o.p., molt vinculat a la vida religiosa i cultural de l'Església a Catalunya durant uns trenta anys, va morir pietosament la matinal del 24 de febrer passat al convent dominic

Va cursar els estudis eclesiàstics a l'Estudi General Dominic de València i la carrera universitària de Filosofia a Friburg (Suïssa), on va obtenir el títol de doctor. Va ser catedràtic de Filosofia a la Facultat de Teologia Sant Vicent Ferrer de València. Estudiós de l'obra metafísica de Diego Más, de gran abast filosòfic, en va preparar l'edició crítica amb notes i comentaris personals que la mort no li ha permès de veure publicada en la seva totalitat.

Després d'un sexenni a Roma com a secretari del Secretariat Pontifici per als No Creients, es va establir a Barcelona, on va poder desenvolupar intensament la seva activitat intel·lectual. Va intervenir en Diàlegs per a Justícia i Pau i va ser coordinador del Grup en Pro dels Drets Humans. Tomista de ment i de cor, va ser membre i president honorari de la Societat Internacional Tomàs d'Aquino (SITA). Va fundar ACRISDI, una associació per a l'atenció socioreligiosa de persones separades. També va ser prior de Cardedeu durant diversos triennis.

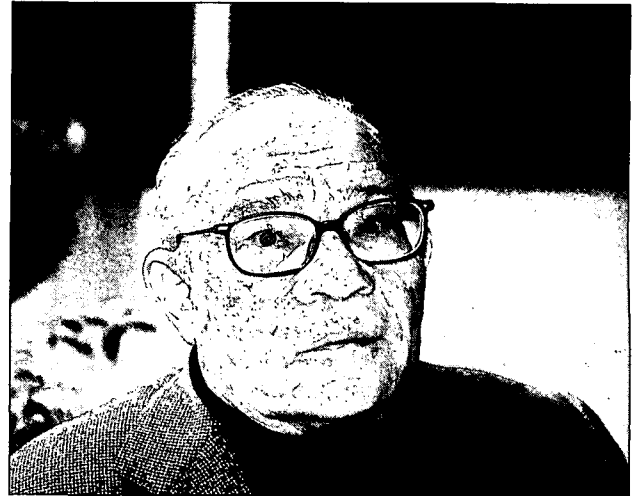
Laboriós investigador, té publicats nombrosos articles sobre filosofia i vida universitària. Fidel al carisma dominic, no va descuidar la seva activitat apostòlica, sinó que es va dedicar a la predicació i administració del sagrament de la Penitència al temple conventual de la Mare de Déu del Roser de Barcelona. Són molts els que

de Barcelona (c/ Bailèn, 10) on residia. Natural de Castrillo de los Polvazares (Lleó), va néixer el 30 de març del 1933. Profés a l'Orde de Predicadors des del 1950, va ser ordenat prevere el 1957.

s'han beneficiat del seu zel pastoral, de la seva disposició òptima per ajudar tothom, de l'oportunitat dels seus consells i de la seguretat del seu saber.

Que descansi en pau.

Fr. Manuel G. Bandera, o.p.
Prior

P. Jordán Gallego en una foto molt recent.

Coses de la vida

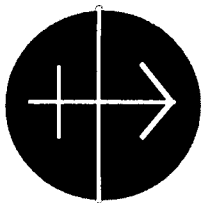
Voluntat

Hola, amics! L'anunci d'uns grans magatzems m'ha fet recordar una frase: «Llençar la tovallola.» Tots sabem el que significa i en podem extreure la lliçó que mai no ens hem de rendir. A quants moments de la nostra vida podríem aplicar-ho? L'ésser humà té capacitat de decisió i voluntat per realitzar projectes lloables. Quan es desitja una cosa amb moltes ganes, el primer que cal fer és pregar a Déu perquè et concedeixi aquest favor. Amb fe i confiança, però també cal moure's per aconseguir-ho. No s'aconsegueixen les coses esperant que te les portin amb safata.

Cal treballar, parlar i lluitar, sempre legalment, amb claredat d'idees i no perdre mai l'ànim. Hi ha unes virtuts que tots coneixeu: la fe, l'esperança i la caritat. Cal confiar que el Senyor ens escolta i atén. Mai no hem de perdre la il·lusió; cal lluitar pel que volem. Hem d'ajudar el pròxim amb amor, fent el bé com ens agradaria que ens el fessin a nosaltres. Hi ha unes paraules meravelloses en aquest sentit: «Creieu en Déu, reseu al Senyor i la resta us serà donat per afegiment.»

Cecília Aranés Mallol

Coses de la vida

Ajuda a l'Església Necessitada

Associació Pública Universal dependent de la Santa Seu
Ferrer del Río, 3 - 28028 MADRID - Tel. 917 259 212

Filial: Luis Antúnez, 24, 2n 2a - 08006 Barcelona - Tel. 932 373 763
C/c. 1260-2110027312. Banco Central Hispano. Via Augusta, 6 - 08006 Barcelona

MISSES en favor de l'Església de l'Europa de l'Est i del Tercer Món

Sabeu que milers de sacerdots de l'Església Missionera i de l'Europa de l'Est només poden subsistir gràcies als estipendis de Santes Misses que «Ajuda a l'Església Necessitada» fa arribar a aquests veritables deixebles de Crist d'avui dia?

COL-LABORI amb la missió evangelitzadora d'aquests milers de sacerdots, ENCARREGANT la celebració de Misses (el mateix estipendi de la seva diòcesi) mitjançant la nostra associació. Ells aplicaran la Santa Missa per les SEVES INTENCIONS.

Vull que se celebrin.....
MISSES per les intencions següents:

.....
.....

Envio..... ptes. com a DONATIU

Per: Gir ☐ Trans. ☐ Xec ☐

Nom i Cognoms:.....

Carrer i número:.....

C. postal i ciutat:.....

cultura

Ressons del IV centenari de sant Ramon de Penyafort

■ La biografia del sant, de Ferran Valls i Taberner, traduïda a l'italià

La commemoració enguany del IV centenari de la canonització de sant Ramon de Penyafort s'ha iniciat amb actes d'extraordinària rellevància. No tan sols a Barcelona, on els Amics del sant i el capítol catedralici l'han venerat en el seu sepulcre de la catedral i el Col·legi d'Advocats l'ha recordat com a patró a la

parròquia de Sant Ramon de Penyafort, sinó que també la figura del jurista sant ha estat enaltida al castell de Penyafort, a Vilafranca del Penedès, a Masllorenç, a Sant Martí Sarroca, a Tossa de Mar i a tants d'altres llocs on és venerat per l'advocació parroquial, la devoció a una imatge o per un fet relacionat amb la seva vida.

No és, però, solament Catalunya que ha encetat el nou any amb la celebració de la important efemèride, sinó que el ressò del quatre-cents aniversari ha arribat a Roma, on la Pontifícia Universitat Sant Tomàs ha organitzat un simposi per als primers dies del proper mes d'abril. Sota la presidència del vicari del mestre de l'orde i la convocatòria del degà de la Facultat de Dret Canònic i el president de l'institut històric de l'esmentada universitat, un conjunt de teòlegs, canonistes i historiadors, procedents de diversos centres docents i de diferents països, estudiaran la vida i les obres de sant Ramon de Penyafort.

D'entre aquests bons auguris cal destacar un esdeveniment bibliogràfic rellevant: l'aparició de l'edició italiana de la biografia *Sant Ramon de Penyafort*, de Ferran Valls i Taberner, fins avui la investigació més sòlida i assequible de la vida, l'extra-ordinària activitat i la producció jurídica del sant en el context del segle XIII en què va viure. Dins d'aquest segle, és considerat com un dels personatges més destacats per la seva aportació al dret de l'Església, que va compilar per encàrrec del papa Gregori IX: les *Decretals* que va elaborar han estat la norma jurídica que ha regit durant set-cents anys fins a la promulgació del Codi de Dret Canònic l'any 1917.

Làmines amb la iconografia més representativa del sant

La traducció italiana a la qual ens referim ha aparegut a Bolonya amb l'encertat títol de *San Raimondo di Penyafort, Padre del Diritto Canonico*. Es tracta d'una edició de bona presentació on s'hi ha intercalat un conjunt de làmines a tot color amb la iconografia més representativa del

sant. La mateixa sobrecoberta és il·lustrada amb la reproducció d'un particular de la pintura de Tommaso da Modena, que figura a la sala capitular del convent de Sant Nicolau de Treviso, potser la representació més antiga que es coneix del sant de Penyafort.

L'obra, però, no comprèn només la traducció fidel del text de Valls i Taberner, sinó que es presenta acompanyada per altres textos. S'enceta amb *La città di Bologna nella formazione spirituale e culturale di S. Raimondo*, del cardenal Giacomo Biffi, arquebisbe de Bolonya, i un extens prefaci de Mons. Brian Ferme, doctor en Dret Canònic de la Pontifícia Universitat Gregoriana de Roma, profund coneixedor de l'obra de sant Ramon de Penyafort, en el qual analitza les *Decretals* i la seva innovació jurídica així com la butlla *Rex Pacificus*, amb què el pontífex Gregori IX va promulgar la compilació. Mons. Ferme considera sant Ramon com un innovador genuí que pot ser considerat un personatge

Jaume I amb sant Ramon de Penyafort.

representatiu de la millor escola de canonistes del seu temps. També inclou l'apèndix *Catalogna e Italia nel nome di S. Raimondo*, de Don Andrea Drigani, vicari general del Tribunal eclesiàstic regional etrusc i del Tribunal diocesà de Florència, i un altre apèndix, *La leggenda di S. Raimondo di Penyafort*, traducció del català d'aquesta composició del nostre primer poeta modern, Jacint Verdaguer, realitzada pel traductor de l'obra, P. Raimondo Sorgia.

A partir d'ara els estudiosos del Dret Canònic d'Itàlia, així com els devots i interessats en la personalitat de sant Ra-

Portada del llibre.

mon de Penyafort tindran una guia imprescindible: un text fonamental i fàcilment entenedor de Ferran Valls i Taberner, un dels historiadors més reconeguts de la primera meitat del segle XX, que aportarà a les facultats universitàries, biblioteques i llibreries italianes la presència d'un jurista avançat de la nostra cultura i el coneixement del primer català universal.

Josep M. Mas i Solench

LES RECEPTES DE

JOAN VILLARÓ

El cap sobre les mans

Que bé que m'hi trobo, ajagut en aquest banc de fusta que tinc a la masia, lluny dels sorolls i de la contaminació que m'atabala tant. Amb el cap recolzat sobre les mans contemplo l'escena d'una pel·lícula de vídeo en què els protagonistes, tot fent-se moixaines, es beuen una ampolla de xampany Don Pérignon. Don Pérignon va ser un monjo benedictí que va viure al segle XVII i va inventar aquest «or líquid» al qual va dedicar, en la seva missió de responsable de la bodega del monestir de Hautvillers, gran part de la seva vida. Segurament no va pensar mai que el resultat d'aquests estudis en vins i xampanyes servís per donar tant de joc.

Això sí: criticat per uns i defensat per d'altres, jo, en aquest terreny, em mantinc neutral.

ESCOLA DE CUINA JOAN VILLARÓ

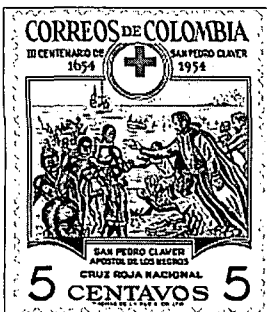
c/ Emili Botey, 5, local 2 - 08400 Granollers

Tots els interessats a adquirir el seu llibre *Recetas para realizar en un santiamén y vivencias gastronómicas* truqueu al tel. 938 793 402.

FILATÈLIA

per Enric Graupera

Sant Pere Claver

Colòmbia va dedicar el 1955 un segell a sant Pere Claver amb motiu del tercer centenari de la seva mort. Pere Claver i Sobocano va néixer a Verdú (Urgell) el 1580 i va morir a Cartagena (Nova Granada) el 1654. Va estudiar a la Universitat de Barcelona i posteriorment a Girona i Mallorca. El 1602 va ingressar a la Companyia de Jesús. Molt aviat va marxar a Nova Granada com a missioner. Va acabar la seva formació a Bogotà i es va instal·lar a Cartagena d'Índies. S'ocupà dels malalts, dels empresonats i especialment dels esclaus negres procedents d'Àfrica. El concili tarragoní del 1727 el va proclamar apòstol de les Índies Occidentals. Pere Claver va ser canonitzat pel papa Lleó XIII. La seva casa natal, a Verdú, ha estat convertida en museu.

Llibres

Consciència cristiana autèntica

Aquest llibre està escrit amb una mirada ampla del misteri del cristianisme. S'inicia —i això marcarà tot el llibre— amb el capítol «Déu, Pare d'infinita misericòrdia», on l'autor dibuixa i desenvolupa l'ambient d'una consciència cristiana autèntica i clara: la llibertat, la confiança i la seguretat que té el cristià quan sap de debò que és fill de Déu. D'aquesta realitat —la filiació divina— neix la manera d'estar i de sentir-se la persona de fe: amb un Déu que és al seu costat, que l'ha creat, que l'estima, que l'observa i el guia amb la seva providència; i neix també, com a conseqüència immediata, la fraternitat. L'autor, però, no defuig els moments difícils d'aquest començament de segle

i de mil·lenni: la complexitat del present per a la dona, els pares, els matrimonis joves, les famílies trencades, la feina dels que comencen, la pobresa... És més, l'autor es posa al costat del lector i l'il·lumina per deixar passar entre aquells entrebancs —els autèntics misteris de la vida humana, com ara el dolor dels innocents i la mort— la llum del Crist que, des de dintre de l'ànima en gràcia, l'orienta enmig de la boira de les fragilitats humanes i el desencís fruit del pecat. És un llibre per llegir a poc a poc, per deixar-se endur per aquelles invitacions-crides en què consisteix la vocació cristiana i per comprometre-s'hi. (Guadalupe Ortiz de Landàzuri)

Javier Echevarría, *Itinerarios de vida cristiana*. Editorial Planeta, Col·lecció Planeta-Testimonio, Barcelona 2001, 263 pàg.

JAVIER ECHEVARRÍA

Prelado del Opus Dei

ITINERARIOS DE VIDA CRISTIANA

PLANETA TESTIMONIO

Obrir les portes a Déu

Déu en *off*? Per què persones que cerquen Déu, i volen compartir la vida amb Ell, gairebé sense adonar-se'n el perden, o més ben dit, el donen per perdut? Per què un dia la clavilla que ells havien posat voluntàriament en *on*, creuen que una mà misteriosa la va canviar de lloc i va deixar-la Déu en *off*? En aquest llibre l'autor, José Pedro Manglano, mira de desxifrar deu paranys a través dels quals perdem Déu. S'hi exposen de forma senzilla i afrontades des d'una antropologia bàsica i des de la fe. (C.C.)

José Pedro Manglano, *¿Dios en «off»? Trampas en las que perdemos a Dios*. Editorial Desclee De Brouwer, Col·lecció Preguntas, Bilbao 1999, 111 pàg.

Testimoni heroïc de fe

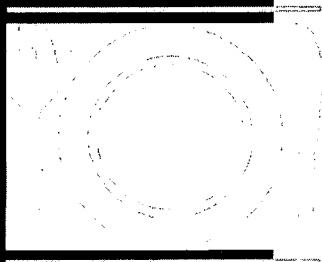
Cantando hacia la muerte és un relat biogràfic que respira autenticitat. Amb un llenguatge directe, atraient, ple de poesia i de dramatisme alhora, recrea els passatges crucials de la vida de Francesc Castelló i Aleu, jove lleidatà que als vint-i-dos anys va donar la vida per confessar la seva fe en Crist. Impresiona el testimoni heroïc de la seva vida i de la seva mort martirial. En ell «es descobreix, en tot moment, l'acció de l'Esperit Sant que el va modelant i preparant per al moment crucial de la seva vida», escriu en el pròleg F. Xavier Ciuraneta, bisbe de Lleida. (C.C.)

Jacinto Peraire Ferrer, *Cantando hacia la muerte. Heroico testimonio martirial del joven Francisco Castelló Aleu*. Biblioteca de Autores Cristianos, Col·lecció BAC Biografías, Madrid 2001, 184 pàg.

Patates delícies

INGREDIENTS:

5 o 6 patates
2 cebes, oli d'oliva
300 g de carn picada de vedella
xerès sec, 2 fulles de llorer
4 grans d'all
sal, llard
pernil dolç
1 espàrrac
formatge ratllat

PREPARACIÓ:

En primer lloc, fregirem una ceba ben picada en oli d'oliva i afegirem 300 grams de carn picada de vedella. Una vegada estigui daurada, afegiu-hi un got de xerès sec.

A part, en una altra cassola, bulliu cinc o sis patates pelades senceres. En aquesta aigua també hi posarem una ceba tallada a rodanxes fines, un parell de fulles de llorer, quatre grans d'all pelats i una mica de sal.

Després de mitja hora, punxarem una de les patates; si aquesta no ofereix resistència, voldrà dir que ja estan bullides. Tot seguit, escorreu-les i quan estiguin fredes, tal·leu-les per la meitat longitudinalment. Finalment, unteu amb llard una plata resistent al forn. Poseu-hi les patates i, a sobre, la carn picada, un tall de pernil dolç i un espàrrac, tot cobert amb formatge ratllat i gratineu-ho.

Si teniu algun dubte d'aquesta recepta Joan Villaró us atindrà al tel. 938 793 402.

Riquesa teològica i espiritual

El 1995 el sacerdot Cornelio Urtasun va publicar *Las oraciones del misal. Escuela de espiritualidad de la Iglesia*. La bona acollida del llibre, dedicat a les tres pregàries dels diumenges i solemnitats del l'any litúrgic, el va impulsar a preparar-ne un altre, centrat en les pregàries feriales del missal. La mort li va impedir d'acabar-lo, però va deixar-ne preparada la part més important, la dedicada a les pregàries dels dies entre setmana dels dos grans temps: Quaresma i Pasqua. «Els comentaris d'Urtasun traspuen espiritualitat», afirma José Aldazábal en la presentació. (C.C.)

Cornelio Urtasun, *Cuaresma y Pascua en las oraciones feriales*. Centro de Pastoral Litúrgica, Col·lecció Biblioteca Litúrgica, Barcelona 2000, 572 pàg.

Cuaresma y Pascua en las oraciones feriales

Cornelio Urtasun

BIBLIOTECA LITÚRGICA

El llibre de la setmana

Álvaro Pombo: marionetes sorprenents

A hores d'ara sembla que no cal descobrir Álvaro Pombo. Des d'*El metro de platino irradiado* (premi de la Crítica 1991), que va confirmar el seu èxit d'*El héroe de las mansardas de Mansard* (premi Herralde 1983), les seves novel·les sempre han estat rebudes amb agraïment pels aficionats a la bona narrativa en castellà. *Donde las mujeres* va acumular tots els premis als quals aspira un autor: Nacional de Narrativa, Ciutat de Barcelona, premi europeu de literatura Aristeion (finalista). *La telepena de Cecilia Cecilia Villalobos* va ser un *divertimento* ple d'ironia, més o menys benigne, del món de la televisió i dels escriptors misantrops. La més recent, *La cuadratura del círculo*, comentada en aquesta pàgina fa uns quants mesos, fa gala d'una excel·lent aproximació a la novel·la de matís històric, escrita amb una maduresa envejable.

El cielo raso podia haver passat com una narració on es barregen una sèrie d'esdeveniments ben coneguts, idees que formen part dels llocs comuns de la dinàmica de l'Església, i la lluita d'un home que, des de jove, sent una atracció irresistible i exclusiva envers el propi sexe.

Dic «podia haver passat» com una faula que utilitza elements d'actualitat, i se n'aprofita, i així aconseguir una novel·la «de consum», per a interessats per la bona narrativa. Aprofitant, però, l'aparició de l'obra, i a la pàgina d'entrevistes d'un diari local, va fer una manifestació d'intencions, i va afirmar la seva homosexualitat, i el seu desig de provar que es pot compaginar amb el cristianisme. Una afirmació gratuïta i sorprenent en un home com ell, que semblava capaç de fer faules

observant o explicant des de la distància... Pel que es veu, com fa temps José Luis Sampedro, necessitava «sortir de l'armari», com diuen ara. Ves per on...

Gabriel Arintero —el seu altre jo?— comença a viure amb les seves obsessions, fuig de l'ambient madrileny, per aterrar, des de Londres, a la UCA d'El Salvador, amb personatges vius com els jesuïtes assassinats el 1989, els pressupostos de la teologia de l'alliberament, i els guerrillers que cerquen alliberar el país. I un d'aquests, Osvaldo, serà qui l'enamorarà i el transformarà en un home al servei dels pobres, i acabarà acompanyant presos de Carabanchel. Tot això, a més, amant amb alguna dosi de suspens

Álvaro POMBO,
El cielo raso.

Anagrama, Barcelona 2001, 324 pàg.

i d'ironies no gaire originals, i orgies estranyes, amb assassinat inclòs.

Està clar que Álvaro Pombo escriu bé, i que el muntatge que ha fet té molts elements de la realitat, que barreja hàbilment amb la ficció. No creiem, però, gaire honesta aquesta simbiosi, perquè hi ha coses massa serioses per tractar-les amb frivolitat. Tot i que Gabriel Arintero acabi sent un anacoreta autèntic al servei dels desheretats, i que practiqui la bondat d'una manera heroica.

La seva visió d'El Salvador, de la UCA, dels que van donar la vida pels pobres, els camperols i els guerrillers, resulta estranya i buida quan es col·loca en un text que és un pretext per justificar l'enamorament del protagonista en un clima de marginació social.

Però tot això, estèticament ben forjat, perd valor al costat de l'ètica que vol justificar, segons es desprèn de l'entrevista que hem anomenat abans. Més que més perquè aquestes pàgines diàries de la premsa local resulten des de fa temps l'aparador on es mostren gairebé exclusivament els que manifesten el seu agnòsticisme, la seva indiferència, els seus ressentiments davant dels educadors religiosos... En això Álvaro Pombo s'ha fet un flac favor a si mateix, perquè ha caigut en el parany dels que sembla que ens volen presentar la societat com un conglomerat de persones interessants perquè ignoren, marginen, menyspreen o ataquen tot el que sigui la religió institucional.

Cristóbal Sàrrias

La sardana i la dansa

Roses estrena cobla

L'anunci de la formació d'una cobla nova sempre és una notícia important, perquè, indubtablement, la promoció de la sardana va lligada a la cobla, i hi forma un binomi ben fort. Però, quan la naixença d'una nova plantilla es produeix a les terres empordaneses, i el seu domicili és una població important —Roses— que, a més, mai no havia tingut una cobla domiciliada, la notícia adquireix una transcendència i una curiositat més gran.

El buit es va omplir el 18 de febrer amb la presentació de la cobla Vila de Roses. Primer va tenir lloc l'acte protocol·lari oficial a l'Ajuntament de Roses i, tot seguit, es va celebrar la primera audició pública a la plaça de Catalunya. A l'Ajuntament van assistir-hi l'alcalde de Roses, Carles Páramo; el regidor de Cultura, Ramon Pujol; i Josep

Pérez, que assumeix la representació de la cobla, amb la companyia dels vilatans, molt contents per la insòlita inauguració.

La cobla es presenta disposada a treballar dins de l'àmplia oferta musical que hi ha a l'entorn de la cobla, i amb el desig de ser una continuïtat en la vida musical de Roses.

Saludem i felicitem els membres de la cobla: Pau Castanyer, flabiol i director; Marta Sala, tible i tarota; Mireia Lloveras, tible; Josep Bofill, tenor primer; Josep Pérez, tenor segon, sac de gemecs i representant; Pere Bañeras, trompeta primer; Roger Tugues, trompeta segon; Josep Soler, trombó; Eduard Prats, fiscorn primer; Marc Margall, fiscorn segon; Manel Vega, contrabaix.

Josep Ventura

Catalunya
Cristiana
Una xarxa per a
l'evangelització

Subscribiu-vos-hi ara
només per 12.480 ptes./any

Desitjo subscriure'm al
setmanari CATALUNYA CRISTIANA
durant un any (52 números)

Edició en català ☐ Edició en castellà ☐
Nom Cognoms
Adreça Població
D.P. Tel. N.I.F.

FORMA DE PAGAMENT

☐ Amb un únic pagament d'12.480 ptes. per any
☐ Amb dos pagaments semestral de 6.240 ptes.
☐ Domiciliació bancària (Ompliu l'ordre de domiciliació)
☐ Xec nominatiu que adjunto

Senyors,
Els prego que, a partir d'ara, i fins a nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA per la meua subscripció a "CATALUNYA CRISTIANA".

Titular Data
Entitat Oficina DC Compte

Signatura del titular del compte

Envieu aquesta butlleta a nom de:
CATALUNYA CRISTIANA
(Departament de Subscripcions).
Puiggarí, 5 - 08014 Barcelona
Tel.: 934 905 988 - Fax: 934 902 035

Pensadors cristians del segle xx (37)

Montini: de la reforma conciliar a la «*Humanae vitae*»

DE ROMA AL MÓN

Montini va ser elegit Papa en un moment clau de la història de l'Església: se celebrava el Concili Vaticà II. Va haver de reprendre el desenvolupament del Vaticà II, i ho va fer de forma admirable, evitant els radicalismes del moment. La seva reforma prudent de l'Església i el seu enfrontament al secularisme, el va portar a la recerca contínua del diàleg entre el món eclesial i el món modern. Però..., qui va ser realment aquest Papa?

Neix en un llogaret llombard d'Itàlia. Durant la seva infantesa i adolescència es va educar amb els jesuïtes i els pares de l'Oratori. Des de la seva adolescència va patir en la seva salut física sofriments que l'acompanyaran al llarg de la seva vida.

Ingressa al Seminari de Brescia i serà ordenat prevere el 1920. Després de la seva ordenació és enviat a estudiar a Roma i col·laborarà amb la Secretaria d'Estat del Vaticà. El seu primer destí serà Polònia. Allí va entrar en contacte amb un país de l'Est, totalment sotmès al fred règim comunista del moment.

Compartia la seva carrera diplomàtica amb l'atenció pastoral als estudiants italians. Malgrat la prohibició de qualsevol mena d'activitat formulada per Mussolini (1931), Montini continuava organitzant activitats per als seus estudiants.

Pius XII el nomena col·laborador del secretari d'Estat. Li toquen anys d'intens treball diplomàtic, especialment durant la Segona Guerra Mundial. Després de la guerra esdevé una persona clau al Vaticà, és el secretari dels Afers Ordinaris de la Santa Seu. El 1954 és nomenat arquebisbe de Milà i el 1958, cardenal.

La seva marcada formació intel·lectual, influït per Bernanos i Dostoievsky, així com per la filosofia de Jacques Maritain, li va fer sentir la proximitat dels anhels existencials de l'home modern.

Home de profunda espiritualitat, plena de senzillesa i humilitat, va carregar a les espatlles la difícil tasca de posar en pràctica el Vaticà II. Montini (1897-1978) ens dona testimoni de com gestionar la barca de Pere en moments clau. Com a Papa va donar un gir al Concili en orientar-lo cap a l'Església i la seva reforma, el diàleg i l'acostament al món contemporani.

Giovanni Montini.

UN PAPA INNOVADOR

Finalment el 1963 és nomenat Papa, després de la mort de Joan XXIII. Porta a les seves espatlles la difícil tasca de posar en pràctica el Vaticà II. Ens va donar testimoni de com gestionar la barca de Pere, en moments clau. Va donar un gir al Concili, en orientar-lo cap a l'Església i la seva reforma, el diàleg i l'acostament al món contemporani. Després del Concili comença a viatjar i a escriure. Els seus escrits més destacats seran *Ecclesiam suam*, on reflexiona sobre l'Església i la renovació, i el diàleg amb l'home actual; les seves encíclics socials (*Populorum progressio*...); la problemàtica *Humanae vitae*, etc. D'entre els seus viatges cal destacar el que va fer a Terra Santa (1964), caracteritzat per ser el primer viatge d'un pontífex fora del Vaticà en la història de l'Església; el viatge a països del Tercer Món, a l'ONU...

Els darrers anys del seu pontificat es van caracteritzar per un esforç d'assumir les seves responsabilitats, ja que a causa de la seva edat avançada s'especulava sobre la seva dimissió. Va continuar mantenint el timó de la barca de Pere d'una manera irreprotxable en els mesos finals del seu pontificat, i va morir la festa de la Transfiguració del Senyor a Castel Gandolfo.

LES SEVES REFORMES

Montini va ser el Papa de les reformes per excel·lència. I d'unes reformes urgents. Comença amb la litúrgia. Cercant una litúrgia més bella i intel·ligible per al poble, aprova l'ús de les llengües vernacles, i deixa de banda el llatí. Introdueix noves oracions, el nou Leccionari, i una nova introducció litúrgica aplicable a tothom.

Publica el Credo del Poble de Déu. També urgent, ens mostra allò positiu de la fe catòlica, i els actualitza al llenguatge del segle xx, lluny de les fórmules barroques del preconcili. Acosta al poble la teologia i la praxi cristiana, i cerca el protagonisme dels laics, tal com ho subratlla el Vaticà II.

La reforma de la Cúria romana va ser espectacular. Retalla la burocràcia i les fórmules medievals. Crea una estructura dinàmica al si de l'Església. Crea el Sínode Episcopal i potencia la col·legialitat en el govern eclesial. Impulsa també l'ecumenisme, tot trencant la burocràcia dels segles anteriors i obrint les portes del cor de l'Església a tots els cristians, als jueus, als creients de qualsevol mena de religió i als no creients. Surt a l'encontre del món sencer.

ELS SEUS ESCRITS

A *Ecclesiam suam*, Montini ens comunica una nova manera de veure l'Església. Una Església renovada capaç d'escoltar i d'acollir tothom al seu si. Promotora del diàleg i de la pau arreu del món. És un escrit que hem de reflexionar contínuament.

El seu impuls de la doctrina social es reflecteix en l'encíclica *Populorum progressio*. Aquí Montini reclama una acció urgent davant dels múltiples problemes del planeta, sobretot davant del Tercer Món. Cerca construir una civilització de l'amor. Desitja veure un veritable desenvolupament de l'amor cristià que fonamenti les relacions entre els individus i els pobles entre ells, cercant la pau mundial. Mitjançant les relacions internacionals anhela la supressió de les injustícies escandaloses. Propugna una i altra vegada la justícia social. En el seu escrit social *Octogesima adveniens* (1971) perseguirà el mateix.

Defensa la vida a ultrança. Amb l'encíclica *Humanae vitae* (1968) sobre la transmissió responsable de la vida, ens deixa clar que l'Església mantindrà una actitud constant de defensa i promoció de la vida humana en totes les seves vessants. Va ser un escrit criticat amb duresa, fins i tot sense lectura prèvia. Va ser catalogat com el llibre que prohibia l'ús de la píndola abortiva, però, certament, aquesta paraula no surt en tota l'encíclica.

Pau VI va escriure molt. Altres escrits d'interès són la seva exhortació a l'alegria *Gaudete in Domino*, la seva doctrina sobre el celibat a *Sacerdotalis celibatus*, la famosa *Evangelii nuntiandi* sobre l'evangelització actual del món i l'impuls del laicat missioner, la catequesi i el testimoni cristià a qualsevol ambient.

HOME DE PROFUNDA ESPIRITUALITAT

La seva espiritualitat, reflectida en tot el que va escriure i va predicar, es va basar en un amor ardent a l'Església, vista com a mare, a l'eucaristia, on Jesús de Natzaret se'n fa present i se'n proposa com a model de vida. L'amor a la Mare de Déu i la imitació de les seves virtuts també va impulsar el seu magisteri. L'espiritualitat de la pau i del diàleg van ser claus davant dels problemes d'un món que trontolla en la lluita Est-Oest, enfront dels cops durs del totalitarisme soviètic i les dictadures del moment. Sense cap mena de dubte, Pau VI ha entrat en la història del segle xx com un home reconciliador, missatger de la pau, que va sortir a l'encontre de tota persona.

Joan Manuel Gutiérrez Delgado

Escriptor i humanista (stein@mixmail.com)

FE D'ERRADES

En el número 1.118, en l'article titulat *Més sobre la Renovació Carismàtica Catòlica*, a la firma on apareix «Buena Nueva» hauria de posar-hi «Bona Nova».

PUBLICITAT A:

CATALUNYA CRISTIANA
(edició setmanal)

BUTLLETÍ DE L'ARQUEBISBAT DE BARCELONA
(edició mensual)

GUIA DE L'ESGLÉSIA DE L'ARXIDIÒCESI DE BARCELONA
(edició anual)

RÀDIO ESTEL

Informe-vos al telèfon: 934 905 988
c/ Puiggarí, 5 - 08014 Barcelona
e-mail: publicitat@catcrist.com

Uns científics de Massachusetts han aturat la llum

Després de llegir el títol d'aquesta actualitat científica més d'un lector segurament deu haver pensat: «Això és molt senzill; n'hi ha prou amb una pantalla opaca.» No es tracta d'això, és clar. En realitat, per opaca que sigui la pantalla la llum que hi incideix no s'atura pas, es reflecteix o s'absorbeix, però no es queda parada sense produir cap efecte. En part es transforma en energia calorífica i en part segueix el seu curs. El que han aconseguit els dos equips científics americans és una altra cosa molt diferent i interessant. Per això en volem parlar.

És cosa sabuda que la llum es propaga en el buit sempre a la mateixa velocitat d'uns 300.000 km/s. Però en l'aigua o dins d'un cristall va més lenta. Trobar medis que frenin més i més la seva velocitat ha estat una proesa de tota una munió de físics. El rècord se l'emportava fins ara la física Lene Hau de la universitat de Harvard (Massachusetts, EUA) que el 1999 aconseguia frenar la llum fins a només 60 km/h. Doncs bé, el que ara s'ha aconseguit és fer-la arribar a la velocitat zero. I s'ha fet en dos llocs: a la universitat de Harvard per un equip dirigit per la mateixa Lene Hau que hem dit abans i al centre d'Astrofísica Harvard-Smithsonian per un altre equip sota les ordres de Mikhaïl Lukin. Arribar a la velocitat zero vol dir que els fotons portadors de l'energia lluminosa

s'aturin tot conservant l'energia que transportaven de manera que més tard, en ser excitats adequadament, la puguin emetre un altre cop sense haver-la perduda.

Com s'ha pogut fer això? Emetent un raig de llum cap a una cambra que contenia gas d'un metall alcalí (sodi a la universitat i rubidi al centre d'Astrofísica) a una certa temperatura que produïa una orientació dels àtoms metàl·lics. Després un altre raig lluminós en una altra direcció feia canviar l'orientació dels àtoms i, reduint a continuació la intensitat del primer raig fins a fer-lo desaparèixer, s'aconseguia que els fotons del segon raig s'aturessin atrapats pels àtoms orientats. Si més tard es connecta un raig com el primer, els àtoms restitueixen els fotons que retenien, o sigui en surt la mateixa llum que hi havia entrat.

Aplicacions? Com que aquesta restitució de la llum equival a retornar la informació rebuda ja s'ha pensat a fer-ne una memòria òptica. I com que la llum va tan ràpida i és capaç de transmetre més dades que altres sistemes, la cosa es presenta prometedora. Però, és clar, aconseguir aquesta memòria òptica té dificultats molt grans. Ni els mateixos investigadors ho veuen possible ara. Si un dia s'aconsegueix ja ho sentirem a dir.

Per Francesc Nicolau, professor de la Facultat Eclesiàstica de Filosofia de Catalunya

Actualitats científiques

La matemàtica i els matemàtics

61 Giuseppe Peano. Els fonaments de l'aritmètica

A finals del segle XIX una de les qüestions que més preocupava els matemàtics professionals era la de la validesa de totes les deduccions o teoremes que s'havien obtingut al llarg de la història. El procés de revisió de les demostracions de certs teoremes iniciat per Weierstrass (1815-1897), perquè no hi hagués cap salt lògic indegut, va anar en augment per part dels estudiosos de la matemàtica, que es troben amb paradoxes, com les suscitades pel concepte d'infinít en la teoria de conjunts, o bé amb funcions estranyes que no complien el que hom creia que s'havia de complir (com funcions contínues no derivables en cap dels seus punts) i altres rareses. S'ha comparat la matemàtica a un arbre: de la mateixa manera que un arbre si es fa gran, produeix més i més branques, necessita enfonsar més les arrels per aguantar-se bé i rebre la saba que li cal, així també aquesta ciència, en haver crescut i produït cada cop més ramificacions s'ha vist en la necessitat d'aprofundir més les seves bases per mantenir-se ferma.

Així doncs, l'afany de posar tot el rigor lògic en les demostracions va portar a revisar-ne els fonaments, els primers principis. Matemàtica i lògica havien d'anar juntes. Hi hagué qui anà tan endavant en això que va afirmar que la matemàtica no era altra cosa que una simple part de la lògica. Així es creà la tendència logicista, de la qual l'iniciador va ser l'alemany Gottlob Frege (1846-1925), matemàtic catedràtic de Jena, que el 1879 va publicar *Begriffsschrift* (o «Ideografia», escriptura de les idees) exposant que tota la lògica es pot expressar simbòlicament i la matemàtica apareix com formant-ne part. I encara el 1884 publicava *Die Grundlagen der Arithmetik* i el 1893 *Grundgesetze der Arithmetik*. Sense arribar a aquesta posició un dels revisionistes

de la matemàtica en els seus fonaments va ser un italià. Feia una colla de capítols que, després dels matemàtics italians dels segles XV al XVII que tant influïren en la història d'aquesta ciència, no havíem citat cap matemàtic d'Itàlia. De fet, l'estudi de la matemàtica no es perdé pas en aquest país, però la batuta de noves recerques la tingueren més els alemanys i els francesos durant els segles XVIII i XIX. Ara, tanmateix, a finals del XIX, hem de parlar d'un que ha tingut influència i renom internacional.

Catedràtic de la universitat de Torí

Giuseppe Peano (1858-1932) va néixer a Cuneo (Piemont) el 27 d'agost del 1858. Estudià a la universitat de Torí i en va ser catedràtic a partir del 1890. El 1888 havia escrit *Calcolo geometrico* i el 1889, en llatí, *Arithmetices Principia nova methodo exposita* («Principis de l'aritmètica exposats amb un mètode nou»), que és on formula els seus cèlebres axiomes que caracteritzen el nombre natural.

Essent catedràtic, el 1894, publicava en francès *Le Formulaire de Mathématiques*, que contenia el desenvolupament d'un llenguatge formalitzat que servia alhora per a la lògica i la matemàtica. Com que ho feia evitant qüestions difícils i sense nomenclatura enrevessada, amb símbols clars i entenedors, va tenir molts seguidors. Avui dia encara fem servir molts dels signes ideats per ell (en càlcul de conjunts els d'unió, intersecció, inclusió i pertinença).

També tractà, amb competència, qüestions de càlcul infinitesimal i de geometria. Tots els estudiants de matemàtiques coneixen la corba de Peano que és una corba contínua que omple tot un quadrat, és a dir, posa en correspondència biunívoca els punts d'un segment unitat amb tots els punts d'un

quadrat de costat també la unitat. Sembla una paradoxa, però és, amb altres paraules, la que ja va descobrir Cantor: que un nombre transinfinit (en aquest cas els punts d'un segment) es pot posar en correspondència biunívoca amb el quadrat d'ell mateix (els punts del quadrat).

Peano també va tenir la idea el 1903 de crear un llenguatge universal que anomenà «Interlingua». L'exposà a *Latino sine flexione* amb un vocabulari tret fonamentalment del llatí, però amb mots del francès, alemany i anglès, de manera que suprimint declinacions i desinències verbals resultava una llengua senzilla, fàcilment intel·ligible tant per la gent de parlar romànic com pels germànics i saxons. Va tenir seguidors però el seu èxit fou efímer; l'esperanto de Zamenhof va passar-li al davant.

També fundà una *Rivista di Matematica*. Tingué bons col·laboradors en un grup d'interessats per les bases de la matemàtica i la construcció, amb els símbols que ell havia ideat, de les demostracions de teoremes de la matemàtica.

Els axiomes de Peano del nombre natural

Peano té clar que per exposar amb rigor lògic la matemàtica s'ha de partir d'uns primers conceptes, els *conceptes primaris*, que s'han de deixar sense definició. Per què definir-los? Caldria fer-ho amb conceptes més simples, i, si n'hi haguessin, aquests serien els conceptes primaris. Entre els que ens semblen més simples triarem els que considerarem *primaris* i tots els altres seran definits a partir d'aquests. Després s'han d'establir els *axiomes*, que són les primeres proposicions relatives als conceptes primaris, i s'han de dir sense demostració. Si es poguessin demostrar amb altres proposicions, més senzilles, aquestes serien els axiomes. Triarem, doncs, proposicions senzilles com a base de tot i a partir d'elles demostrarem amb rigor lògic tots els teoremes que se'n puguin deduir. Així haurem arribat a la màxima generalització. Qualse-

vol conjunt de conceptes que compleixin amb aquests axiomes compliran també amb tots els teoremes que els seguiran. L'historiador Carl Boyer diu de Peano: «Aquí el mètode axiomàtic aconseguia un nivell de precisió nou i inèdit, en el qual no quedava gens d'ambigüitat de significat ni hipòtesis amagades.»

Així Peano posarà les bases de l'aritmètica dient que introdueix tres conceptes primaris que són: «zero», «nombre» i «successor de», els quals compliran aquests cinc axiomes:

1. Zero és un nombre.
2. Si n és un nombre, el successor de n també és un nombre.
3. Zero no és un successor de cap nombre.
4. Si són iguals els successors de dos nombres, aleshores també són iguals aquests dos nombres.
5. Si un conjunt C conté el zero i també tot successor de qualsevol nombre que sigui de C , aleshores C conté tots els nombres.

A partir d'aquests axiomes (o postulats, Peano considera sinònims tots dos termes; Euclides, ja ho sabem, els distingia) es poden demostrar totes les proposicions relatives a l'aritmètica dels nombres naturals que són: 1, 2, 3, 4, 5... El cinquè és el principi (ja conegut d'abans) anomenat d'inducció completa o inducció matemàtica, que no és la inducció «científica» (o baconiana) que s'usa en les ciències naturals, la qual és un raonament que de casos particulars passa a la llei general, sinó un principi clar i base de raonaments deductius, perquè el que diu és universalment vàlid, ja que si C conté el zero i tot nombre que sigui successor dels nombres que conté, haurà de contenir l'1, i per consegüent el 2, i en conseqüència el 3, etc. Ara bé, si hi ha un conjunt diferent dels nombres naturals que verifiqui aquests postulats tots els teoremes que s'han demostrat vàlids per a nombres naturals també seran vàlids per a aquest conjunt. Per exemple, el conjunt dels termes d'una progressió aritmètica indefinida.

RADIO

Des de les 02.15 a les 8.00 hores, selecció de música instrumental.
El tren de les set (reflexió matinal), 07.00 hores.
Espurna d'Alba, a les 07.15 hores.
 Informació general, d'Església i solidaritat, serveis i cultura, cada quart d'hora.
 Comentari de l'Evangeli a les 7.30, 15.30, 20.30 i 2.10 hores.
 Pensament humà i cristià, cada hora.
 Comentari creient sobre l'actualitat, a les 9.30 i 17.30 hores.

Dilluns

08.00-09.00 *El Primer Cafè* (informatiu i tertúlia). Presentat per Dani Vilaró.
 21.00-21.15 *Els Contes de la Fada Vetakika* (espai infantil).
 L'altra lluna (oci alternatiu). Presentat i dirigit per Xavier Pereira.
 22.00-23.00 *Nit d'Estels* (Església i solidaritat). Presentat i dirigit per Natàlia Torrent.
 23.00-00.00 *Planisferi* (viatges i turisme). Presentat per Cristina Bar-rufet.
 00.00-02.00 *La Gran Diferència* (selecció musical). A càrrec de Maria Sierra Rodríguez i Xavier Aguilar.
 02.00-02.05 *Espurna d'Alba* (poesia). Presentat per Carme Catà i Jaume Rocosa.
 02.05-02.10 *Dietari de Música i Músics* (efemèrides musicals). Presentat per Joan Úbeda.
 02.10 *Evangeli*

Dimarts

08.00-09.00 *El Primer Cafè*
 21.00-21.15 *Els Contes de la Fada Vetakika*
 21.15-22.00 *Cum laude* (ensenyament i universitats). Presentat i dirigit per Oriol Freixenet i Enric Violan.
 22.00-23.00 *Nit d'Estels*
 23.00-00.00 *Foto de Família*. Presentat i dirigit per Montse Girbau.
 00.00-02.00 *La Gran Diferència*
 02.00-02.05 *Espurna d'Alba*
 02.05-02.15 *Dietari de Música i Músics i Evangeli*

Dimecres

08.00-09.00 *El Primer Cafè*
 21.00-21.15 *Els Contes de la Fada Vetakika*
 21.15-22.00 *Planeta blau* (medi ambient). Presentat i dirigit per Cristina Crespo.
 22.00-23.00 *Nit d'Estels*
 23.00-00.00 *Mar de Claror* (catequesis). Presentat per Rosa Deulofeu.
 00.00-02.00 *La Gran Diferència*
 02.00-02.05 *Espurna d'Alba*
 02.05-02.15 *Dietari de Música i Músics i Evangeli*

Dijous

08.00-09.00 *El Primer Cafè*
 21.00-21.15 *Els Contes de la Fada Vetakika*
 21.15-22.00 *Bojos per la ciència* (ciència i tècnica). Presentat i dirigit per Antoni Paris.
 22.00-23.00 *Nit d'Estels*
 23.00-01.00 *Minut 91* (esports minoritaris).
 01.00-02.00 *La Gran Diferència*
 02.00-02.05 *Espurna d'Alba*
 02.05-02.15 *Dietari de Música i Músics i Evangeli*

Divendres

08.00-09.00 *El Primer Cafè*
 21.00-22.00 *Els temps de la música* (música clàssica). Presentat i dirigit per Joan Úbeda i Roger Padullés.
 22.00-23.00 *Nit d'Estels*
 23.00-00.00 *Amb llum pròpia* (personatges). Presentat i dirigit per Joan Armengol.
 00.00-02.00 *La Gruta* (acompanyament a malalts de l'Hospitalitat de la Mare de Déu de Lourdes). Presentat i dirigit per Antoni Deulofeu.
 02.00-02.05 *Espurna d'Alba*
 02.05-02.15 *Dietari de Música i Músics i Evangeli*

Dissabte

21.00-22.00 *Tanca els ulls i fixa-t'hi bé* (música de cinema). Presentat i dirigit per Josep Chavarria i Xavier Cazeneuve.
 22.00-23.00 *El zoo de vidre* (actualitat teatral). Presentat i dirigit per Aure Farran.
 23.00-00.30 *Ningú No És Perfecte* (cinema). Presentat per Montse Viadé i Alex Vicente.
 00.30-01.00 *Fila 7* (teatre musical). Presentat per Sergi Corbella.
 01.00-01.30 *Cova de Jazz* (jazz i blues). Presentat per Gemma Abellán.
 01.30-02.00 *De nou n'nou* (noves músiques). Presentat per Joan Dalmau.
 02.00-02.05 *Espurna d'Alba*
 02.05-02.15 *Dietari de Música i Músics i Evangeli*

Diumenge

09.00-10.00 *Tot Sardana*. Presentat per J. M. Rojo i Eva Franquès.
 18.00-18.30 *La Taula de l'Evangeli* (comentari, lectures i Evangeli del dia). Presentat per Carles Rivas.
 18.30-20.00 *Avui és el dia del Senyor* (prèvia i eucaristia des de la Catedral de Barcelona).
 20.00-20.30 Selecció musical
 20.30-21.00 *La Pròrroga* (esports i resum de la jornada). Presentat per David Amador.
 21.00-23.00 *Minut 91* (esports minoritaris).
 23.00-00.00 *Temps de Paraula* (Bíblia i teologia). Presentat i dirigit per Anna Molins.
 00.00-00.05 *Moments a mitjanit* (reflexió cristiana). Presentat i dirigit per Xavier Morlans.
 00.05-00.30 *Missatge en una ampolla*. Presentat i dirigit per Miquel-Albert Soler i David Ciscar.
 00.30-01.00 *A tot cor* (música coral). Presentat per Joan Casas.
 01.00-01.30 *Cova de country*. Presentat per Rafael Corbí.
 01.30-02.00 Selecció musical
 02.00-02.05 *Espurna d'Alba*
 02.05-02.15 *Dietari de Música i Músics i Evangeli*

Desconnexions de Ràdio Estel

De dilluns a divendres:

09.00-09.15 *Informatiu matí el Temps Agenda*
 12.00, 16.00, 18.00 *Punts informatius el Temps*
 13.15, 19.15 *Inf. migdia*
 14.00-14.15 *Recomanació*
 20.00-20.15 *Inf. vespre el Temps*

Cada dia

06.45 *Un bon motiu per viure*
 10.45, 17.45 *Recomanació turística*
 12.45, 18.45 *Agenda*

Dimarts

00.00-00.30 *Estels sobre el Principat*

Dimecres

00.00-00.30 *La Taula de l'Evangeli*

Dissabte

09.00-09.30 *Una setmana més*
Recomanació
 13.00-13.30 *Església d'Urgell*
 13.30-14.00 *In Corpore Sano*

TELEVISIÓ

Diumenge 11

08.00 *Concierto*
 «Concierto contra la droga (II).»
 La Fundació d'Ajuda contra la Drogoaddicció (FAD) va organitzar un concert al Teatre Municipal amb la finalitat de recaptar fons. Va comptar amb la participació de l'Orquestra Simfònica de RTVE dirigida per Lorenzo Ramos, la soprano Ainhoa Arteta i el grup de jazz Sir Aligator's Company.
 08.45 *Tiempo de creer* (programa protestant).
 Realitzador: Javier Santamaria.
 09.30 *Últimas preguntas*
 «La mujer y el trabajo.»
 Quan arreu se celebra el Dia de la Dona Treballadora, el programa exposa la nova situació social, econòmica, jurídica, familiar i social que ha comportat la incorporació de la dona a l'àmbit laboral fora de la llar.
 09.55 *Testimonio*
 «Abogada nuestra.»
 Sempre podem confiar en Maria. Ella ens entén perquè, com a ésser humà, ha patit com nosaltres.
 10.00 *Santa Missa*
 Des de la basílica de Sant Pere de Roma, beatificació de nombrosos màrtirs espanyols i Eucaristia solemne oficiada pel papa Joan Pau II.

Dilluns 12

17.20 *Pueblo de Dios*

Dissabte 10

09.30 *Signes dels Temps*
 «Entrevista a Antoni Deig.»
 El diumenge 11 de març, Antoni Deig complirà 75 anys i presentarà la seva renúncia com a bisbe de Solsona. Amb motiu de la seva jubilació, *Signes dels Temps* emet un programa especial.
 L'espai inclou una entrevista en profunditat amb Antoni Deig, que parla de la seva trajectòria pastoral, la realitat de la diòcesi de Solsona i els reptes que ha d'afrontar l'Església catòlica. També s'emet un informe sobre la situació actual del bisbat de Solsona i un reportatge sobre la nova Casa Sacerdotal de la diòcesi.

Altres temes:

—Comentari de l'Evangeli de diumenge.

(Dirigit per Francesc Rosaura i presentat per Teresa Pou.)

Signes dels Temps repeteix l'emissió el diumenge a les 00.30 h de la nit pel Canal 33; el diumenge a les 11.40 h del matí pel Canal TVC Internacional; i el diumenge a les 12.35 h de la tarda pel Canal TVC Sat.

Divendres 9

20.30 *Creure avui*: entrevista amb Mn. Manuel Seliva sobre la religiositat popular.
 Presenten: Eulàlia Puigderrajols. Coordina: Albert Dresaire. El programa repeteix l'emissió els dilluns a les 13.30 h.

Cada dijous

a partir de les 21.30, *Paraula i vida*: gloses setmanals de Mons. Lluís Martínez Sistach. El programa repeteix l'emissió els divendres a les 14.40 h.

L'últim dijous de mes

a partir de les 22.00, *Aquí, tots*
 Magazin de notícies, reportatges i comentaris des del punt de vista de l'Església. Es repeteix l'últim divendres de mes a les 14.40 h.

Cada divendres

23.00 *Camí de vida*
 Recull de notícies i entrevista sobre un tema d'actualitat a càrrec de la Delegació de Mitjans de Comunicació. Presentat per Carles Sánchez.

Canal Berquedà de Televisió

Bona notícia programa quinzenal que s'emet els dijous a les 20.15h, el dissabte (nit) i el diumenge (matí, tarda i nit).

RÀDIO VATICANO (OM 1.530, entre d'altres) - Cada dia a les 20.40h *Rosari*: en llatí des del Vaticà. A les 22.10h *Noticiari*.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE BARCELONA

CATALUNYA MÚSICA (FM 101.5) - Diumenge, a les 11.00 h, Retransmissió en directe de la missa conventual des del monestir de Montserrat.

CATALUNYA RÀDIO (Barcelona: FM 102.8) - Diumenge a les 07.30 h *Paraules de vida* (directora: Montse Girbau).

COPE/RÀDIO MIRAMAR (OM 783) - De dilluns a divendres, a les 5.58h, *Reflexió matinal*. Cada dia, a les 12.00h, *Angelus*. De dilluns a dijous i el diumenge, a les 15.05h, *El Espejo del Tercer Mundo*. Tots els divendres, a les 15.05h, *El Mirall de l'Església*. De dilluns a dijous, a les 15.30h, *Los decanos*. De dilluns a divendres, a les 14.30 i 19.05h, *Línea Cope*. Dissabtes, a les 7.20h, *Santoral*; 14.30h, *Radio de ensanche*. Diumenges, a les 7.20h, *Guia dominical*; 8.30h *Es domingo*; 9.00h *Santa Missa*; 9.45h *Informatiu diocesà*; 10.05h *Iglesia noticia*; 14.30h *Letra y música*; 22.05h *La linterna de la Iglesia*.

COPE/BARCELONA FM (102.0) - De dilluns a divendres, a les 5.58h, *Reflexió matinal*. Cada dia, a les 12.00h *Angelus*. De dilluns a divendres, a les 14.30 i 19.05h *Línea Cope*. Dissabtes, a les 7.20h, *Santoral*. Diumenges, a les 7.20h, *Guia dominical*; 8.30h *La Palabra*; 9.00h *Santa Missa*; 9.45h *Informatiu diocesà*; 14.30h *Letra y música*; 15.05h *Espejo del tercer mundo*.

RÀDIO 1 (RNE, OM 738; Barcelona: FM 88.3) - Cada dia a les 5.55 del matí: *Buenos días nos dé Dios*. Diumenge a les 06.00 matí, *Frontera*; a les 08.15h: *La Misa de España* (des de Madrid).

RÀDIO BARCELONA (OM 666) - Diumenge - De 22.05 a 23.00h, *Objectiu, l'home*: programa de valors humans. El cas de la setmana; un espai per

a la solidaritat; entrevista a Jacint Peraire, autor del llibre *Cantando hacia la muerte*, sobre el jove Francesc Castelló i Aleu, que serà beatificat aquest diumenge dia 11; suggeriments per viure millor la vida i la «Carta Dominical» de l'arquebisbe de Barcelona, Ricard Maria Carles (edita i presenta: J.M. Alimbau).

ONDA CERO RAMBLA - Diumenge a les 8.00h: *Cartes Dominicals* (FM Barcelona 89.8; Girona 89.9; Tarragona 91.0; Igualada 92.2; Lleida 100.2)

RÀDIO 4 (RNE/Catalunya; FM 100.8) - Diumenge a les 08.05 del matí, *La paraula del cardenal arquebisbe*.

RÀDIO 5 (RNE/Catalunya, OM 1.503) - Diumenge a les 06.00 matí, *Frontera*.

RÀDIO Cerdanyola (FM 92.4) - Dijous a les 20.00h *Moments de vida*: programa cultural religiós; director: Josep Àngel Saiz.

Ràdio Desvern

RÀDIO DESVERN (FM 98.1) - Dimecres a les 19.30h: *Veus de la Parròquia*: programa d'informació i formació religiosa i humana. (El programa es repeteix el dissabte a les 11.30 del matí.)

Ràdio Molins de Rei

RÀDIO MOLINS DE REI (FM 91.2) - Dimarts a les 17.00h *Obrim camins*: programa de valors humans i cristians (director: Joan-Pere Pulido). (El programa es repeteix el dimarts a les 21.00h).

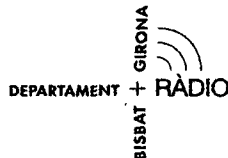
RÀDIO RUBÍ (FM 96.0) - Diumenge a les 09.00h *Presència cristiana*: programa realitzat entre la comunitat catòlica i evangèlica (responsable: Isidre Rubio).

VILASSAR RÀDIO (FM 98.1) - «L'hora de Mn. Galbany», divendres d'11.45 a 12 del migdia i en directe, i diumenges, de 9 a 9.15 del matí, en redifusió.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE GIRONA

(Programes que edita el Departament de ràdio del bisbat de Girona)

EL CAFÈ INTERNACIONAL: programa setmanal de 30 minuts. Recull els grans artistes i grups de la música melòdica i lleugera, així com personatges favorits de la música contemporània. Es combina amb frases, missatges humans i paraules de reflexió. Presenta: Àngel Rodríguez.

Ràdio Alt Empordà (107.5 FM) dimarts 19.30h. **Ràdio Arenys de Mar** (91.2 FM) diumenge 9.00h. **Ràdio Banyoles** (107.3 FM) dimarts 16.30h. **Ràdio Besalú** (107.8 FM) dissabte 13.30h. **Ràdio Cap de Creus-Cadaqués** (90.0 FM) dimecres 19.20h. **Ràdio la Vall de les Preses** (107.6 FM) diumenge 14.30h. **Ràdio Palafrugell** (107.8 FM) dijous 14.30h. **Ràdio Sant Gregori** (97.4 FM) dimecres 21.00h. **Ràdio Sant Joan de Mollet** (92.3 FM) dissabte 17.30h. **Ràdio Santa Coloma** (91.6 FM) dijous 23.30h. **Ràdio Vilafant** (107.3 FM) divendres 14.30h.

Nota: **Ràdio Alt Empordà** (107.5 FM) el repeteix els dimecres a les 15.30h. A l'estiu s'emet per **Ràdio Estel** (Girona 103.4 FM - Maresme 106.6 FM).

ESGLÉSIA VIVA: programa setmanal de 30 minuts de durada amb reportatges i entrevistes d'actualitat cristiana, social i humana. Té les seccions següents: *La Paraula del bisbe*, a càrrec de Mons. Jaume Camprodon; *Costumari cristià*, per Joan Baburès; *Dels joves als joves*, amb Jordi Reixach; notícies i *El significat de l'Evangeli*, amb Pere Carreras. Presenta Àngel Rodríguez.

L'emeten: **COPE Figueres AM** (1269 AM) diumenge 9.45h. **Nova Ràdio Lloret** (90.2 FM) dissabte 8.00h. **Ràdio Alt Empordà** (107.5 FM) divendres 19.30h. **Ràdio Arenys de Munt** (107.0 FM) diumenge 10.00h. **Ràdio Banyoles** (107.3 FM) diumenge 9.30h. **Ràdio Besalú** (107.8 FM) diumenge 11.00h. **Ràdio Calella** (107.9 FM) diumenge 8.30h. **Ràdio L'Escala** (107.6 FM) dissabte 12.30h. **Ràdio La Vall (Les Preses)** (107.6 FM) diumenge 9.00h. **Ràdio les Planes** (107.7 FM) diumenge 8.30h. **Ràdio Palafrugell** (107.8 FM) diumenge 9.00h. **Ràdio Pineda de Mar** (94.6 FM) diumenge 14.00h. **Ràdio Salt** (97.7 FM) dissabte 9.30h. **Ràdio Shalom de Palau** (107.9 FM) diumenge 12.00h. **Ràdio Sant Gregori** (97.4 FM) diumenge 10.00h. **Ràdio Sant Joan les Fonts** (107.0 FM) diumenge 9.30h. **Ràdio Sant Joan de Mollet** (92.3 FM) diumenge 9.30h. **Ràdio Santa Coloma** (91.6 FM)

diumenge 9.00h. **Ràdio Vilafant** (107.3 FM) diumenge 9.30h.

Nota: **Ràdio Arenys de Mar** (91.2 FM) inclou alguns apartats a les 9.45 dins del programa-parroquial local.

LA COVA DEL COUNTRY programa setmanal de 30 minuts de durada amb la col·laboració de l'Associació Europea de Música Country, que fa un repàs al country cristià, gos, el blanc i country en general. Presenta: Rafel Corbí.

L'emeten: **Ràdio Alt Empordà** (107.5 FM) dimarts 19.30h. **Ràdio Banyoles** (107.3 FM) dimarts 16.00h. **Ràdio Besalú** (107.8 FM) dissabte 13.00h. **Ràdio Cap de Creus-Cadaqués** (90.0 FM) dimarts 19.20h. **Ràdio L'Estel** (Girona 103.4 FM-Maresme 106.6 FM) dilluns 01.00h. **Ràdio La Vall (Les Preses)** (107.6 FM) diumenge 15.00h. **Ràdio Palafrugell** (107.8 FM) dilluns 14.30h. **Ràdio Sant Gregori** (97.4 FM) dijous 22.00h. **Ràdio Sant Joan de Mollet** (92.3 FM) dissabte 15.00h.

Nota: **Ràdio Vilafant** (107.3 FM) l'inclourà properament en la seva programació. **Ràdio Alt Empordà** (107.5 FM) repeteix el programa els dimecres a les 15.30. Al bisbat de Vic es pot escoltar per **La Veu Ràdio de Sant Joan de les Abadesses** (107.4 FM) quinzenalment els dijous a les 19.30h.

LA PARAULA DEL BISBE: microespai setmanal de 5 minuts presentat pel bisbe de Girona, Mn. Jaume Camprodon i Rovira. L'emeten: **Ona Girona** (95.1 FM) divendres 19.55h. **Ràdio Olot** (98.1 FM) diumenge 8.15h. **Top Gironès-Cassà** (103.1 FM) dissabte 19.55h.

Nota: també s'inclou en els programes parroquials locals de **Llagostera Ràdio** (105.7 FM) *La veu de la parròquia* diumenge 10.00h. **R.Dos.84-Hostalric** (105.6 FM) *Antena familiar* dissabte 14.00h. **Ràdio Tordera** (107.1 FM) *La veu de la parròquia* dissabte 9.05h.

PUNT DE TROBADA magazín setmanal d'una hora de durada que analitza els temes d'actualitat de l'Església de Girona amb entrevistes i tertúlies. Dirigeix i presenta: Carles Sánchez. L'emet: **COPE Figueres** (1269 AM), divendres 15.05h.

RÀDIO ESTEL GIRONA (103.4 FM) emissora del bisbat de Girona integrada a la Cadena Estel, de la xarxa d'emissores de l'Església catalana. Al Maresme, a part del 103.4 FM, es pot sintonitzar també pel 106.6 FM (Ràdio Estel Barcelona).

Retransmissió en directe de la Missa dominical. L'emeten: **Catalunya Música (Girona)** (96.7 FM) diumenge 11.00h. **Catalunya Música (Maresme)** (101.6 FM i 99.1 FM) diumenge 11.00h. **COPE Figueres AM** (1269 AM) diumenge 9.00h. **Ràdio Arenys de Mar** (91.2 FM) diumenge 10.00h. **Ràdio Estel** (Girona 103.4 FM-Maresme 106.6 FM) diumenge 18.45h. **Ràdio Les Planes** (107.7 FM) diumenge 11.00h. **Ràdio Olot** (98.1 FM) diumenge 8.30h. **Ràdio Sant Joan de Mollet** (92.3 FM) diumenge 10.00h. **Ràdio Shalom de Palau** (107.9 FM) diumenge 12.30h. **Ràdio 1 de RNE (Girona)** (801 AM i 93.3 FM) diumenge 8.15h. **Ràdio 1 de RNE (Maresme)** (738 AM i 88.3 FM) diumenge 8.15h. **Top Gironès (Cassà) de la Selva** (103.1 FM) dissabte 20.00h.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE LLEIDA

RÀDIO POPULAR DE LLEIDA (OM 1.224) - Diumenge a les 09.45h *Església és notícia*: entrevista de caràcter humanístic-religiós i paraules del bisbe de Lleida.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE SOLSONA

RÀDIO MUNICIPAL DE BELLPUIG (FM 107.3) - Diumenge a les 10.00h *Temps Obert*: inclou la «conversa setmanal» del bisbe de Solsona, Mons. Antoni Deig.

RÀDIO LA VEU DE TÀRREGA (FM 107.5) - Dissabte a les 09.55h *La paraula del bisbe*. Cada primer divendres de mes (o segon, si el primer és festiu) de 20.00 a 21.00 *Càritas a la ràdio*.

RÀDIO CARDONA (FM 107.2) - Divendres a les 19.00h *Antena parroquial*.

RÀDIO SÚRIA (FM 107.8) - Primer i tercer dissabte de mes, a les 13.30h, *La veu de la parròquia*.

RÀDIO PUIG-REIG (FM 107.3) - Diumenge a les 09.30h *Conversa del bisbe de Solsona*.

RÀDIO ESTEL SOLSONA (FM 104.4) - Programació de la Cadena Estel.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE TARRAGONA

Emissions d'una hora:

EL MIRALL: programa de comentaris, notícies i entrevistes. Inclou *Paraula i Vida*.

L'emeten **Cadena Cope Reus** (1.143 OM) divendres 15.00h.

ESGLÉSIA VIVA: programa de comentaris, notícies i entrevistes. Inclou *Paraula i Vida*.

L'emeten **Tarragona Ràdio** (102.6 FM) diumenge 9.00h. **Ràdio Sant Pere i Sant Pau** (101.0 FM) diumenge 9.00h.

Emissions de 15 minuts:

ESGLÉSIA VIVA: programa de comentaris, notícies i l'espai *Les lectures d'aquest diumenge*.

L'emeten **Cadena Cope Reus** (1.143 OM) diumenge 9.45h. **Cadena Cope Tarragona** (93.5 FM) diumenge 9.45h. **Ràdio Falset** (107.6 FM) diumenge 12.45h. **Calafell Ràdio** (107.7 FM) diumenge 9.30h.

Emissions de 5 minuts:

PARAULA I VIDA: glosses setmanals de Mons. Lluís Martínez Sistach.

L'emeten **Ràdio Banyeres** (107 FM) dissabte 14.00h. **RNE Tarragona** (88.8 FM) divendres 16.10h. **RNE Tarragona** (855 OM) divendres 16.10h. **Ràdio Reus-SER** (1.026 OM) diumenge 15.15h. **Ràdio SER Tarragona** (96.2 FM) diumenge 15.15h. (Connexió de **Ràdio Móra d'Ebre-SER**) (87.6 FM) diumenge 15.15h. **Ràdio Ebre-SER** (101.9 FM) diumenge 15.15h. **Ràdio Valls** (103.2 FM) diumenge 9.03h. **Calafell Ràdio** (107.7 FM) diumenge 9.45h. **Ràdio Cambrils** (90.0 FM) dissabte 10.30h. **Ràdio El Morell** (98.3 FM) dilluns 21.00h. **Ràdio La Canonja** (102.3 FM) divendres entre les 20.00 i les 22.00h. **RTV La Selva** (105.8 FM) dissabte 9.45h. **Ràdio La Vilella Alta** (107.3 FM) dissabte 12.00h. i diumenge 13.00h. **Ràdio Montblanc** (107.0 FM) diumenge 11.00h. **Ràdio Santa Coloma de Queralt** (107.5 FM) dissabte entre les 13.00 i les 14.00h. **Ràdio Sant Pere i Sant Pau** (101.0 FM) diumenge 14.00h. **Punt 6 Ràdio Reus** (104.0 FM) divendres entre les 21.00h. i les 22.00h. **L'Espluga FM Ràdio** diumenge 14.00h.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE TORTOSA

PARAULES DE VIDA: pel bisbe de Tortosa, Mons. Xavier Salinas. L'emeten: **Ràdio Batea**, **La Cala Ràdio** (Ametlla de Mar), **Ràdio Flix**, **Cadena SER**, **Ràdio Joventut**, **Ràdio Els Ports**, **Ràdio Ràpita**, **Ràdio Ebre-SER**, **Radio Nueva**, **Ràdio Delta**, **Ràdio Gandesa**, **Ràdio Hospitalet**, **Cadena SER**, **Onda Cero Ràdio**, **Ràdio Ulldecona**.

RÀDIO BATEA (FM 107.1) - Dissabte a les 11.00h *La veu de la parròquia*: inclou temes d'actualitat, notícies, «Els amics de Jesús», un comentari de cara al Jubileu de l'any 2000, l'evangeli del diumenge, etc. **RÀDIO DELTA** (FM 107.6) - Dimecres a les 15.00h *La veu de les parròquies*, que conté les seccions Notícies de les parròquies, Paraules de vida, Notícies de l'Església, reportatges i entrevistes, ONG voluntariat i comentari de l'Evangeli.

RÀDIO ULLDECONA (FM 95.0) - Diumenge de 9.05 a 9.30h *Amb la força de l'amor*.

PRODUCCIÓ AL BISBAT D'URGELL

RÀDIO PRINCIPAT (FM 105.0). (programació en la pàgina anterior.)

RÀDIO ANDORRA (FM 91.1-94.2) - Diumenges i festius a les 09.00h: *Santa Missa*.

RÀDIO PIRINEUS (Puigcerdà 89.8) - Diumenges de 8.45 a 9.00: *Informatiu parroquial*.

Als nostres lectors

El setmanari publicarà la informació que ens feu arribar sobre les diferents emissions religioses de ràdio i televisió de la vostra població.

Adreceu-vos a Rosa Peraire - Tel. 934 905 988 - Fax 934 902 035

MARÇ ÉS EL MES CONSAGRAT AL PATRIARCA SANT JOSEP

Internet

• **HUMANISME CRISTIÀ.**— Articles, conferències i entrevistes d'alguns dels principals filòsofs cristians de l'actualitat poden ser consultats a la pàgina web de l'Editorial Mandruvú: www.hottopos.com

Altres bisbats

• **CONFER.**— El Departament de Pastoral organitza del 20 al 21 de març un curs sobre *El Dios de nuestros padres: ternura, belleza, encuentro*. Ponents: Juan Martín Velasco i Luis Maldonado Arenas. Més informació: av. Alfonso XIII, 97 - Madrid, tel. 915 193 635, a/e: confer@planalfa.es, Internet: www.planalfa.es/confer

Barcelona

• **DIÀLEGS DES DE LA FE.**— Cicle de diàlegs, a les 20.00: el 7 de març, a càrrec de Mn. Xavier Morlans, sobre *La Revelació i la fe*; el 14, sobre *Jesucrist des de la fe*, amb Mn. Josep M. Rovira Belloso; el 21, amb Mn. Josep M. Turull, sobre *La nova vida de fe*. Auditori de l'Espai els Àngels (c/ València, 244, 1r - Barcelona). Estan organitzats per la parròquia de la Mare de Déu dels Àngels.

• **PREGÀRIA.**— El 8 de març, a les 19.30, pregària-concert, amb el grup Arass, per a joves sobre el tema *Pregar és respirar*. Església dels jesuïtes, c/ Casp, 27 - Barcelona.

• **ARXIPRESTAT DE LA SAGRADA FAMÍLIA.**— Trobada de Quaresma dels joves de l'arxiprestat el 8 de març, a les 21.00, al col·legi Lestonnac (c/ Aragó, 284 - Barcelona). Pregària-ressò de Taizé i espai per compartir les experiències de la Trobada Europea de Joves organitzada per Taizé a Barcelona.

• **MARATA.**— El 8 de març, a les 21.30, xerrada sobre *Trobem-nos i parlem-ne... de com entendre el problema del Pròxim Orient*, amb Francesc Serra, professor del

CIDOB i professor de Relacions Internacionals a la UAB. Centre Cultural de Marata, les Franqueses del Vallès.

• **II JORNADES CONFRARES.**— Seran els dies 10 i 11 de març a la parròquia de Sant Joan Baptista, c/ Massanet, 43 - Sta. Coloma de Gramenet. Hi participaran, entre altres, Josep Martínez Melgares (secretari del Secretariat Servita de Catalunya) i Antonio Bonet Salamanca (teòleg i director de la revista *Pasos de Madrid*). Més informació: Consell General de Germandats i Confraries del l'arxidiòcesi de Barcelona, c/ Rivadeneyra, 6, 4t - Barcelona, tel. 933 179 084.

• **ASSOCIACIÓ DE PESSEBRISTES DE BARCELONA.**— Organitza una sortida per al 11 de març a Sant Jeroni de la Murtra (Badalona). A les 10.00 davant de la parada de l'autobús B 24, a la ronda de Sant Pere, entre els carrers Roger de Llúria i Bruc. Més informació: c/ Paradís, 3, pral. 2a - Barcelona.

• **UNER.**— La Unió Eucarística Reparadora convida al recés l'11 de març, a les 17.00. Es donarà informació de la beatificació de Manuel González i del viatge a Roma amb les Missioneres Eucarístiques de Natxaret. Mare de Déu de la Salut, 26, baixos - Barcelona, tel. 932 130 182.

• **PARRÒQUIA DE LA PURÍSSIMA CONCEPCIÓ.**— L'11 de març, a les 19.00, conferència quaresmal a càrrec del bisbe Joan Carrera, sobre *El mestre és aquí i et crida (Jn 11,21)*. A les 20.00, vespres cantades, i a les 20.30, missa. Parròquia de la Puríssima Concepció, c/ Aragó, 299 - Barcelona, tel. 934 576 552.

• **ASSOCIACIÓ CIC.**— Organitza l'Aula d'Extensió Universitària CIC de la Gent Gran. La propera sessió serà el 12 de març, a les 17.00, sobre *Pedagogia de l'humanisme en l'àmbit de la ciència i de la tècnica I*, a càrrec de Mercè Izquierdo Aymerich, catedràtica de Didàctica de la Ciència. Vicerectora de la UAB. Més informació: Via Augusta, 228, baixos - Barcelona, tel. 932 013 701, fax 932 090 575.

• **DILLUNS DELS DRETS HUMANS.**— El 12 de març, a les 19.00, Dolors Comas d'Argemir, professora de la URV i diputada en el Parlament de

Catalunya, parlarà sobre *Valors masculins i valors femenins a la societat actual*. Sala Pompeu Fabra dels Enginyers Industrials de Catalunya, Via Laietana, 39 - Barcelona. Més informació: tel. 933 176 177.

• **FUNDACIÓ JOAN MARAGALL.**— El 12 de març, a les 19.30, sessió de reflexió de l'actualitat cultural i religiosa amb Xavier Coral, periodista i conductor del TN Migdia de TV3. C/ València, 244, 1r - Barcelona.

• **CASP ANTICS ALUMNES ASSOCIATS.**— El 12 de març, a les 19.30 (primera convocatòria) i a les 20.00 (segona convocatòria), assemblea general al carrer Pau Claris, 92, entl. - Barcelona.

• **XERRADA.**— El 13 de març, a les 20.30, conferència quaresmal a càrrec de Mn. Francesc Lladós i Pastallè, rector i arxiprest de Sant Pius X, sobre *Un rostre per contemplar*. Lloc: sala Mn. Jaume Oliveras. Parròquia de Santa Teresa de l'Infant Jesús, Via Augusta, 68 - Barcelona

• **PASTORAL DEL SORD.**— Per als pares, conferència sobre *Vivència de la fe en els adolescents*, per Mn. Pere Calmell, el 13 de març, a les 21.30, a la parròquia de Santa Teresa de l'Infant Jesús (Via Augusta, 68 - Barcelona, entrada pel carrer Sant Marc, 30). Interpretada amb llenguatge de signes per als sords.

• **ORDE DEL SANT SEPULCRE DE JERUSALEM.**— Conferències quaresmals a la parròquia de Santa Anna (c/ Rivadeneyra, 3 - Barcelona) els dies 14, 15 i 16 de març, a les 19.15. Tema: *Crist, Senyor de la història*. Predicarà Mn. Miquel Rierola i Puigderajols. El 17 de març, a les 20.00, missa solemne presidida per Mn. Jordi Farré i Muro, gran prior coadjutor del Capítol de l'Orde. Indulgència plenària i veneració de la Santa Pedra del sepulcre del Senyor.

• **L'EVANGELI A LA RAMBLA.**— Una presentació dinàmica per als qui cerquen respostes. És un moment per redescobrir la frescor més primigènia del seguiment de Jesús. Seran els dies 15 i 22 de març, a les 20.30, a la parròquia de Sant Ramon de Penyafor, Rbla. de Catalunya, 115 - Barcelona. Anirà a càrrec de Mn. Xavier Morlans.

• **GRUP D'ADULTS CRISTIANS.**— A la parròquia del Sant Crist de Barcelona es reuneixen un cop al mes persones adultes per tractar temes de religió, vida social, etc. La propera reunió serà el 16 de març, de 22.00 a 23.30. Per a més informació: tel. 932 119 304 (Manuel).

• **CENTRE D'ESTUDIS FRANCESC EIXIMENIS.**— El 17 de març, a les 11.00, Francesc Torradeflot, teòleg i filò-

sof, parlarà sobre *Jesús i el diàleg interreligiós*. Casa Elizalde, c/ València, 302 - Barcelona.

• **TIBIDABO.**— El 17 de març, a les 11.00, trobada general dels matrimonis del Tibidabo. Tema: col·loqui pel matrimoni Ignasi Janer i Teresa Ortuño. Dinar de germanor i visita a les exposicions permanents.

• **MISSA DELS LLATINOAMERICANS.**— El 17 de març, a les 19.00, celebració de la missa llatinoamericana, organitzada pels països centreamericans. Parròquia de Sant Agustí, pl. de Sant Agustí, 2 - Barcelona, tel. 933 186 231.

• **SEMINARI CONCILIAR.**— El 17 de març, vetlla de pregària per les vocacions sacerdotals a la capella del Seminari Conciliar, de 20.00 a 22.00. Estarà dirigida pel rector del Seminari i delegat episcopal de Pastoral Vocacional, Mn. Francesc Prieto.

• **GRUPS D'ORACIÓ I AMISTAT.**— El 17 de març, de 10.00 a 18.00, recés-convivència de joves dirigit per Mn. Àlex Marzo, a la casa d'espiritualitat Martí Codolar, av. Vidal i Barraquer, 8 - Barcelona. Del 23 al 25 de març, exercicis dirigits per Mn. Josep Serra (professor del Seminari), a la casa d'espiritualitat Antonia Paris, Major de Gràcia, 169 - Barcelona. Les dues activitats estan obertes a tothom. Per a informació i reserves de places: Gran de Gràcia, 237, pral. 2a - Barcelona, tel. 932 181 005 i 606 229 630.

• **FESTA DE LA PARRÒQUIA DE SANT SALVADOR D'HORTA.**— El 18 de març, a les 9.30, eucaristia presidida pel bisbe auxiliar de Barcelona Jaume Traserria. Conferirà el sagrament de la Confirmació. Al final es venerarà la relíquia de sant Salvador. C/ Poeta Cabanyes, 80 - Barcelona, tel. 934 414 464.

• **TROBADA SOBRE LA IDENTITAT SOLIDÀRIA.**— Serà el 18 de març, de 10.00 a 18.00, amb la participació de Marcelo Barros, monjo benedictí de Goiás Velho (Brasil), que parlarà sobre *Viure la mundialització des de la identitat solidària*. Més informació: c/ Rivadeneyra, 6, 10è - Barcelona, tel. 933 176 177.

• **PARRÒQUIA DE SANT RAMON DE PENYAFORT.**— Trobada dels matrimonis celebrats a la parròquia amb motiu dels 400 anys de la canonització de sant Ramon de Penyafor. Serà el 18 de març. Hi haurà missa a les 12.00 i tot seguit una trobada amb els matrimonis per intercanviar experiències i inquietuds. Per a més informació: tel. 932 150 237.

• **CARILLÓ.**— El 18 de març, a les 12.00, concert d'Anna M. Reverté amb obres de Mozart, Villa-Lobos i Forqueray, entre altres. Pl. Sant Jaume, 4 - Barcelona, a/e:

APADRINEU UN NEN/A, AVI/A

DIRECTAMENT I A TRAVÉS DE MISSIONERS CATÒLICS DE MÉS DE 40 ORDES RELIGIOSOS, EN 1.100 PROJECTES DE 23 PAÏSOS DEL TERCER MÓN.

QUÈ VOL DIR UN APADRINAMENT?

Per a un nen: aliment cada dia, atenció sanitària dental, roba, l'oportunitat d'anar cada dia a l'escola, i sentir-se estimat per vostè.

Per a la família del nen: instrucció sobre nutrició, higiene, alfabetització, educació en la cura del nen, i formació professional.

Per als missioners/es: rebre amb alegria la vostra col·laboració en la labor humanitària que porten a terme a favor dels pobres, dels humils, dels malalts i necessitats. Per amor, lliurament i servei a l'Evangeli.

NECESSITEN UN PADRÍ! VOLS SER-HO TU?

100 ptes. cada dia poden fer-ho possible.

FUNDACIÓ CRISTIANA PER A NENS I GENT GRAN
CFCA/España C/ Avda. de Madrid, 21, 1º B, - 47140 Laguna de Duero (Valladolid)
Tel. 983 54 47 50 - 983 54 52 06 - Fax 983 54 47 50 e-mail: fcnpa@teletel.es

Telefons de

Obert cada dia de les 21.30 a les 23.30 h

934 175 449 / 937 258 011

Obert de dilluns a divendres de les 9.00 a les 10.30

938 040 296 (excepte festius)

La solidaritat autèntica ve de dins i s'expressa eminentment en la pregària. Truca'ns en les teves necessitats i pregarem. Per la línia telefònica passarà la veu, l'amor i el poder de Déu.

Associació Amor de Déu

la Pregària

Des del carrer

Fa més de 20 anys que va perdre gairebé la visió i des de llavors no ha deixat de treballar amb entusiasme en l'àmbit de les revistes parlades per a gent amb la seva mateixa minusvalidesa. Eduard van den Bossche presideix des del 1983 el Patronat Logos, que edita «Aura» i «Paraula Viva», dues revistes parlades de formació i informació religiosa. Són revistes amb un contingut espiritual clar, amb l'objectiu fonamental d'esdevenir aliment i suport per a l'ànima. Més de 4.000 cassetts surten mensualment del Patronat i es distribueixen arreu del món, encara que són moltes més les persones a les quals arriba. I tot això de forma gratuïta, a base de voluntariat i donatius. Es tracta d'un apostolat com Déu mana, que fa poc soroll, però que ha estat ja premiat amb els premis de periodisme Bravo i Sant Francesc de Sales.

Eduard van den Bossche presideix el Patronat Logos, que edita les revistes sonores d'espiritualitat «Aura» i «Paraula Viva»

«Hi ha moltes hores al dia que m'oblido totalment de la meva minusvalidesa»

—Quina novetat aporten aquestes revistes?

—La gent que no pot llegir, per malaltia o ceguesa, necessitat també tenir una informació i una formació religiosa, un mena de suport espiritual, però d'una manera amena, que no sigui avorrida ni pesada. Per això han estat pensades *Aura* i *Paraula Viva* ja que considerem que aquest material més de caire espiritual i religiós és molt important per a aquesta gent.

—Només arriba a gent amb minusvalideses visuals?

—Estan pensades per a la gent deficient visual, gent gran, malalts crònics, però tot i això, cada vegada arriba més a un col·lectiu força important, que és molt curiós, com són els ordes i congregacions religioses. I aquests ordes, molts d'ells a Sud-amèrica i terra de missió, les distribueixen a més gent i a ells els serveix. Fins i tot hi ha ràdios catòliques a Amèrica Llatina on passen fragments de la revista.

—Sens dubte es tracta també d'eines d'evangelització.

—Així ho entenem nosaltres. Hi ha capellans que ens han comentat fins i tot

que les utilitza per a la visita als malalts i que és molt útil. Els malalts també són un camp d'evangelització, i ho agraeixen molt. No poden llegir, i molts ni moure's, i el fet que els arribi aquest missatge apostòlic els anima moltíssim.

—A més d'*Aura*, en castellà, i *Paraula Viva*, en català, el Patronat Logos edita cap altre producte més?

—Des de fa uns quants anys també enregistrem llibres, i hem anat creant una fonoteca especialitzada en llibres espirituals, de formació i llibres lúdics dins de l'ètica cristiana. Fa deu anys que vam començar i ara ja estem a prop dels 400 títols. I es mouen, la demanda augmenta, interessa molt i això que l'ONCE té una fonoteca fabulosa, però els seus llibres requereixen d'aparells especials de reproducció.

—Per curiositat, quan pot arribar a ocupar un llibre parlat?

—Un llibre de butxaca pot arribar a ocupar uns cinc cassetts. Un de més gruixut, però, com el nou Catecisme, arriba a ocupar fins a 28 cassetts.

—Com es va ficar en aquest «embolic», al capdavant del qual ja en fa

17 anys que hi és?

—Per pura casualitat. Jo sóc un catòlic normal, que pateixo una minusvalidesa visual des de fa més de 20 anys i que em vaig implicar des de llavors en l'àmbit de les revistes sonores. Un bon dia vaig descobrir revistes parlades protestants de caire espiritual i vaig veure la necessitat també que els catòlics aportés alguna mena material en aquest sentit. Durant molts anys he estat alhora president del Patronat i tècnic d'enregistrament.

—Com ha viscut la seva minusvalidesa al llarg dels anys?

—La tinc, la noto, però hi ha moltes hores al dia que me n'oblido totalment. Amb l'ull esquerre no hi veig res i pel dret gairebé res. De totes maneres em sento molt independent, aconsegueixo ser feliç en la meua minusvalidesa. No m'impedeix res del que jo crec important. La meua vida és molt senzilla, però molt engrescadora. El Patronat Logos és per a mi com un fillet a qui t'estimes molt i que et dona molta satisfacció.

Samuel Gutiérrez

Joan Carrera Planas
Bisbe auxiliar de Barcelona

Pel maig, un nou consistori

L'anunci, per Joan Pau II, d'un consistori extraordinari dedicat a orientar col·legialment el futur de l'Església és un signe d'esperança. Es tracta d'esbrinar, per dir-ho amb les mateixes paraules de Joan Pau II, «les perspectives de l'Església per al tercer mil·lenni, a la llum de la recent carta apostòlica *Novo millennio ineunte*». És encara aviat per fer-se il·lusions. Però ja ara, aquest inesperat anunci suggereix unes quantes reflexions.

Qui no recorda els somnis dels cardenals Hume i Martini? «Penso —diu aquest en la seva carta pastoral d'enguany— en la necessitat d'encarar i de resoldre junts els grans reptes de la vida d'avui... És el tercer somni de què vaig parlar en el sínode europeu.» Altres han dit coses semblants sense la cobertura onírica, i han estat més controvertits. Però ara, la carta apostòlica que ha de servir de base al consistori dedica un apartat als «reptes actuals» i és plena tota ella d'idees de futur.

La *Croix* encapçalava la notícia així: «Els cardenals en acció.» Bon titular. Dissortadament la majoria d'imatges i de comentaris que ens han servit els mitjans de comunicació sobre la creació dels quaranta-quatre nous cardenals han incidit en tòpics i en futilitats que no acabem de superar. Mentre el Papa els recordava «la disposició, si cal, al suprem testimoni de la sang»... a molta gent només li arribaven valoracions fetes amb categories mundanes. De tot això, òbviament, no en són responsables només els *media*. L'anunci del consistori de maig ofereix, en canvi, una visió més dinàmica del col·legi cardenalici i rectifica la falsa impressió que la seva comesa es reduiria a actuar quan arribi la fi de l'actual pontificat.

El cardenal de Lió, Louis-Marie Billé, veu en l'anunci del consistori una doble intencionalitat del Papa: «Subratllar la importància que dóna a l'etapa actual i implicar-hi un nombre més gran de col·laboradors.» És una bona i necessària pedagogia. A tots els nivells eclesials ens cal evitar actituds d'inhibició i de dilació de la feina amb l'excusa, sempre incerta, de trobar-nos en un final de trajecte. Joan Pau II demostra que no aspira simplement a durar, sinó a continuar treballant i a fer-ho amb esperit col·legial.

Com és natural, no sabem encara quin serà el contingut precís del nou consistori. Les expectatives giren al voltant de l'ecumenisme —hi ha qui espera un gest important—; dels darrers avenços de les ciències biològiques en relació amb la fe; de la dialèctica unitat-col·legialitat... Una cosa és certa: l'eix de les deliberacions serà l'última carta apostòlica del Papa, la qual, després d'al·ludir a les reformes de la cúria romana dutes a terme d'ençà del Vaticà II, diu: «Resta molt per fer... davant l'exigència de respondre, amb promptitud i eficàcia, als problemes que l'Església ha d'afrontar en els canvis tan ràpids del nostre temps» (núm. 44).

Rauxa

Ecologisme a consciència

L'ecologisme s'ha fet imprescindible. És una veritable necessitat per rebaixar els inconvenients que pot comportar un progrés tecnològic i econòmic forassenyat. La sensibilitat pel medi ambient, doncs, és un fet molt recent, típicament modern.

Però hi ha alguna cosa en la ideologia d'aquest moviment que recorda trets de societats tradicionals, o fins i tot pobres: aprofitament de tot el que es pugui, rellevància de l'estalvi, austeritat en el consum, etc. Per tant, el que ens ha de permetre aconseguir un progrés de benestar equilibrat, un futur ric i sostenible és, paradoxalment, el mateix esperit present a les societats preindustrials o rurals.

Enmig de la nostra riquesa assegurada no malgastar no és una necessitat, sinó que s'ha convertit en un esforç. Però val la pena de fer-lo, almenys per no oblidar els qui tota la vida patiran simplement per sobreviure.

Eduard Brufau